

H R V A T S K I S A B O R
Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/23-01/51

URBROJ: 6521-31-23-01

Zagreb, 14. travnja 2023.

D.E.U. br. 22/016

**ODBOR ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
PRIRODE**
Predsjednica Sandra Benčić

ODBOR ZA POLJOPRIVREDU
Predsjednica Marijana Petir

Poštovane predsjednice odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje na razmatranje Odboru za zaštitu okoliša i prirode i Odboru za poljoprivrednu stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o održivoj upotrebi
sredstava za zaštitu bilja i izmjeni Uredbe (EU)
COM (2022) 305**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/23-07/124, URBROJ: 50301-21/22-23-2 na sjednici održanoj 28. ožujka 2023.

Predmetni Prijedlog uredbe je Europska komisija objavila 22. lipnja 2022., u sklopu inicijative „Održiva upotreba pesticida – revizija pravila EU-a“ iz Programa rada Europske komisije za 2022. godinu, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 12. svibnja 2023.

S poštovanjem,

**PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković**

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2022) 305
- COM (2022) 305

Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i izmjenama Uredbe (EU) 2021/2115

Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the sustainable use of plant protection products and amending Regulation (EU) 2021/2115

Brojčana oznaka dokumenta:

10654/22

10654/22 ADD1

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište

Nadležni služba:

Sektor fitosanitarne politike,
Služba za sredstva za zaštitu bilja
Odjel za održivu uporabu pesticida

Nadležni služba u MVEP:

Sektor za COREPER I, Uprava za Europu

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina za bilje i pitanja biljnog zdravstva: *pesticidi/sredstva za zaštitu bilja* (F.19G)

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga zakonodavnog akta:

U nedavnoj evaluaciji Direktive o održivoj upotrebi pesticida¹ utvrđeno je postojanje određenih nedostataka u njezinoj primjeni, provedbi i izvršavanju posebice u nekim državama

¹ Direktiva 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida (SL L 309, 24.11.2009., str. 71.).

članicama. S obzirom na te poteškoće, ovim se Prijedlogom uredbe o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja uvode stroža pravila kako bi se povećala usklađenost i uvele učinkovitije i usklađenje nacionalne politike čime bi se, između ostalog, poboljšalo funkcioniranje unutarnjeg tržišta i smanjilo narušavanje trgovine između država članica. Osim toga, želi se postići i bolja usklađenost s ciljevima europskog zelenog plana i strategije „od polja do stola“.

Cilj je ovog prijedloga smanjiti rizike i učinke upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i okoliš:

- i. postizanjem ciljeva smanjenja pesticida sukladno strategiji „od polja do stola“; te
- ii. promicanjem upotrebe integrirane zaštite bilja i alternative kemijskim pesticidima.

Nova Zajednička poljoprivredna politika (dalje u tekstu ZPP) treba pomoći državama članicama da financiraju mјere koje dovode do smanjene uporabe pesticida kao i da promiču održive poljoprivredne prakse, uključujući i instrumente za promicanje precizne poljoprivrede. ZPP omogućuje i ulaganja u alate za upravljanje rizicima, potporu za razvoj tehničkih znanja kroz savjetodavne službe odnosno učinkovito korištenje digitalnih tehnologija među poljoprivrednicima.

Prijedlog uključuje sljedeće odredbe:

Poglavlje I.: Opće odredbe

Općim odredbama objašnjava se da je cilj uredbe utvrditi pravila za održivu upotrebu sredstava za zaštitu bilja utvrđivanjem i postizanjem ciljeva smanjenja upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja i rizika od njih do 2030., utvrđivanjem zahtjeva za upotrebu, skladištenje, prodaju i odlaganje sredstava za zaštitu bilja i uređaja za primjenu, osiguravanjem osposobljavanja i informiranja te osiguravanjem provedbe integrirane zaštite bilja. Također se navode područje primjene uredbe kao i definicije posebnih pojmljiva.

Poglavlje II.: Ciljevi smanjenja kemijskih sredstava za zaštitu bilja

U ovom se poglavlju propisuju ciljevi smanjenja kemijskih sredstava za zaštitu bilja do 2030. *na razini Unije, i na razini država članica*. Poglavlje sadržava i odredbe o načinu kako Komisija radi početnu procjenu nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. i kako objavljuje trendove u pogledu ciljeva Unije i nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030.

Poglavlje III.: Nacionalni akcijski planovi

U ovom se poglavlju utvrđuje način na koji svaka država članica izrađuje i objavljuje na internetskim stranicama nacionalni akcijski plan te na koji način daje informacije o nacionalnim ciljevima smanjenja emisija do 2030. u nacionalnim akcijskim planovima, sukladno utvrđenoj metodologiji navedenoj u Prilogu I. Prijedloga uredbe.

Utvrđuje se način dostave godišnjeg izvješća o napretku i provedbi od strane država članica, sukladno Prilogu II. Prijedloga uredbe te rok i način na koji Komisija objavljuje analize godišnjih izvješća o napretku i provedbi.

Poglavlje IV.: Integrirana zaštita bilja

U ovom se poglavlju propisuju pravila za primjenu integrirane zaštite bilja i obaveze profesionalnih korisnika i savjetnika povezane s integriranom zaštitom bilja.

Propisuje se i način vođenja evidencije profesionalnih korisnika o poduzetim preventivnim mjerama i intervencijama u pogledu zaštite usjeva i savjetima o korištenju sredstava za zaštitu bilja i provedbe pravila za pojedine kulture kao i uspostavu *Električnog registra integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja*.

Poglavlje V.: Upotreba, skladištenja i odlaganje sredstava za zaštitu bilja

U ovom se poglavlju utvrđuju se opći zahtjevi za korištenje sredstava za zaštitu bilja za profesionalnu upotrebu i uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu, način korištenja sredstava za zaštitu bilja na osjetljivim područjima, mjere zaštite vodnog okoliša i vode za piće, primjena sredstava za zaštitu bilja iz zraka te upotreba sredstava za zaštitu bilja u primjeni iz zraka određenim kategorijama bespilotnih letjelica. U istom poglavlju se određuje način skladištenja, zbrinjavanje i rukovanje i pružanje savjeta o upotrebi sredstava za zaštitu bilja.

Poglavlje VI.: Prodaja sredstava za zaštitu bilja

U ovom se poglavlju se određuje koji uvjeti (zahtjevi) moraju biti zadovoljeni da bi se mogla vršiti prodaja sredstava za zaštitu bilja te obveze distributera u trenutku prodaje.

Poglavlje VII.: Osposobljavanje, informiranje i jačanje svijesti

U ovom se poglavlju propisuju način osposobljavanja i certifikacija profesionalnih korisnika i distributera te uspostavljanje neovisnog sustava za savjetovanje, informiranje i jačanje svijesti kao i način pružanja informacija o akutnom i kroničnom trovanju sredstvima za zaštitu bilja.

Poglavlje VIII.: Uređaji za primjenu

U ovom se poglavlju određuju pravila za uspostavljanje *Električnog registra uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu*, prikupljanje informacija i službene kontrole te način pregleda uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu.

Poglavlje IX.: Metodologija za izračun ciljeva smanjenja i usklađenih pokazatelja rizika

U ovom se poglavlju određuje metodologija za izračun napretka u ostvarivanju dvaju ciljeva smanjenja na nacionalnoj razini i dvaju ciljeva smanjenja na razini Unije do 2030. (u Prilogu VI ove uredbe), metodologija za izračun usklađenih pokazatelja rizika kao i način evaluacije izračuna napretka i usklađenih pokazatelja rizika koju provode države članice.

Poglavlje X.: Administrativne i finansijske odredbe

U ovom se poglavlju utvrđuje način o davanju informacija o imenovanim nadležnim tijelima kao i sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe.

Poglavlje XI.: Delegiranje ovlasti i postupak odbora

Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u uredbi. U ovom se poglavlju osim toga propisuje postupak rada Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje Europske komisije.

Poglavlje XII.: Prijelazne i završne odredbe

U ovom se poglavlju utvrđuju uvjeti po kojemu Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe. Također se pojašnjavaju prijelazna pravila, posebno da zahtjevi podneseni prije stupanja na snagu ove uredbe moraju biti u skladu s pravilima koja se primjenjuju prije njezina stupanja

na snagu. Određuje se stupanje na snagu uredbe [...] dana od objave u Službenom listu Europske unije.

Razlozi za donošenje i pozadina zakonodavnog akta:

Europska komisija je 22. lipnja 2022. godine objavila Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i izmjenama Uredbe (EU) 2021/2115.

Pesticidi² su mješavine jedne ili više formuliranih aktivnih tvari i koformulanata koji se često upotrebljavaju za zaštitu bilja odbijanjem štetnih organizama, smanjivanjem rizika od njih ili njihovim uništavanjem. Uglavnom se upotrebljavaju u poljoprivredi, ali i u šumarstvu i zelenim urbanim područjima te uz prometne mreže kao što su ceste i željeznice. Budući da pesticidi mogu imati štetne učinke na okoliš i zdravlje ljudi strogo su regulirani na razini EU-a. Za potrebe ovog prijedloga izraz „pesticidi“ istoznačan je izrazu „sredstva za zaštitu bilja“.

Direktiva o održivoj upotrebi pesticida³ donesena je 2009. kao jedna od dalnjih mjera u okviru tematske strategije Komisije o održivoj upotrebi pesticida⁴. Države članice morale su do 26. studenoga 2011. donijeti nacionalne odredbe kojima se Direktiva o održivoj upotrebi pesticida prenosi u njihovo nacionalno zakonodavstvo. Komisija je smatrala primjerenim provesti evaluaciju Direktive o održivoj upotrebi pesticida u kojoj su uzeti u obzir i utvrđeni problemi u njezinoj provedbi, primjeni i izvršavanju u državama članicama. Ona je provedena u obliku usporedne procjene koja je uključivala i evaluaciju i procjenu učinka. Komisija se nadala da će procjena pomoći u izradi novog zakonodavnog prijedloga za reviziju Direktive o održivoj upotrebi pesticida do prvog tromjesečja 2022., kako je navedeno u strategiji „od polja do stola“⁵.

Trenutačno postoje nedostaci u provedbi, primjeni i izvršavanju Direktive o održivoj upotrebi pesticida. Ti su nedostaci istaknuti u revizijama i posjetima državama članicama u svrhu utvrđivanja činjenica koje je obavila Komisija te u izvješćima o provedbi:

- i. Komisije;
- ii. u sklopu studije Službe Europskog parlamenta za istraživanja o provedbi Direktive o održivoj upotrebi pesticida; ili
- iii. u sklopu nedavnog izvješća Europskog revizorskog suda o sredstvima za zaštitu bilja. Osim toga, sve veća zabrinutost u društvu zbog upotrebe pesticida vidljiva je u brojnim peticijama, dvjema europskim građanskim inicijativama⁶ i pitanjima Europskog parlamenta o tom problemu.

² Pravna definicija pesticida utvrđena člankom 3. stavkom 10. Direktive o održivoj upotrebi pesticida obuhvaća sredstva za zaštitu bilja i biocide, ali s obzirom na to da područje primjene Direktive o održivoj upotrebi pesticida nikad nije prošireno na biocide, ovaj je prijedlog ograničen samo na sredstva za zaštitu bilja.

³ Direktiva 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida (SL L 309, 24.11.2009., str. 71.).

⁴ Komunikacija Komisije Vijeću, Europskom parlamentu, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Tematska strategija o održivoj upotrebi pesticida“ (engl. *A thematic strategy on the sustainable use of pesticides*), COM(2006) 373 final, dokument 52006DC0372, www.eur-lex.europa.eu.

⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija „od polja do stola“ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrabreni sustav“, COM(2020) 381 final.

⁶ Uspješna inicijativa „Zabranu glifosata i zaštita ljudi i okoliša od toksičnih pesticida“ u okviru svojeg trećeg cilja poziva Komisiju da „utvrdi obvezne ciljeve smanjenja upotrebe pesticida na razini EU-a u svrhu ostvarenja budućnosti bez pesticida“. U odgovoru donesenom 12. prosinca 2017. Komisija je navela da će ponovno ocijeniti potrebu za obveznim ciljevima za pesticide na razini EU-a. Inicijativa „Spasimo pčele i poljoprivrednike! U smjeru poljoprivrede koja je

Povratne informacije primljene tijekom javnog savjetovanja o planu evaluacije Komisije i početnoj procjeni učinka ukazale su na ozbiljne nedostatke u provedbi Direktive o održivoj upotrebi pesticida u nekim državama članicama.

Postizanje sigurne, održive, pravedne, klimatski odgovorne i cjenovno pristupačne proizvodnje hrane, poštovanje načela održivosti, zaštita okoliša, očuvanje bioraznolikosti i ekosustava uz istodobno jamstvo sigurnosti opskrbe hranom od velike je važnosti za građane i jedan je od 49 prijedloga iz završnog izvješća Konferencije o budućnosti Europe⁷ objavljenog 9. svibnja 2022.

Građani od Unije traže i da zaštiti i obnovi bioraznolikost, krajolik i oceane te da ukloni onečišćenje, kao i da poduzme odlučne mjere za promicanje poljoprivrede koja je više orientirana na ekologiju s izraženijom komponentom zaštite klime⁸.

U okviru europskog zelenog plana⁹ u Komisijinoj strategiji „od polja do stola”¹⁰ naglašava se potreba za prelaskom na pravedan, zdrav i ekološki prihvativ prehrabeni sustav. U strategiji „od polja do stola” naglašava se i važnost poboljšanja položaja poljoprivrednika (koji su ključni za upravljanje tom tranzicijom) u vrijednosnom lancu. Predlažu se dva posebna cilja smanjenja upotrebe kemijskih pesticida i opasnijih pesticida te rizika od njih do 2030. Regulacija EU-a u tom području ključan je alat za postizanje ciljeva navedenih u strategiji „od polja do stola” te bi je stoga trebalo ojačati.

U skladu s objašnjnjem u priloženoj procjeni učinka i uzimajući u obzir popratnu evaluaciju, prijedlog je stoga usmjerena na sljedeća četiri cilja:

Prvi je cilj:

- i. smanjiti upotrebu kemijskih pesticida i rizika od njih, posebno onih koji sadržavaju opasnije aktivne tvari;
- ii. povećati primjenu i provedbu integrirane zaštite bilja; te
- iii. povećati upotrebu manje opasnih i nekemijskih alternativa kemijskim pesticidima za suzbijanje štetnih organizama.

Drugi je cilj poboljšati dostupnost podataka dobivenih praćenjem, među ostalim:

- i. primjene, upotrebe i rizika od pesticida; te
- ii. zdravlja i okoliša. Time će se osigurati bolji okvir za mjerjenje napretka.

Treći je cilj poboljšati provedbu, primjenu i izvršavanje pravnih odredaba u svim državama članicama kako bi se poboljšala djelotvornost i učinkovitost politike.

pogodnaza pčele i za zdrav okoliš poziva Komisiju da predloži pravne akte za postupno ukidanje sintetičkih pesticida do 2035., obnovu bioraznolikosti i potporu poljoprivrednicima u tranziciji. Do 30. rujna 2021. u okviru inicijative prikupljeno je više od milijun izjava o potpori, koje trenutačno provjeravaju tijela država članica.

⁷Konferencija o budućnosti Europe – Izvješće o konačnom ishodu, svibanj 2022., prijedlog 1., str. 43. Konferencija o budućnosti Europe održana je od travnja 2021. do svibnja 2022. Riječ je o jedinstvenom primjeru praktične deliberativne demokracije na paneuropskoj razini u kojem su glavnu riječ imali građani i u kojoj su sudjelovale tisuće europskih građana, kao i politički akteri, socijalni partneri, predstavnici civilnog društva i ključni dionici.

⁸Ibid., prijedlog 2., str. 44. i prijedlog 30., str. 72.

⁹Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final, [EUR-Lex - 52019DC0640 - HR - EUR-Lex \(europa.eu\)](http://EUR-Lex - 52019DC0640 - HR - EUR-Lex (europa.eu)).

¹⁰Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvativ prehrabeni sustav”, COM/2020/381 final.

Četvrti je cilj promicati uvođenje novih tehnologija, kao što je precizna poljoprivreda u kojoj se iskorištavaju podaci i usluge povezani sa svemirom (uključujući geoprostorne tehnike određivanja lokacije) kako bi se smanjila ukupna upotreba pesticida i rizik od njih.

Uredba je prikladna kako bi se uvođenjem jasnih i ujednačenih pravila istodobno ostvarila razina ambicije strategije „od polja do stola” i riješili problemi u provedbi Direktive o održivoj upotrebi pesticida.

Status dokumenta:

Prije objave prijedloga, na sastanku AGRIFISH Vijeća održanom 21. ožujka 2022. godine delegacija Poljske predstavila je **zajednički non-paper 12 država članica** (Bugarska, Estonija, Hrvatska, Mađarska, Latvija, Litva, Malta, Austrija, Poljska, Rumunjska, Slovačka i Slovenija), a u kojem se izražava zabrinutost u vezi s nacrtom zakonodavnog akta o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja. Države članice su tom prilikom izrazile ozbiljne sumnje u vezi s neslužbenim dokumentima, posebice u pogledu planiranog Prijedloga uredbe o održivoj uporabi sredstava za zaštitu bilja koji bi stavio izvan snage Direktivu 2009/128/EZ (SUD¹¹), njezine dodatke i izvješća o procjeni učinka. Taj je dopis upućen 15. ožujka 2022. povjerenici EK za zdravlje i sigurnost hrane, gđi. Stelli Kyriakides s ciljem da se poboljša zakonodavni prijedlog na način da učinkovito doprinosi smanjenju rizika povezanih s korištenjem sredstava za zaštitu bilja, poštujući načelo supsidijarnosti i uzimajući u obzir razlike između država članica i njihove jedinstvene karakteristike.

Na sastanku AGRIFISH Vijeća održanom 13. lipnja 2022. godine delegacija Estonije uz podršku Austrije, Bugarske, Mađarske, Latvije, Litve, Poljske, Rumunjske, Slovačke i Slovenije izvjestila je ministre o *non-paperu* o zajedničkom pristupu prema ciljevima smanjenja u budućem zakonodavnom aktu o održivoj uporabi sredstava za zaštitu bilja.

Europska komisija je 22. lipnja 2022. godine objavila Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i izmjenama Uredbe (EU) 2021/2115.

Prijedlog uredbe je upućen direktno na Radno tijelo Vijeća – Radnu skupinu za bilje i pitanja biljnog zdravstva (pesticidi/sredstva za zaštitu bilja) (F.19G). Prvi sastanak Radne skupine je održan 13. srpnja 2022. godine na kojem je ujedno bio predstavljen Prijedlog uredbe, a države članice su iznosile svoja preliminarna stajališta vezano uz cijeli dokument.

Europska komisija je prijedlog prvi put predstavila na sastanku Vijeća ministara za poljoprivredu i ribarstvo 18. srpnja 2022. Na navedenom sastanku Vijeća RH je pozdravila prijedlog EK kojemu je cilj smanjivanje rizika i učinaka pesticida na razini EU-a na zdravlje ljudi i okoliš te se izjasnila da je potrebno detaljno proučiti prijedlog te će RH u nadolazećim raspravama aktivno sudjelovati u sklopu redovne zakonodavne procedure s ciljem postizanja najboljeg mogućeg rezultata. Istaknuto je da je potrebno osigurati neophodnu ravnotežu sva tri elementa održivosti prehrabnenih sustava uvažavajući ekonomsku, socijalnu i okolišnu dimenziju. Podržali smo države članice koje su iznijele kritiku prema ovom prijedlogu EK,

¹¹ SUD- Sustainable Use of Pesticides Directive -. Direktiva o održivoj uporabi pesticida (Direktive 2009/128/EC - SUD) donesena je 2009. godine s ciljem smanjenja rizika i utjecaja uporabe pesticida na zdravlje ljudi i okoliš. EK trenutno radi na reviziji i uklanjanju navedene Direktive uz zamjenu novim zakonodavnim prijedlogom.

kako zbog ne realističnog pristupa, nedovoljne supsidijarnosti, prevelikog administrativnog opterećenja te nedovoljne procjene učinka.

Na inicijativu Poljske, Mađarske, Estonije i Slovačke 5. rujna 2022. održan je neformalni sastanak članova radne grupe za SUD (Sustainable Use Directive) s naglaskom na metodologiju izračuna ciljeva smanjenja kemijskih sredstava za zaštitu bilja.

Drugi sastanak Radne skupine je održan 12. i 13. rujna 2022. godine na kojem su države članice raspravljale o prva dva poglavlja Prijedloga uredbe.

Češko predsjedništvo je organizirao dva tehnička sastanka vezano uz metodologiju izračuna ciljeva smanjenja kemijskih sredstava za zaštitu bilja koje su djelatnici DG SANTE-a, EK, predstavili članovima Radne skupine za bilje i pitanja biljnog zdravstva. Države članice koje su dostavile svoje prijedloge EK-u iste su i prezentirali na tehničkim sastancima.

Na sastanku AGRIFISH Vijeća održanom 26. rujna 2022. godine RH je iskazala zabrinutosti vezano uz procjenu učinka te smatramo kako zaključak Odbora za nadzor regulative vrlo dobro detektira određene nedostatke koje bi bilo potrebno na pravi način adresirati u bližoj budućnosti. Na taj način bi se stvorili adekvatni uvjeti za daljnju sveobuhvatnu raspravu i pronalaženje održivih rješenja. Uz puno uvažavanje svih prethodno spomenutih ciljeva, ta rješenja moraju svakako uzeti u obzir i nužnost osiguranja prehrambene sigurnosti građana Europske unije i očuvanje njenog prehrambenog suvereniteta.

Na sastanku Radne skupine Vijeća EU, koji se održao 11. i 12. listopada, razmatralo se treće poglavlje Prijedloga uredbe o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja te definicija osjetljivih područja i mogućnostima financiranje poljoprivrednika kroz ZPP.

Na sljedećem sastanku, održanom 3. studenog, države članice su iznijele stav da treba ponoviti procjenu učinka Prijedloga uredbe, iskazivale zabrinutost po pitanju definicije osjetljivih područja te zabrane svih SZB u osjetljivim područjima, također zabrinutost radi prevelikog administrativnog opterećenja koje Prijedlog uredbe nameće kao i rokove u kojima se očekuju izvješća o provedbi koje bi svaka država članica trebala dostavljati EK-u. Tema sastanka je bila Poglavlje IV. o integriranoj zaštiti bilja, a na sastanku je tek otvorena rasprava o prvom članku toga Poglavlja.

Održan je još jedan tehnički sastanak svih država članica s češkim predsjedništvom i EK, 7. studenog 2022., ovoga puta po pitanju osjetljivih područja. EK je trebala točno objasniti državama članicama koja su sve područja obuhvaćena Prijedlogom uredbe kao osjetljiva, no konstatirano je da EK ne raspolaže potpunim podacima.

Na sastancima održanim 25. studenog te 7. prosinca 2022. godine, razmatrale su se odredbe četvrтog poglavlja (Integrirana zaštita bilja) Prijedloga uredbe o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja.

Na sastanku održanom 27. siječnja 2023. godine nastavila se rasprava o Poglavlju IV. (članci 15. i 16.), te je otvoreno Poglavlje V. (Upotreba, skladištenje i odlaganje sredstava za zaštitu bilja) (članak 17.).

U veljači 6. i 7., na sastanku se vodila rasprava o Poglavlju V. (članci 20. – 23.), Poglavlju VI. (Prodaja sredstava za zaštitu bilja) (članak 24.), Poglavlju VII. (Osposobljavanje, informiranje i jačanje svijesti) (članci 25. – 28.) i Prilogu III. Uredbe.

Na sastanku održanom 6. ožujka 2023. raspravljaljao se o člancima Poglavlja VIII. (Uređaji za primjenu) (članci 29. do 32.) i prilozima IV. i V.

Za 28. ožujka 2023. godine najavljen je on line sastanak, a u planu je rasprava o posljednjem preostalom članku Poglavlja VIII., te poglavljima X. (Administrativne i financijske odredbe), XI. (Delegiranje ovlasti i postupak Odbora) i XII. (Prijelazne i završne odredbe) (izuzevši članak 43.).

Rasprava o osjetljivim područjima uključujući i samu definiciju osjetljivih područja još nije završena te se očekuje nakon objave dodatne procjene učinka uredbe. Očekuje se i dodatna rasprava o Poglavlju IX. (Metodologija za izračun ciljeva smanjenja i usklađenih pokazatelja rizika) te o članku 43. vezano za mogućnosti dodjele potpore poljoprivrednicima kako bi se lakše prilagodili odredbama ovog Prijedloga uredbe.

Predmetna Uredba razmatrana je i na sastanku COREPER-a I 16. studenog 2022., godine u svrhu utvrđivanja smjernica za daljnji rad, kada je većina država članica (uključivo i RH) podržala nastavak rada na dossieru ali uz traženje da EK pripremi dodatnu procjenu učinka prijedloga, posebice u svjetlu utjecaja rata u Ukrajini na sigurnost hrane. Slijedom toga pripremljena je Odluka Vijeća kojom se pozva EK da pripremu dopunjenu studiju učinka, koja je odluka usvojena na sastanku COREPER –a I 10. prosinca 2022. godine.

Stajalište RH:

Republika Hrvatska pozdravlja prijedlog EK čiji je cilj smanjivanje rizika i učinaka pesticida na razini EU-a na zdravlje ljudi i okoliš. Osim toga ovaj je prijedlog u skladu s Akcijskim planom EU-a prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla, čiji je jedan od ciljeva do 2030. smanjiti gubitak hranjivih tvari, upotrebu i rizik kemijskih sredstava za zaštitu bilja (u dalnjem tekstu: SZB), upotrebu opasnijih SZB-a te prodaju antimikrobnih sredstava za životinje iz uzgoja i akvakulturu za 50 % na razini EU-a.

Prijedlog je također u skladu s Inicijativom EU-a za oprasivače, čiji je cilj adresirati pad populacija divljih oprasivača, između ostalog i kroz smanjenje upotrebe i rizika pesticida.

RH smatra kako je **potrebno provesti nadopunu procjene učinka** s dodatnim podacima o određenim pitanjima kako bi se omogućilo donošenje ključnih odluka. To se posebice odnosi na pitanje utjecaja nacrta uredbe na proizvodnju hrane u Europskoj uniji, povećanu ovisnost o uvozu hrane, smanjenje otpornosti Europske unije na krizne događaje koji prekidaju opskrbne lance (rat u Ukrajini, pandemija COVID-19, teške suše i dr.), utjecaj zabrane uporabe sredstava za zaštitu bilja u osjetljivim područjima uzimajući u obzir Strateški plan ZPP-a 2023.-2027., učinke ograničavanja uporabe sredstava za zaštitu bilja koja se smatraju opasnijim u nedostatku učinkovitih alternativa, socijalne i gospodarske učinke administrativnog opterećenja nametnutog poljoprivrednicima i drugim korisnicima sredstava za zaštitu bilja te specifičnosti država članica i različite izazove s kojima se suočavaju. Također, smatramo da je potrebno uzeti u obzir učinak promjena u proizvodnji i strukturi proizvodnje pojedinih poljoprivrednih kultura kao što su u RH šećerna repa i uljana repica. Površine pod ovim kulturama se smanjuju ili se čak u potpunosti napušta uzgoj radi nepostojanja alternativnih rješenja za suzbijanje štetnika i bolesti.

U današnjim okolnostima proizvodnja hrane je pod velikim pritiskom vanjskih čimbenika i neizvjesnosti do iznalaženja rješenja i razvoja održivih modela zaštite te se mogu očekivati dodatni finansijski troškovi poljoprivrednih proizvođača s posljedičnim dalnjim povećanjem cijena hrane za krajnje potrošače. Zato je prvenstveno potrebno osigurati neophodnu ravnotežu sva tri elementa održivosti prehrambenih sustava uvažavajući ekonomsku, socijalnu i okolišnu dimenziju.

Prijedlogom uredbe definiraju se opće odredbe, koje bi trebale biti usklađene s drugim relevantnim aktima Unije vezanima uz područje primjene uredbe. U skladu s tim i definicije koje imamo u drugim propisima EU-a trebaju se preuzeti iz tih propisa na način da se na njih poziva, kako bi se izbjeglo da izmjenama u zakonodavstvu dođe do neusklađenosti u značenjima pojedinih izraza.

Pozdravljamo činjenicu da se prilikom **određivanja nacionalnih ciljeva smanjenja uporabe kemijskih sredstava u obzir uzmu specifičnosti i dosadašnji napor država članica** kod korištenja pesticida. Osim što je taj pristup pravedniji i bolji za poljoprivredne proizvođače i za potrošače, on će u konačnici smanjiti značajne razlike u uporabi kemijskih sredstava među državama članicama. Treba uzeti u obzir da pri izračunu ciljeva smanjenja potrošnje pesticida, predložena metodologija izračuna grupira pesticide u četiri grupe: aktivne tvari niskog rizika, standardne aktivne tvari, aktivne tvari kandidati za zamjenu i zabranjene aktivne tvari. Smanjenje primjene pesticida izračunato u postocima trebalo bi se odnositi samo na smanjenje primjene aktivnih tvari iz grupe dva, tri i četiri, no ne na smanjenje potrošnje kemijskih pesticida iz prve grupe aktivnih tvari niskog rizika koja sadrži i neke kemijске aktivne tvari.

Generalno, uporaba aktivnih tvari iz prve grupe bi se trebala povećati kako se ne bi smanjila ukupna poljoprivredna proizvodnja. U predloženoj metodologiji, pri izračunu uporabe pesticida, zbrojene količine pesticida množe se s faktorima ponderiranja (*hazard weightings*) koji bi trebali predstavljati faktor rizika/opasnosti, međutim ti faktori ponderiranja se ne temelje ni na kojoj znanstvenoj procjeni rizika (za okoliš, vode, biljke, životinje, ljude) nego su politička odluka Europske komisije, što dovodi u pitanje predloženu metodologiju i temeljem nje izračunate nacionalne ciljeve smanjenja uporabe pesticida.

Prema izračunatim nacionalnim ciljevima smanjenja uporabe pesticida, EK je podijelila zemlje u 3 skupine te bi RH trebala smanjiti potrošnju za dodatnih 35% (skupina 3.). S obzirom na dostupne izračune i nekoliko alternativnih metodologija izračuna koje su predložile države članice, RH se zalaže za **razmatranje novih predloženih metodologija i preispitivanje faktora ponderiranja** koji bi se trebao temeljiti na znanstvenim osnovama, uz mogućnost da se državama članicama omogući smanjenje prema stvarnoj potrošnji pesticida u odnosu na prosječnu potrošnju na razini Europske unije, te u potpunosti osigura ispunjenje prvog cilja uredbe, kako bi se izbjeglo dodatno smanjenje broja poljoprivrednih proizvođača u državama čija je potrošnja sredstava za zaštitu bilja minimalna, uslijed dodatnih restrikcija u upotrebi SZB-a koje mogu dovesti do nepredvidivih posljedica na sustave proizvodnje hrane.

RH predlaže da se u **budućim raspravama o metodologiji izračuna u obzir uzmu sljedeći parametri:**

- a) trenutna razina potrošnje kemijskih pesticida;

- b) povijesni napredak pojedine države u stručnom i transparentno odabranom povijesnom razdoblju;
- c) razlike u agro-ekološkim uvjetima između država članica (zone Jug, Sjever, Centralna Europa);
- d) stručno opravdane polazne vrijednosti koje će se koristiti u kalkulaciji, poput definicije površina (poljoprivredno zemljište, šumsko zemljište, nepoljoprivredne površine);
- e) udio ekološke poljoprivrede;
- f) utjecaj drugih legislativnih okvira na dostupnost SZB-a;
- g) znanstveni parametri procjene rizika na temelju kojih bi se odredili faktori ponderiranja.

RH smatra da se odredbe kojima se daju ovlasti Komisiji u ocjeni i preispitivanju nacionalnih ciljeva, trebaju pažljivo i sveobuhvatno razmotriti. RH smatra da bi se uredbom trebala propisati **ispravna zajednička metodologija za izračun** (ili barem zajednička metodologija za pojedinu skupinu dražva članica ovisno o agro-ekološkim uvjetima), temeljem koje bi Europska komisija izračunala njihov napredak te ih usporedila s prosjekom EU-a. Na temelju tog podatka bi se odredio nacionalni cilj smanjenja uporabe pesticida za svaku državu članicu. Kvantitativni nacionalni ciljevi smanjenja uporabe pesticida naveli bi se u sklopu Nacionalnog akcijskog plana za postizanje održive uporabe pesticida (dalje u tekstu NAP).

Člankom 8. stavkom 1. točkom a) Prijedloga uredbe već je propisan sadržaj NAP-a, među ostalim i obavezno navođenje tih istih nacionalnih ciljeva, stoga ih nije potrebno navoditi u nacionalnom zakonodavstvu. U kontekstu Prijedloga uredbe navodi se u točci 14. da NAP-ovi trebaju sadržavati kvantitativne ciljeve, mjere, vremenske okvire i pokazatelje.

RH podržava smanjenje uporabe pesticida pri čemu treba uzeti u obzir da alternativne metode odnosno alternativna sredstva često nisu dovoljno učinkovita, nema ih dovoljno na tržištu te su u pravilu skuplja od kemijskih sredstava. Uz to, još nema dovoljno znanja kod poljoprivrednika o njihovoј primjeni. Nadalje, primjena bioloških sredstava je skuplja, jer zahtijeva značajno veći broj tretmana i veći broj prohoda radnih strojeva, kao i veću potrošnju vode, a sve zbog niže učinkovitosti u odnosu na kemijska sredstva. Također, situacija je vrlo slična ako govorimo i o dugim mjerama borbe protiv štetnih organizama (mehaničkim, fizičkim, agrotehničkim). Stoga bi taj cilj trebalo realnije procijeniti i predvidjeti njegovo ostvarenje kroz duže vremensko razdoblje.

RH smatra kako **obvezu revidiranja NAP-a** treba propisati na razdoblje od 5 godine (umjesto predložene 3 godine, kako je propisano **člankom 8.**), a u slučaju potrebe izmjena NAP-a se može odraditi i ranije. Obvezni sadržaj NAP-a kako je sada propisan predstavljaće preveliko administrativno opterećenje, jer se propisuje evidentiranje i prikupljanje prevelikog broja podataka koji se do sada nisu prikupljali.

U odnosu na **članak 8., stavke 2. i 3.** ističemo da je sustav javnog savjetovanja, izrada propisa i strateških dokumenata uređeno u okviru nacionalnog sustava.

RH može podržati **definiciju „osjetljivih područja“** iz članka 3. točke 16. kako su definirana u Prijedlogu uredbe, ako se u svim sadržanim područjima ne zabrani primjena svih sredstava za zaštitu bilja, odnosno ako se u njima omogući primjena sredstava za zaštitu bilja niskog rizika, biopesticida i sredstava za zaštitu bilja dopuštenih u ekološkoj proizvodnji. Prema non-

paperu o definiciji i području primjene odredbi o osjetljivim područjima koje je pripremila Europska komisija, RH snažno podupire odustajanje od potpune zabrane uporabe pesticida u osjetljivim područjima.

RH podržava **sustav Integrirane zaštite bilja (IPM)** koji predstavlja suvremen i optimalan pristup zaštiti bilja od štetnih organizama. Međutim, sa stručne strane, u Prijedlogu uredbe smatramo suvišnim detaljnije propisivati evidencije koje profesionalni korisnici moraju voditi o metodama obuhvaćenim integriranom zaštitom bilja, kao što je to navedeno u članku 13. Podržavamo da države članice moraju uspostaviti učinkovita i provediva pravila za pojedine kulture, a svaka država članica donosi pravila za pojedine kulture prilagođena klimatskim i agronomskim uvjetima u regijama u kojima se pojedine kulture uzgajaju, no međutim obavezu preispitivanja propisanih metoda svake godine smatramo prevelikim administrativnim opterećenjem. Smatramo da je preispitivanje propisanih metoda opravdano, ako se ono zasniva na dužem vremenskom periodu u kojem se metode provode (tri do pet godina).

RH podržava punu suradnju u dalnjem **razvoju alata za integriranu zaštitu bilja** između znanstvene zajednice, poljoprivrednika i savjetodavne službe što će pomoći smanjivanju ovisnosti o korištenju pesticida na razini EU-a.

RH podržava odredbe propisane **člankom 24.** Prijedloga uredbe vezano uz **prodaju sredstava za zaštitu bilja** što je već i implementirano u nacionalno zakonodavstvo.

Po pitanju Poglavlja VII. (**čl. 25.-28.**) vezano uz osposobljavanje profesionalnih korisnika, distributera i savjetnika, informiranje javnosti u vezi s rizicima povezanim s upotrebom SZB-a posebnim programima za jačanje svijesti trebalo bi podržati izbjegavanje dodatnog neutemeljenog administrativnog opterećenja poljoprivrednih proizvođača, poduzetnika te nacionalnih nadležnih tijela.

Člankom 26. propisuje se obaveza uspostave „neovisnog sustava“ za osposobljavanje i koji se uspostavlja na nacionalnoj razini, prilagođen potrebama nacionalne poljoprivredne proizvodnje. RH smatra kako se nadzor može obaviti na više načina, te da je potrebno uzeti u obzir ustrojavanje nadzora bez obaveza uspostave novog nadzornog tijela.

Isto se odnosi i na **stavak 4. članka 26.** Prijedloga uredbe kojim se propisuje savjetovanje svakog profesionalnog korisnika s „neovisnim savjetnikom najmanje jedanput godišnje“, što RH podržava, ali smatra da bez jasne definicije što znači „neovisni savjetnik“ to može predstavljati administrativno opterećenje. Stoga, smatramo da je uredbom potrebno definirati pojam „neovisnog savjetnika“ kako bi bilo jasno što se točno podrazumijeva pod tim pojmom.

Vezano uz **članak 28.**, RH ima ustrojen sustav za **prikupljanje podataka i vođenje evidencije o trovanjima** uzrokovanim SZB-om (u RH iznimno rijetka), no propisivanje obveznog sadržaja informacija koje je potrebno evidentirati kod zabilježenih slučajeva, mora biti znanstveno utemeljeno. Treba razmotriti i pitanje mogu li se sve propisane informacije zabilježiti, naročito ako se radi o slučajevima kroničnih trovanja, stoga treba biti jasnije definirano što se podrazumijeva pod prikupljanjem podataka o kroničnom trovanju s obzirom na teškoće kod dijagnosticiranja (neprepoznavanje simptoma i sl.).

Kroz nacionalno zakonodavstvo RH ima propisano da se pregled svih uređaja za primjenu SZB-a koji mora provesti svake tri godine od prvog pregleda te obvezu prikupljanja podataka

o uređajima za primjenu SZB-a, no obveza nadležnog tijela da osigura dovoljno osoblja, opreme i drugih resursa potrebnih za te postupke (**članak 31.**) predstavlja dodatno opterećenje (administrativno i financijsko) i nadležnog tijela i ispitnih stanica.

S obzirom da je mogućnost korištenja financijskih sredstava predviđenih kroz nacionalne Strateške planove ZPP-a ograničena, treba razmotriti mogućnost **aktivacije drugih odgovarajućih financijskih instrumenata**. Također, RH smatra kako sredstva koja će biti namijenjena poljoprivrednicima kako bi ispunili zahtjeve temeljem ovog Prijedloga uredbe moraju biti dodatno osigurana i dodijeljena državama, a ne prenamijenjena iz dodijeljenih sredstava.

Potrebno je potaknuti mogućnosti prelaska na **alternativne, održivije načine zaštite bilja** pri čemu treba osigurati njihovu adekvatnu dostupnost. Neophodno je na razini EU-a pojednostaviti, ubrzati i olakšati postupak registracije alternativnih sredstava za zaštitu bilja radi bržeg stavljanja na tržište sredstava za zaštitu bilja koja sadrže biološki aktivne tvari, za što je predviđena i financijska pomoć državama članicama kroz Jedinstveni tržišni program.

Zaključno, RH ukazuje na korištenje određenih pojmoveva odnosno izraza koje treba prilagoditi uobičajenoj hrvatskoj terminologiji na što će ukazati u postupku pravno-jezične redakture.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

Postavljaju se neka dodatna pitanja prema ovom prijedlogu EK kao što je nerealno postavljanje ciljeva u vidu postavljenih rokova, a da se pri tome ne uzima u obzir vrijeme koje će biti potrebno da se sve provede na nacionalnim razinama kroz zakonodavstvo, ali i kroz nacionalne akcijske planove. U konačnici potrebno je i operativno pripremiti i osigurati uvjete za poljoprivrednu proizvodnju.

Također, smatramo da ciljevi smanjenja upotrebe SZB-a za 50% na razini EU-a, koje postavlja strategija „Od polja do stola“, u strategiji nemaju definiranu polazišnu točku od koje se očekuje smanje upotrebe SZB-a za 50% pa nije jasno temeljem kojeg kriterija se određuje razdoblje koje se uzima kao polazište za smanjenje upotrebe SZB-a za 50%. Brojčane vrijednosti koje EK koristi u kalkulaciji, odnosno metodologiji izračuna ciljeva smanjenja upotrebe kemijskih SZB-a, trebale bi biti jasno određene i transparentne, faktori ponderiranja trebali bi biti određeni prema znanstvenim kriterijima, a nacionalni ciljevi određeni prema izračunu uporabe pesticida propisanom metodologijom i usporadbom s prosjekom uporabe pesticida u EU-u.

Sukladno Prijedlogu uredbe nacionalne akcijske planove (NAP) trebalo bi revidirati svake tri godine. Međutim, postavlja se pitanje da li bi se u tako kratkom periodu mogli vidjeti učinci zadanih ciljeva te da je bolje propisati obvezu revidiranja NAP-a najkasnije svakih 5 godina, a u slučaju potrebe može se učiniti izmjena i ranije. Komisija si također daje mogućnost da na nacionalni akcijski plan daje svoje preporuke, koje se moraju uvažiti, a ako se ne uvaže moraju se obrazlagati razlozi iako se radi o nacionalnim planovima svake države. Također, propisuje se obavezni sadržaj NAP-a kojim se stavlja preveliko administrativno opterećenje za državu članicu. NAP će prema prijedlogu, morati sadržavati velik broj podataka koji se do sada nisu prikupljali, te će se svake godine Komisiji morati dostavljati izvješća o napretku i provedbi nacionalnih ciljeva. Komisija analizira zaprimljena izvješća i može dati preporuke

da država članica poduzme dodatne mjere i poveća stupanj ambicioznosti vezano za smanjenje emisije u NAP-u.

Uvodi se vođenje evidencije profesionalnih korisnika o preventivnim mjerama i intervencijama u pogledu zaštite usjeva i savjetima o korištenju sredstava za zaštitu bilja. Nadalje, vezano uz integriranu zaštitu bilja postavlja se pitanje vođenja elektroničke evidencije od strane poljoprivrednika o poduzetim svim preventivnim mjerama ili intervencijama uključujući i razloge za njih te imenu savjetnika, datumu i sadržaju primljenih savjeta kao i o upotrebi sredstava za zaštitu bilja. Moraju voditi evidencije o mjerama IPM-a kako bi dokazali da su razmotrili sve mogućnosti, a ako nisu primijenili mjeru, razloge moraju uvesti u evidenciju. Profesionalni korisnici moraju moći identificirati i procijeniti razine štetnih organizama i unijeti to u evidenciju. Nije jasno kako bi se provjerili pojedini podaci o npr. poduzetim preventivnim mjerama.

Komisija planira donijeti standardni obrazac za takve unose i to u skladu s člankom 67. Uredbe 1107 /2009.

Prijedlogom uredbe propisuje se obavezno savjetovanje poljoprivrednika, tj. uloga savjetnika. RH ima dugu tradiciju, ustrojen i funkcionalan sustav javnih savjetodavnih usluga u poljoprivredi. Novi Zakon o održivoj uporabi pesticida (Narodne novine 46/2022) propisuje sustav izobrazbe profesionalnih korisnika sredstava za zaštitu bilja, kao i sustav stručne podrške integriranoj zaštiti bilja. Također postavlja se pitanje hoće li svi korisnici SZB-a moći doći do savjeta od strane neovisnog savjetnika. Imamo savjetnike iz Uprave za stručnu podršku, a tu nema toliko savjetnika za svakog poljoprivrednika koji bi im pomogao sa svim zahtjevima koji se pred poljoprivrednike stavljuju, jer ovi zahtjevi traže jednog savjetnika na najviše nekoliko poljoprivrednika kako bi sve što se traži moglo biti i odrađeno.

Potpuna zabrana primjene svih SZB-a u vrlo široko definiranim osjetljivim područjima, može negativno utjecati na poljoprivrednu proizvodnju, ali i nemogućnost suzbijanja štetnika na nepoljoprivrednim područjima, posebice uvezvi u obzir slabu dostupnost učinkovitih alternativnih metoda i tehnika zaštite bilja. Prijedlog izuzeća u članku 18. Prijedloga uredbe sadrži uvjete koji se moraju ispuniti, uz predočenje dokaza, za dobivanje dozvole tretiranja u slučaju pojave karantenskih štetnika ili invazivnih vrsta u osjetljivim područjima, trebao bi se odnositi samo na aktivne tvari iz skupina 2, 3 i 4. Treba uzeti u obzir da je izdavanje dozvola upravni postupak, te da je potrebno napraviti procjenu rizika za tretiranje određenim pesticidom za određeno područje s obzirom na vrstu područja, predloženi pesticid i način primjene, što znači određeni protok vremena prije poduzimanja radnji da bi se suzbio karantenski ili invazivni štetni organizam. Ovaj postupak bi stoga u uredbi trebalo opisati na tragu procedure primjene hitnih fitosanitarnih mjera, a ne upravnog postupka odnosno izdavanja dozvola korisnicima, kako bi proces bio dovoljno brz i učinkovit.

Natura 2000 predstavlja mrežu zaštićenih područja staništa rijetkih i ugroženih vrsta te nekih rijetkih vrsta prirodnih staništa zaštićenih u okviru zakonodavstva EU-a, što znači da se u tim područjima provode istovremeno gospodarske i okolišno održive aktivnosti.

Ekološka mreža obuhvaća 29,34% ukupne površine RH, odnosno 36,8% kopna te 5.164 km² površine teritorijalnog mora i unutarnjih morskih voda (Završni izvještaj o provedbi Nacionalnog akcijskog plana za postizanje održive uporabe pesticida za razdoblje 2013.-2019., 2021.). Šume zauzimaju 45,6% površine Ekološke mreže, korištena poljoprivredna

površina u 2018. godini iznosila je 22,2% površine Ekološke mreže, a od poljoprivrednih površina je površina trajnih travnjaka u 2017. godini iznosila 40,59 % (Strateški plan ZPP-a za period 2023.-2027., 2022.).

Republika Hrvatska ima ukupno 49,3 % površine pod šumama i šumskim zemljишtem (Strateški plan ZPP-a za period 2023.-2027., 2022.), odnosno 34,7 % šuma. Količina SZB-a koja se koristi u šumarstvu nije velika, ali šume se prostiru i na teško dostupnim područjima koja se nerijetko nalaze na osjetljivim područjima, stoga je potrebno osigurati mogućnost uporabe sredstava za zaštitu bilja niskog rizika ili biopesticida na šumskim područjima.

Potpuna zabrana korištenja sredstava za zaštitu bilja na tako velikom području mogla bi dovesti do povećanja šteta u poljoprivrednoj proizvodnji i smanjenja konkurentnosti većeg broja domaćih poljoprivrednika. Pri tome je potrebno uzeti u obzir određene krajobrazne, socijalne i ekonomске posebnosti Republike Hrvatske. Postavlja se pitanje što će biti s poljoprivredom i poljoprivrednicima u tim područjima. RH potiče mogućnosti prelaska na alternativne, održivije načine zaštite bilja pri čemu treba osigurati njihovu adekvatnu dostupnost. Zabrana primjene svih SZB-a bila bi prevelika restrikcija uvezši u obzir da nema alternativnih rješenja niti adekvatnih alata kojima bi se omogućio uzgoj poljoprivrednih kultura odnosno dostačnih količina hrane.

RH naglašava pritom i kako se i u izradi Strateškog plana za ZPP fokusira na ispunjavanje ciljeva vezanih uz jačanje otpornosti i održivosti poljoprivredne proizvodnje prema klimatskim promjenama, kao i smanjenje korištenja pesticida.

Nadalje, postavlja se pitanje supsidijarnosti te nedovoljno detaljno provedene procjene učinka ovog Prijedloga uredbe.

Izrazi koji nisu dovoljno jasno definirani niti su uobičajeni u zakonodavstvu te temeljem kojih odluke mogu biti subjektivne, poput:

„treba postaviti na ambiciozniju razinu“

„popis nekemijskih metoda....koje će „vjerljivo“ biti dostupne do 2030.

„slična obveza“

„ciljevi smanjenja emisija“ neadekvatan prijevod za naslov članka 7. Prijedloga uredbe „reduction targets trends“

„neovisni“ savjetnik

Izrazi koje treba prilagoditi hrvatskom jeziku, poput:

- izraz „obrezuje“ zamijeniti riječju „orezuje“

- izraz „ekološkije“ nije prikladan. Stoga se predlaže cijelu rečenicu preoblikovati:

„Citizens also ask the Union to protect and restore biodiversity, the landscape and oceans, and eliminate pollution, as well as to take decisive measures to promote and guarantee a more ecological and climate-oriented agriculture.“ što treba biti prevedeno:

„Građani od Unije traže i da zaštiti i obnovi bioraznolikost, krajolik i oceane te da ukloni onečišćenje, kao i da poduzme odlučne mjere za promicanje i osiguravanje poljoprivrede koja je više orijentirana na ekologiju i ima izraženiju komponentu zaštite klime.

Na navedeno će RH ukazati prilikom pravno-jezične redakture hrvatske inačice teksta.

Stajališta DČ i EK:

Sporna/otvorena pitanja za DČ i EK:

- 1) Nedostatna procjena učinka sa svim uključenim relevantnim podacima.
- 2) Pravna utemeljenost definicija.
- 3) Pravna utemeljenost davanja ovlasti Europskoj komisiji preispitivanja poštuju li se načela funkciranja Unije, kao što je primjena načela supsidijarnosti i proporcionalnosti.
- 4) Period od kojeg se uzima polazna razina za postizanje ciljeva, rok za postizanje ciljeva i razina ambicioznosti ciljeva u definiranom roku.
- 5) Metodologija izračuna ciljeva za pojedinu državu članicu.
- 6) Problem harmonizacije i pravedne raspodjele ciljeva, uzimajući u obzir agro-ekološke, proizvodne i ekonomski različitosti između država članica.
- 7) Propisivanje pravila koje može utjecati na već ustrojene i funkcionalne sustave u državama članicama (sustav savjetovanja i obrazovanja na nacionalnim razinama).
- 8) Povećanje administrativnog opterećenja za nadležna tijela.
- 9) Povećanje administrativnog opterećenja za poljoprivredne proizvođače.
- 10) Zabrinutost oko mogućih drastičnih ograničenja uporabe SZB-a u nekim područjima („osjetljiva“ područja) i održivosti trenutne ili bilo kakve poljoprivredne proizvodnje.
- 11) Zabrinutost zbog otežane mogućnosti brze i učinkovite reakcije u slučaju pojave karantenskih štetnih organizama, ali i štetnih organizama koji su udomaćeni u Hrvatskoj, ali u pojedinim godinama zbog klimatskih i drugih povoljnih uvjeta za njihov razvoj prelaze prag štetnosti i u velikom broju napadaju poljoprivredne kulture.
- 12) Zabrinutost oko nedostatka učinkovitih i praktično primjenjivih alternativa kemijskim SZB te nepredvidivog razvoja i implementacije alternativnih SZB-a i metoda u proizvodnji (na razini sigurnosti hrane i samodostatnosti).
- 13) Zabrinutost oko povećanja rizika od gubitaka u poljoprivrednoj proizvodnji zbog najezde štetnih organizama, uključujući i karantenske i invazivne vrste.
- 14) Pitanje znanstvene utemeljenosti kao i samog vođenja elektroničkih evidencija u području provedbe integrirane zaštite bilja uz obrazlaganja svih poduzetih ili ne poduzetih mjera od strane poljoprivrednika.
- 15) Vremenska neusklađenost moguće provedbe definiranih rokova temeljem aktivnosti koje proizlaze iz strategije „od polja do stola“ s izradom i donošenjem nacionalnog zakonodavstva te ostalih dokumenta kao što je NAP i posebna pravila za pojedine kulture.

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ i EK:

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja zakonodavnog akta:

Područje održive uporabe pesticida (sredstava za zaštitu bilja) u RH je uređeno Zakonom o održivoj uporabi pesticida (NN 46/22) te podzakonskim aktima, od kojih su neki u postupku donošenja, a stupanjem na snagu ove uredbe cijeli sustav održive upotrebe SZB-a će trebati uskladiti s odredbama uredbe. To konkretno znači donošenje novog zakona o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i svih podzakonskih akata temeljem njega, a to su pravilnici iz područja prodaje i distribucije SZB-a, uređaja za primjenu SZB-a, integrirane zaštite bilja, izobrazbe svih korisnika SZB-a, ali i ostalih dionika u sustavu održive upotrebe SZB-a, o pokazateljima rizika za procjenu rizika od uporabe pesticida, visini naknada i drugima. Također će se morati donijeti revizija Nacionalnog akcijskog plana (NAP), s obzirom da je postojeći NAP na snazi do 2023. godine, te smjernice za integriranu zaštitu bilja za pojedine kulture ili proizvodne sektore.

Utjecaj provedbe zakonodavnog akta na proračun RH:

U ovome trenutku nije moguće točno i konkretno procijeniti u koliki će utjecaj imati provedba ove uredbe na proračun RH, ali može se očekivati utjecaj na proračun, djelomično radi izmjena u cijelom sustavu održive upotrebe sredstava za zaštitu bilja, nadogradnje Fitosanitarnog informacijskog sustava, administrativnog opterećenja za implementaciju i omogućavanje provedbe nove uredbe, prekršajnih odredbi i naknada, zatim za potrebe prilagodbe sustava održive upotrebe sredstava za zaštitu bilja (NAP – svake tri godine, donošenje smjernica za integriranu zaštitu bilja za svaku pojedinu kulturu, uzimajući u obzir značajne razlike u klimatskim i agronomskim razlikama među regijama te ažuriranje smjernica jednom godišnje).

Nadalje, očekivano prikupljanje podataka od korisnika (osim nadogradnje FIS-a), bit će popraćeno nizom pitanja što telefonski što mailom, te će se nužno morati provesti dodatne izobrazbe i edukacije, a broj savjetnika na terenu morat će se povećati za nekoliko puta. Propisuje se obveza provjere usklađenosti profesionalnih korisnika o poduzetim preventivnim mjerama i intervencijama u pogledu zaštite usjeva i savjetima o korištenju SZB-a, što će zahtijevati veći broj djelatnika u nadležnom tijelu koje će se imenovati za uspostavu i održavanje elektroničkog registra integrirane zaštite bilja i upotrebe SZB.

Uz navedeno, Prijedlogom uredbe je predviđen pregled svih uređaja svake tri godine od prvog pregleda, a nadležno tijelo je dužno osigurati dovoljno osoblja, opreme i drugih resursa potrebnih za provedbu tih pregleda u trogodišnjem ciklusu. Sustav pregleda uređaja za primjenu sredstava za zaštitu bilja u kontinentalnom dijelu RH je dosta dobro pokriven, dok u primorskom dijelu treba ojačati sustav ovlašćivanjem novih ispitnih stanica kako bi svim profesionalnim korisnicima bilo dostupnije obaviti propisane preglede uređaja za primjenu SZB-a.

Donošenje ove uredbe također će imati utjecaj na uzgoj poljoprivrednih kultura odnosno dostatnih količina hrane, zbog manje učinkovitosti nekih alternativnih metoda, nedostupnosti alternativnih metoda za pojedine poljoprivredne kulture i velikog pritiska štetnika, a ne

možemo predvidjeti koliko će to utjecati na proračun RH. Utjecaj će se odraziti i na strukturu proizvodnje te na prateću prehrambeno – prerađivačku industriju.

U razdoblju od najviše 5 godina, kroz ZPP, planirano je poljoprivrednicima staviti na raspolaganje sredstva kako bi im se olakšalo ispunjavanje postavljenih zahtjeva.

Donošenje ove uredbe će s druge strane kroz smanjenje uporabe pesticida imati pozitivan utjecaj na stanje okoliša i zdravlje građana RH, te će se na taj način utjecati i na stavke proračuna RH koje su vezane uz zaštitu okoliša i zdravlje ljudi i životinja, a koje u ovom trenutku nije moguće procijeniti.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.6.2022.
COM(2022) 305 final

2022/0196 (COD)

Prijedlog

UREDJE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i izmjeni Uredbe (EU) 2021/2115

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2022) 257 final} - {SWD(2022) 169 final} - {SWD(2022) 170 final} -
{SWD(2022) 171 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Pesticidi¹ su mješavine jedne ili više formuliranih aktivnih tvari i koformulanata koji se često upotrebljavaju za zaštitu bilja odbijanjem štetnih organizama, smanjivanjem rizika od njih ili njihovim uništavanjem. Uglavnom se upotrebljavaju u poljoprivredi, ali i u šumarstvu i zelenim urbanim područjima te uz prometne mreže kao što su ceste i željeznice. Budući da pesticidi mogu imati štetne učinke na okoliš i zdravlje ljudi, strogo su regulirani na razini EU-a. Za potrebe ovog prijedloga izraz „pesticidi” istoznačan je izrazu „sredstva za zaštitu bilja”.

Direktiva o održivoj upotrebi pesticida² donesena je 2009. kao jedna od dalnjih mjera u okviru tematske strategije Komisije o održivoj upotrebi pesticida³. Države članice morale su do 26. studenoga 2011. donijeti nacionalne odredbe kojima se Direktiva o održivoj upotrebi pesticida prenosi u njihovo nacionalno zakonodavstvo. Komisija je smatrala primjerenim provesti evaluaciju Direktive o održivoj upotrebi pesticida u kojoj su uzeti u obzir i utvrđeni problemi u njezinoj provedbi, primjeni i izvršavanju u državama članicama. Ona je provedena u obliku usporedne procjene koja je uključivala i evaluaciju i procjenu učinka. Komisija se nadala da će procjena pomoći u izradi novog zakonodavnog prijedloga za reviziju Direktive o održivoj upotrebi pesticida do prvog tromjesečja 2022., kako je navedeno u strategiji „od polja do stola”⁴.

Trenutačno postoje nedostaci u provedbi, primjeni i izvršavanju Direktive o održivoj upotrebi pesticida. Ti su nedostaci istaknuti u revizijama i posjetima državama članicama u svrhu utvrđivanja činjenica koje je obavila Komisija te u izvješćima o provedbi:

- i. Komisije;
- ii. u sklopu studije Službe Europskog parlamenta za istraživanja o provedbi Direktive o održivoj upotrebi pesticida; ili
- iii. u sklopu nedavnog izvješća Europskog revizorskog suda o sredstvima za zaštitu bilja. Osim toga, sve veća zabrinutost u društvu zbog upotrebe pesticida

¹ Pravna definicija pesticida utvrđena člankom 3. stavkom 10. Direktive o održivoj upotrebi pesticida obuhvaća sredstva za zaštitu bilja i biocide, ali s obzirom na to da područje primjene Direktive o održivoj upotrebi pesticida nikad nije prošireno na biocide, ovaj je prijedlog ograničen samo na sredstva za zaštitu bilja.

² Direktiva 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida (SL L 309, 24.11.2009., str. 71.).

³ Komunikacija Komisije Vijeću, Europskom parlamentu, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Tematska strategija o održivoj upotrebi pesticida” (engl. A *thematic strategy on the sustainable use of pesticides*), COM(2006) 373 final, dokument 52006DC0372, www.eur-lex.europa.eu.

⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvataljiv prehrambeni sustav”, COM(2020) 381 final.

vidljiva je u brojnim peticijama, dvama europskim građanskim inicijativama⁵ i pitanjima Europskog parlamenta o tom problemu.

Povratne informacije primljene tijekom javnog savjetovanja o planu evaluacije Komisije i početnoj procjeni učinka ukazale su na ozbiljne nedostatke u provedbi Direktive o održivoj upotrebi pesticida u nekim državama članicama. Osim toga, te povratne informacije potaknule su Komisiju da uvede stroža pravila, primjerice u obliku uredbe na razini EU-a kako bi se povećala usklađenost i uvele učinkovitije politike u pojedinim državama članicama. Usklađivanjem nacionalnih politika o upotrebi pesticida moglo bi se poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta i smanjiti narušavanje trgovine među državama članicama.

Postizanje sigurne, održive, pravedne, klimatski odgovorne i cjenovno pristupačne proizvodnje hrane, poštovanje načela održivosti, zaštita okoliša, očuvanje bioraznolikosti i ekosustava uz istodobno jamstvo sigurnosti opskrbe hranom od velike je važnosti za građane i jedan je od 49 prijedloga iz završnog izvješća Konferencije o budućnosti Europe⁶ objavljenog 9. svibnja 2022. Građani od Unije traže i da zaštiti i obnovi bioraznolikost, krajolik i oceane te da ukloni onečišćenje, kao i da poduzme odlučne mјere za promicanje i jamčenje ekološkije poljoprivrede s izraženijom komponentom zaštite klime⁷.

U okviru europskog zelenog plana⁸ u Komisijinoj strategiji „od polja do stola”⁹ naglašava se potreba za prelaskom na pravedan, zdrav i ekološki prihvataljiv prehrambeni sustav. U strategiji „od polja do stola” naglašava se i važnost poboljšanja položaja poljoprivrednika (koji su ključni za upravljanje tom tranzicijom) u vrijednosnom lancu. Predlažu se dva posebna cilja smanjenja upotrebe kemijskih pesticida i opasnijih pesticida te rizika od njih do 2030. Regulacija EU-a u tom području ključan je alat za postizanje ciljeva navedenih u strategiji „od polja do stola” te bi je stoga trebalo ojačati.

⁵ Uspješna inicijativa „[Zabrana glifosata i zaštita ljudi i okoliša od toksičnih pesticida](#)“ u okviru svojeg trećeg cilja poziva Komisiju da „utvrdi obvezne ciljeve smanjenja upotrebe pesticida na razini EU-a u svrhu ostvarenja budućnosti bez pesticida“. U [odgovoru donesenom 12. prosinca 2017.](#) Komisija je navela da će ponovno ocijeniti potrebu za obveznim ciljevima za pesticide na razini EU-a. Inicijativa „[Spasimo pčele i poljoprivrednike! U smjeru poljoprivrede koja je pogodna za pčele i za zdrav okoliš](#)“ poziva Komisiju da predloži pravne akte za postupno ukidanje sintetičkih pesticida do 2035., obnovu bioraznolikosti i potporu poljoprivrednicima u tranziciji. Do 30. rujna 2021. u okviru inicijative prikupljeno je više od milijun izjava o potpori, koje trenutačno provjeravaju tijela država članica.

⁶ *Konferencija o budućnosti Europe – Izvješće o konačnom ishodu*, svibanj 2022., prijedlog 1., str. 43. Konferencija o budućnosti Europe održana je od travnja 2021. do svibnja 2022. Riječ je o jedinstvenom primjeru praktične deliberativne demokracije na paneuropskoj razini u kojem su glavnu riječ imali građani i u kojoj su sudjelovale tisuće europskih građana, kao i politički akteri, socijalni partneri, predstavnici civilnog društva i ključni dionici.

⁷ *Ibid.*, prijedlog 2., str. 44. i prijedlog 30., str. 72.

⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final, [EUR-Lex – 52019DC0640 – HR – EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „[Strategija „od polja do stola“](#) za pravedan, zdrav i ekološki prihvataljiv prehrambeni sustav“, COM/2020/381 final.

U skladu s objašnjenjem u priloženoj procjeni učinka i uzimajući u obzir popratnu evaluaciju, četiri cilja prijedloga su sljedeća.

- Prvi je cilj:
 - i. smanjiti upotrebu kemijskih pesticida i rizika od njih, posebno onih koji sadržavaju opasnije aktivne tvari;
 - ii. povećati primjenu i provedbu integrirane zaštite bilja; te
 - iii. povećati upotrebu manje opasnih i nekemijskih alternativa kemijskim pesticidima za suzbijanje štetnih organizama.
- Drugi je cilj poboljšati dostupnost podataka dobivenih praćenjem, među ostalim:
 - i. primjene, upotrebe i rizika od pesticida; te
 - ii. zdravlja i okoliša. Time će se osigurati bolji okvir za mjerjenje napretka.
- Treći je cilj poboljšati provedbu, primjenu i izvršavanje pravnih odredaba u svim državama članicama kako bi se poboljšala djelotvornost i učinkovitost politike.
- Četvrti je cilj promicati uvođenje novih tehnologija, kao što je precizna poljoprivreda u kojoj se iskorištavaju podaci i usluge povezani sa svemirom (uključujući geoprostorne tehnike određivanja lokacije) kako bi se smanjila ukupna upotreba pesticida i rizik od njih.

U nedavnoj evaluaciji Direktive o održivoj upotrebi pesticida utvrđeno je postojanje dugotrajnih poteškoća u njezinoj primjeni, provedbi i izvršavanju. S obzirom na te poteškoće, ovim se prijedlogom uredbe o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja nastoji:

- i. zamijeniti Direktivu o održivoj upotrebi pesticida u regulaciji upotrebe pesticida; te
- ii. postići bolja usklađenost s ciljevima europskog zelenog plana i strategije „od polja do stola”.

Cilj je ovog prijedloga smanjiti rizike i učinke upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i okoliš:

- i. postizanjem ciljeva smanjenja pesticida sadržanih u strategiji „od polja do stola”; te
- ii. promicanjem upotrebe integrirane zaštite bilja i alternativa kemijskim pesticidima.

Uredba je prikladna kako bi se uvođenjem jasnih i ujednačenih pravila istodobno ostvarila razina ambicije strategije „od polja do stola” i riješili problemi u provedbi Direktive o održivoj upotrebi pesticida.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Prijedlog je u skladu s ciljem europskog zelenog plana prema kojem bi sve politike EU-a trebale pridonijeti očuvanju i obnovi prirodnog kapitala Europe. Osim toga, u skladu je s ciljevima:

- i. smanjenja upotrebe kemijskih pesticida i rizika od njih; te
- ii. smanjenja upotrebe opasnijih pesticida.

Ti su ciljevi navedeni u sljedećim dokumentima:

- i. strategiji „od polja do stola”;
- ii. strategiji za bioraznolikost¹⁰;
- iii. akcijskom planu za postizanje nulte stope onečišćenja¹¹; te
- iv. strategiji za tlo¹².

Taj je cilj u skladu i s postizanjem ciljeva inicijative EU-a za opršivače¹³, strategije EU-a za održivost u području kemikalija¹⁴ i strateškog okvira EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu za razdoblje 2021.–2027.¹⁵

Prijedlog je i u skladu s ciljevima Europske komisije da se do 2030. najmanje 25 % poljoprivrednog zemljišta EU-a namijeni ekološkom uzgoju, uz znatno povećanje ekološke akvakulture. Prijedlogom se dopunjaju i druge postojeće inicijative. Na primjer, Uredba xxx/xxx o statistici poljoprivrednih inputa i outputa u poljoprivrednom sektoru [*unijeti upućivanje na doneseni akt*] omogućit će Komisiji da objavi više podataka o prodaji i upotrebi pesticida raščlanjenih po pojedinačnim aktivnim tvarima. U okviru akcijskog plana „od polja do stola“ Komisija je pripremila četiri nacrta uredaba o zahtjevima u pogledu podataka, mjerilima za odobravanje i načelima evaluacije za aktivne tvari koje su mikroorganizmi i sredstva za zaštitu bilja koja ih sadržavaju kako bi se olakšao pristup tržištu proizvoda koji su alternativa kemijskim pesticidima. Ti će se tekstovi donijeti i počet će se primjenjivati od jeseni 2022. Cilj je poljoprivrednicima osigurati alate kojima bi zamijenili kemijska sredstva za zaštitu bilja. Olakšavanjem stavljanja na tržište tih bioloških sredstava za zaštitu bilja, poljoprivrednicima, uključujući one koji proizvode ekološke usjeve, bit će dostupno više alternativa za održivu zaštitu usjeva.

Prijedlog je relevantan i za najudaljenije regije EU-a, kako su navedene u članku 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), smještene u Atlantskom oceanu, na Karibima i u Indijskom oceanu. Zbog trajnih ograničenja kao što su udaljenost od kontinenta EU-a, izoliranost i ovisnost o malom broju proizvoda te velika izloženost klimatskim promjenama, imaju pravo na posebne mjere za potporu svojem socioekonomskom razvoju. Kako je predviđeno i Strategijom EU-a za bioraznolikost do 2030., poseban naglasak trebalo bi staviti na zaštitu i obnovu

¹⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote”, COM/2020/380 final.

¹¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla”, COM(2021) 400 final.

¹² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija EU-a za tlo do 2030. – Ostvarivanje koristi od zdravog tla za ljude, hranu, prirodu i klimu”, COM(2021) 699 final.

¹³ Inicijativa EU-a za opršivače – Okoliš – Europska komisija (europa.eu).

¹⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija održivosti u području kemikalija – Prelazak na netoksični okoliš”, COM(2020) 667 final.

¹⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija *Strateški okvir EU-a za zdravlje i sigurnost na radu za razdoblje 2021.–2027. Sigurnost i zdravlje na radu u svjetlu rada koji se mijenja*, COM/2021/323 final.

ekosustava najudaljenijih regija s obzirom na njihovu iznimno bogatu vrijednost u pogledu bioraznolikosti.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Zajednička poljoprivredna politika (ZPP)

U okviru novog ZPP-a¹⁶ (koji bi se trebao početi primjenjivati od 1. siječnja 2023.) državama članicama pomoći će se da: i. financiraju mjere u skladu s ciljevima smanjenja upotrebe pesticida iz strategije „od polja do stola”; i ii. promiču održive poljoprivredne prakse. Relevantni elementi postojeće Direktive o održivoj upotrebi pesticida već su uključeni u sustav uvjetovanosti u okviru ZPP-a. Novi ZPP uključuje i razne instrumente za promicanje precizne poljoprivrede. Države članice mogu se koristiti programima za ekologiju i obvezama u području okoliša, klime te drugim obvezama upravljanja kako bi poduprle provedbu praksi precizne poljoprivrede. Nadalje, ZPP uključuje mogućnost financiranja ulaganja, na primjer u strojeve i alate za upravljanje rizicima, kao i potporu za razvoj tehničkog znanja, primjerice u obliku ospozobljavanja, savjetovanja, suradnje i razmjene znanja. Konkretnije, putem savjetodavnih službi za poljoprivrednike u okviru ZPP-a države članice trebale bi poljoprivrednicima nuditi savjete o održivoj upotrebi pesticida, inovacijama, digitalnim tehnologijama, smanjenju izloženosti pesticidima i održivom upravljanju hranjivim tvarima. Izgradnja kapaciteta za prihvaćanje i učinkovito korištenje digitalnih tehnologija među poljoprivrednicima može se ojačati i potporom suradnji i Europskim partnerstvom za inovacije za produktivnost i održivost u poljoprivredi (EIP-AGRI). Osim toga, u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a države članice trebale bi objasniti kako će upotrebljavati instrumente ZPP-a kako bi ispunile relevantne potrebe i ciljeve.

Politika o okolišu i kemikalijama

Ovaj prijedlog povezan je s nizom politika i zakonodavnih akata u području okoliša, na primjer:

- i. planiranim ciljevima obnove prirode¹⁷;
- ii. inicijativom za oprasivače¹⁸ kako bi se riješio problem smanjenja broja oprasivača u EU-u i pridonijelo globalnim nastojanjima za njihovo očuvanje;
- iii. popisima onečišćujućih tvari i regulatornih standarda u Direktivi o standardima kvalitete okoliša¹⁹, Direktivi o podzemnim vodama²⁰ i Direktivi o vodi za piće²¹.

¹⁶ Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1.).

¹⁷ [Ciljevi obnove prirode EU-a \(europa.eu\)](#).

¹⁸ [Inicijativa EU-a za oprasivače – Okoliš – Europska komisija \(europa.eu\)](#).

¹⁹ Direktiva 2013/39/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o izmjeni direktiva 2000/60/EZ i 2008/105/EZ u odnosu na prioritetne tvari u području vodne politike.

Od ključne je važnosti za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u propisima EU-a o vodama, uključujući Okvirnu direktivu o vodama²². Povezan je i sa zahtjevima za očuvanje prirode iz Direktive o staništima i Direktive o pticama.

Politika EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu

Prijedlogom se dopunjaju odredbe relevantne pravne stečevine EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu, posebno Okvirne direktive 89/391/EEZ²³, Direktive 98/24/EZ²⁴, Direktive 2004/37/EZ²⁵, Direktive 2009/104/EZ²⁶ i Direktive 89/656/EEZ²⁷. U skladu je sa strateškim okvirom EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu za razdoblje 2021.–2027., u kojem se posebna pozornost skreće na potrebu za pojačanim osposobljavanjem kako bi se poboljšale vještine poljoprivrednika i povećala svijest o zdravstvenim i sigurnosnim pravilima na poljoprivrednim gospodarstvima, uključujući sigurnu upotrebu kemijskih tvari, posebno sredstava za zaštitu bilja.

Inicijativa za održiv prehrambeni sustav Unije

Ovim se prijedlogom dopunjuje planirana zakonodavna inicijativa o okviru za održivi prehrambeni sustav, čiji je cilj promicanje usklađenosti politika na razini EU-a i nacionalnoj razini, uključivanje održivosti u sve politike povezane s hranom i jačanje otpornosti prehrambenog sustava Unije. Planirana inicijativa temelji se na horizontalnom pristupu kojim će se uvesti ciljevi povezani s održivosti, zajedničke definicije, opća načela i zahtjevi za održiv prehrambeni sustav Unije, uz istodobno utvrđivanje odgovornosti svih aktera u prehrambenom sustavu. U kombinaciji s označivanjem prehrambenih proizvoda u pogledu njihove održivosti te u kombinaciji s drugim inicijativama, taj će okvir primjeniteljima omogućiti da ostvare korist od održivih praksi te osigurati da hrana na tržištu EU-a i aktivnosti povezane s hranom postanu sve održivije. Odredbe ove uredbe djelovat će kao *lex specialis* u odnosu na zahtjeve utvrđene u planiranoj inicijativi u mjeri u kojoj odredbe ove uredbe

²⁰ Direktiva 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 348, 24.12.2008., str. 84.–97.

²¹ Direktiva (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (SL L 435, 23.12.2020., str. 1.).

²² Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike, SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

²³ Direktiva Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, SL L 183, 29.6.1989., str. 1.).

²⁴ Direktiva Vijeća 98/24/EZ od 7. travnja 1998. o zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika na radu od rizika povezanih s kemijskim sredstvima, SL L 131, 5.5.1998., str. 11.

²⁵ Direktiva 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu (šesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 50.), str. 50.

²⁶ Direktiva 2009/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za sigurnost i zdravlje radnika pri uporabi radne opreme na radu (druga pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (tekst značajan za EGP), SL L 260, 3.10.2009., str. 5.

²⁷ Direktiva Vijeća 89/656/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za uporabu osobne zaštitne opreme na radnom mjestu (treća pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ), SL L 393, 30.12.1989., str. 18.

uključuju konkretnije odredbe s istim ciljem, naravi i učinkom u usporedbi s onima koje treba utvrditi u planiranoj inicijativi.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• **Pravna osnova**

Pravna osnova za djelovanje u tom području jest članak 192. stavak 1. UFEU-a, kojim se Europsku uniju ovlašćuje za poduzimanje mjera za očuvanje, zaštitu i poboljšanje kvalitete okoliša te za zaštitu zdravlja ljudi. Djelovanje EU-a u tom području opravdano je relevantnim pitanjima okoliša i javnog zdravlja.

• **Supsidijarnost**

Direktivom o održivoj upotrebi pesticida uspostavljen je okvir za postizanje održive upotrebe pesticida. Trajna nedosljednost mjera poduzetih u državama članicama u kombinaciji s različitom/nepotpunom provedbom Direktive o održivoj upotrebi pesticida (kako je navedeno u evaluaciji priloženoj ovom prijedlogu) doveća bi do različitih razina zaštite zdravlja i okoliša. To bi dovećo i do različitih uvjeta za glavne korisnike pesticida, što je u suprotnosti s ciljevima Ugovora²⁸. Prijetnja bioraznolikosti i ekosustavima povezana s upotrebom pesticida prelazi granice i zahtijeva odlučno djelovanje na razini EU-a. Osiguravanje jednakih uvjeta na cijelom unutarnjem tržištu otežano je zbog trenutačnih razlika u razinama djelovanja u različitim državama članicama.

Koordiniranim djelovanjem EU-a mogu se učinkovito dopuniti i ojačati nacionalne i lokalne mjere za održivu upotrebu pesticida. EU raspolaže i drugim ključnim instrumentima u poljoprivrednoj i u prehrambenoj politici koji su u sinergiji s mjerama utvrđenima u prijedlogu. U kombinaciji s poticajima i mogućim mjerama ublažavanja rizika, očekuje se da se snažnjim djelovanjem na razini EU-a u području pesticida (među ostalim u vezi s povezanim politikama kao što je ZPP) može:

- i. pomoći u smanjenju trenutačnih razlika u nacionalnim pristupima; te
- ii. pridonijeti ujednačenijem pristupu u budućnosti.

Te ciljeve države članice ne mogu postići same: s obzirom na opseg potrebnih mjera ti se ciljevi mogu bolje ostvariti na razini EU-a. Stoga je ujednačeno djelovanje na razini EU-a opravdano i nužno.

• **Proporcionalnost**

Ovaj je prijedlog u skladu s načelom proporcionalnosti jer ne prelazi ono što je potrebno kako bi se osiguralo sljedeće:

- i. odgovarajuća razina ambicije; te
- ii. poboljšana učinkovitost i djelotvornost politika.

²⁸

Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida, COM(2006) 373 final, str. 8.

To se postiže uzimanjem u obzir zaključaka evaluacije priloženih ovom prijedlogu. Prijedlogom se predviđaju bolji podaci i bolje praćenje/provedba mjera za smanjenje upotrebe pesticida i rizika od njih.

Kad je riječ o ciljevima država članica, ovim se prijedlogom izbjegava utvrđivanje jedinstvenih obveznih ciljeva za države članice. To je zato što se trenutačne osnovne vrijednosti u pogledu upotrebe pesticida znatno razlikuju među državama članicama. Proporcionalnost postupka utvrđivanja ciljeva osigurana je zakonodavnom formulom kojom se omogućuje da se uzmu u obzir razlike u napretku i intenzitetu korištenja pesticida među državama članicama.

- **Odabir instrumenta**

Dostupni dokazi o nedostacima u provedbi Direktive o održivoj upotrebi pesticida u državama članicama pokazuju da prethodni pristup, prema kojem se detaljna pravila prenose na nacionalnu razinu u skladu s direktivom, nije funkcionirao u mjeri predviđenoj izvornim Prijedlogom direktive o održivoj upotrebi pesticida. Rezultati evaluacije Direktive o održivoj upotrebi pesticida potvrđuju različitu i neujednačenu provedbu, primjenu i izvršavanje te direktive u državama članicama. Ti su nalazi potvrđeni Komisijinim indeksom praćenja sukladnosti koji je opisan u evaluaciji. Europski revizorski sud utvrdio je i da postoji potreba za jasnijim kriterijima i konkretnijim zahtjevima u pogledu integrirane zaštite bilja kako bi se osigurala provedba i procijenila usklađenost²⁹. Budući da u zaštiti bilja postoji mnogo složenih poljoprivrednih varijabli, jasna i ujednačena pravila trebala bi pojednostaviti postupak usklađivanja i poboljšati provedbu. Dosljedna primjena politike u državama članicama bolje se postiže uredbom nego direktivom. Osim toga, uredbom bi se olakšala uspostava ravnopravnijih uvjeta među korisnicima pesticida jer se različitim pravilima o upotrebi pesticida u državama članicama obično stvara nepošteno tržišno natjecanje i narušava pravilno funkcioniranje jedinstvenog tržišta.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Evaluacijom koja prati ovaj prijedlog utvrđeno je da je unutarna i vanjska usklađenost Direktive o održivoj upotrebi pesticida s drugim politikama i instrumentima EU-a općenito snažna, bez većih nedosljednosti ili preklapanja. Ciljevi Direktive o održivoj upotrebi pesticida bili su i još uvijek jesu vrlo relevantni za uklanjanje rizika koje upotreba pesticida predstavlja za okoliš i zdravlje ljudi. Međutim, ta direktiva tek je donekle djelotvorna. Nedostaci koje su utvrdili Komisija i drugi odnose se na provedbu i izvršavanje integrirane zaštite bilja te na ograničenu djelotvornost nacionalnih akcijskih planova država članica. Mnoge države članice u svojim nacionalnim akcijskim planovima ne utvrđuju kvantitativne ciljeve ili pokazatelje za promicanje održive upotrebe pesticida ili bolju zaštitu zdravlja ljudi i okoliša. Ne postoji ni učinkovit sustav praćenja, zbog čega su podaci o upotrebi

²⁹

Posebno izvješće 05/2020: Održiva uporaba sredstava za zaštitu bilja: ostvaren je ograničen napredak u mjerenu i smanjivanju rizika (europa.eu).

pesticida ograničeni. To je otežalo donošenje zaključka o tome u kojoj se mjeri Direktivom o održivoj upotrebi pesticida štiti zdravlje ljudi i okoliš od štetnih učinaka pesticida. Prethodno uvedene mjere u okviru ZPP-a nisu mogle potaknuti poljoprivrednike da na održiviji način upotrebljavaju pesticide.

Komisijin Odbor za nadzor regulative dao je 26. studenoga 2021. negativno mišljenje o Komisijinu nacrtu procjene učinka za ovaj prijedlog. Nacrt procjene učinka imao je oblik radnog dokumenta službi Komisije. Odbor za nadzor regulative zatražio je da se dokument revidira kako bi:

- i. bio jasniji u pogledu dostupnih podataka i dokaza za potrebe inicijative;
- ii. pružio pouzdaniju analizu ili opis ciljeva u pogledu upotrebe pesticida i smanjenja rizika;
- iii. bio jasniji u pogledu dostupnosti i cjenovne pristupačnosti tehnika precizne poljoprivrede i manje opasnih alternativa kemijskim pesticidima; te
- iv. utvrdio i bolje analizirao učinke i kompromise inicijative za okoliš, zdravlje i gospodarstvo.

Odbor za nadzor regulative dao je 26. siječnja 2022. drugo mišljenje, ovaj put pozitivno sa zadrškama, o revidiranom radnom dokumentu službi Komisije o procjeni učinka. Nakon tog drugog mišljenja kao odgovor na zadrške Odbora za nadzor regulative dokument je dodatno izmijenjen kako bi se u njemu:

- jasno objasnili nedostatak dokaza o prodaji i upotrebi pesticida te povezana ograničenja u pogledu definiranja problema, oblikovanja opcija i analize učinka koja proizlaze iz tog nedostatka;
- bolje opravdao odabir dvostrukih obvezujućih ciljeva smanjenja od 50 % i njihove međusobne povezanosti;
- odredila razina napretka koja je potrebna u pojedinim državama članicama kako bi one bile uskladene s dvostrukim obvezujućim ciljevima smanjenja na razini EU-a i kako bi se odredilo kako će se oni mjeriti, dodjeljivati ili kako će dovesti do pravedne raspodjele tereta;
- pojasnile popratne inicijative uključene u osnovne vrijednosti za procjenu učinka; te
- utvrdila vjerodostojnija osnova i vremenski okvir za buduću evaluaciju inicijative.

Konačna procjena učinka izrađena je u obliku radnog dokumenta službi Komisije i revidirana je u skladu s mišljenjima, primjedbama i prijedlozima za poboljšanje Odbora za nadzor regulative.

- **Savjetovanja s dionicima**

Kombinirani plan evaluacije i početna procjena učinka prijedloga objavljeni su te su od 29. svibnja do 7. kolovoza 2020. bili dostupni javnosti radi prikupljanja povratnih informacija. Zaprimljeno je ukupno 360 komentara. Javno savjetovanje trajalo je od 18. siječnja do 12. travnja 2021., a zaprimljeno je ukupno 1 699 odgovora. Primljene povratne informacije sadržavale su širok spektar stajališta, kako je navedeno u sažetku o savjetovanju s dionicima (ovo sažeto izvješće priloženo je procjeni učinka koja prati ovaj prijedlog). Profesionalni korisnici pesticida naglasili su potrebu za zaštitom prinosa i kvalitete usjeva. Drugi dionici naglasili su potrebu za promicanjem

integrirane zaštite bilja, povećanjem dostupnosti alternativa kemijskim pesticidima i boljom procjenom učinaka upotrebe kemijskih pesticida na zdravlje i okoliš. Komisija je 19. siječnja, 25. lipnja i 5. listopada 2021. na daljinu organizirala događanja za dionike o toj inicijativi. Tijekom tih događanja za dionike pojavio se niz pitanja, uključujući:

- i. zabrinutost korisnika pesticida zbog mogućnosti da na tržištu bude dostupno manje pesticida;
- ii. ograničenu finansijsku potporu u okviru ZPP-a za provedbu integrirane zaštite bilja;
- iii. potrebu da se zaštite dohoci poljoprivrednika;
- iv. promicanje uloge novih tehnologija;
- v. zaštitu zdravlja ljudi i okoliša; te
- vi. pitanje o tome treba li nastaviti sa zabranom primjene pesticida iz zraka. Većina nevladinih organizacija istaknula je važnost ostvarivanja ambicija europskog zelenog plana i povezanih ciljeva. Na događanjima za dionike naglašena je i potreba za poboljšanjem provedbe nacionalnih akcijskih planova.

Ciljana istraživanja, radionice i studije slučaja provedeni su i u okviru:

- i. vanjske studije koju je naručila Komisija i kojom se podupiru evaluacija i procjena učinka; te
- ii. dodatne studije predviđanja o budućim scenarijima vizije za održivu upotrebu pesticida.

Pojedinosti o savjetovanjima s dionicima objavljene su na internetskim stranicama Komisije³⁰ i na portalu za bolju regulativu³¹. Dionici koji su sudjelovali u tim aktivnostima savjetovanja:

- i. poljoprivrednici i izvođači koji primjenjuju pesticide;
- ii. korisnici pesticida koji nisu poljoprivrednici;
- iii. nevladine organizacije u području zdravlja i okoliša;
- iv. strukovne udruge koje predstavljaju industriju i gospodarske subjekte u relevantnim sektorima (npr. pčelarstvo, kemijska industrija, industrija za proizvodnju uređaja za primjenu pesticida, industrija sjemena itd.);
- v. udruge potrošača;
- vi. socijalni partneri (organizacije poslodavaca i radnika);
- vii. opća javnost;
- viii. nacionalna i regionalna nadležna tijela iz EU-a i izvan EU-a; te
- ix. znanstveni stručnjaci.

³⁰ [Evaluacija i procjena učinka \(europa.eu\)](#).

³¹ [Pesticidi – održiva upotreba \(ažurirana pravila EU-a\) \(europa.eu\)](#).

Odgovori na različite aktivnosti pokazali su da su mišljenja dionika uvelike podijeljena na dva općenita stajališta. Prva skupina smatrala je da bi upotrebu pesticida trebalo smanjiti u skladu s ciljem smanjenja rizika na način koji odgovara korisnicima sredstava za zaštitu bilja. Druga skupina smatrala je da bi upotrebu pesticida trebalo znatno smanjiti, ako ne i potpuno. Prijedlog je razvijen u obliku proporcionalnog i realističnog, ali još uvijek ambicioznog, pristupa rješavanju društvenih problema povezanih s upotrebom pesticida i rizikom od njih. To je pristup kojim se:

- i. i dalje dopušta upotrebu pesticida kada je to potrebno, primjereno i sigurno; te
- ii. promiče sustave za osposobljavanje i savjetovanje u pogledu alternativnih tehnika suzbijanja štetnih organizama i bolje provedbe integrirane zaštite bilja.

Kako je opisano u procjeni učinka, niz opcija politike odbačen je na temelju povratnih informacija dionika. Pri određivanju razina ambicioznosti konačno odabranih opcija politike uzete su u obzir i povratne informacije dionika.

- **Europske građanske inicijative**

Dvije europske građanske inicijative odnose se na upotrebu pesticida i pozivaju na ambiciozne ciljeve smanjenja njihove upotrebe. Uspješna europska građanska inicijativa „[Zabrana glifosata i zaštita ljudi i okoliša od toksičnih pesticida](#)“ u okviru svojeg trećeg cilja poziva Komisiju da „utvrdi obvezne ciljeve smanjenja upotrebe pesticida na razini EU-a u svrhu ostvarenja budućnosti bez pesticida“. U [odgovoru donesenom 12. prosinca 2017.](#) Komisija je navela da će ponovno ocijeniti potrebu za obveznim ciljevima za pesticide na razini EU-a.

Inicijativa „[Spasimo pčele i poljoprivrednike! U smjeru poljoprivrede koja je pogodna za pčele i za zdrav okoliš](#)“ poziva Komisiju da predloži pravne akte za postupno ukidanje sintetičkih pesticida u poljoprivredi EU-a za 80 % do 2030., počevši od onih najopasnijih, te za potpuno ukidanje sintetičkih pesticida u EU-u do 2035. Do 30. rujna 2021. u okviru inicijative prikupljeno je više od milijun izjava o potpori, koje trenutačno provjeravaju tijela država članica. Ako se inicijativa potvrdi i službeno podnese, Komisija će u komunikaciji navesti mjere koje eventualno namjerava poduzeti.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Inicijativa je podržana dvjema vanjskim studijama koje je naručila Komisija, a koje su uključivale detaljan pregled literature, radionice, studije slučaja i istraživanja.

Procjena učinka temeljila se i na dodatnim informacijama iz niza drugih studija u kojima se upotrebjavalo ekonomsko modeliranje kako bi se procijenio mogući učinak postizanja ciljeva iz strategije „od polja do stola“, uključujući ciljeve za upotrebu pesticida i smanjenje rizika.

- **Procjena učinka**

Sažetak procjene učinka dostupan je [ovdje](#). Pozitivno mišljenje Odbora za nadzor regulative dostupno je [ovdje](#).

Cilj Prijedloga da se smanji upotreba pesticida i rizik od njih radi zaštite zdravlja, bioraznolikosti i okoliša važan je za ambiciju Komisije da ostvari ciljeve održivog razvoja UN-a. Konkretno, relevantan je za ciljeve br. 3 (zdravlje i dobrobit), 6 (čista voda), 8 (dostojanstven rad i gospodarski rast), 11 (održivi gradovi), 12 (održiva potrošnja i proizvodnja), 14 (život u vodi) i 15 (život na kopnu).

U skladu s ciljevima europskog zelenog plana Prijedlog je usklađen i s načelom nenanošenja bitne štete. Prema tom načelu aktivnosti ne bi smjele nanijeti bitnu štetu nijednom od šest okolišnih ciljeva u smislu članka 17. u skladu s člankom 9. Uredbe o taksonomiji³². Tih šest ciljeva su: ublažavanje klimatskih promjena, prilagodba klimatskim promjenama, održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa, prijelaz na kružno gospodarstvo, sprečavanje i kontrola onečišćenja te zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustavâ.

Sljedeće glavne opcije politike procijenjene su u odnosu na vjerojatni osnovni scenarij prema kojem Direktiva o održivoj upotrebi pesticida ostaje nepromijenjena.

Opcija 1: ciljevi smanjenja upotrebe pesticida na razini EU-a za 50 % i smanjenja rizika od pesticida za 50 %, koje treba ostvariti do 2030., i dalje nisu pravno obvezujući. Poboljšali bi se sustavi za savjetovanje i smjernice za korisnike pesticida. Promicale bi se tehnike precizne poljoprivrede kako bi se smanjila upotreba kemijskih pesticida i rizik od njih.

Opcija 2: ciljevi smanjenja od 50 % postali bi pravno obvezujući na razini EU-a. Države članice odredile bi vlastite nacionalne ciljeve smanjenja primjenom utvrđenih kriterija. Ti bi nacionalni ciljevi tada bili pravno obvezujući (u skladu s nacionalnim pravom) i podložni mehanizmima upravljanja povezanim s redovitim godišnjim izvješćivanjem država članica. Upotreba opasnijih pesticida bila bi zabranjena u osjetljivim područjima kao što su urbana zelena područja. Profesionalni korisnici pesticida trebali bi voditi elektroničku evidenciju o upotrebi pesticida i o integriranoj zaštiti bilja kako bi pridonijeli smanjenju upotrebe pesticida. Nacionalna tijela prikupljala bi i analizirala te podatke kako bi pratila napredak i prema potrebi osmislijala korektivne mjere na nacionalnoj razini. Neovisne savjetodavne službe savjetovale bi korisnike pesticida o alternativnim tehnikama i integriranoj zaštiti bilja.

Opcija 3 bila bi slična opciji 2. Međutim, u okviru opcije 3 ciljevi smanjenja od 50 % postali bi pravno obvezujući i na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Upotreba svih kemijskih pesticida bila bi zabranjena u osjetljivim područjima kao što su urbana područja i zaštićena područja u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, područja u okviru mreže Natura 2000 itd.

Najpoželjnija je opcija 3, osim kad je riječ o ciljevima, za koje je poželjnija opcija 2. U tom bi slučaju ciljevi smanjenja upotrebe pesticida i rizika od pesticida za 50 % postali pravno obvezujući na razini EU-a, a države članice odredile bi vlastite nacionalne ciljeve smanjenja u okviru nacionalnog prava. Opcije su procijenjene u odnosu na vjerojatni osnovni scenarij prema kojem Direktiva o održivoj upotrebi pesticida ostaje nepromijenjena. Zabranom upotrebe svih sredstava za zaštitu bilja u osjetljivim područjima maksimalno će se povećati povezane koristi za zdravlje i okoliš.

Najpoželjnija opcija u skladu je s ambicijama europskog zelenog plana, strategijom „od polja do stola”, strategijom za bioraznolikost i akcijskim planom za postizanje

³²

Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088, SL L 198, 22.6.2020., str. 13.

nulte stope onečišćenja. Tom najpoželjnijom opcijom osigurat će se niz koristi za društvo, bioraznolikost i ekosustave jer će se smanjiti rizici od upotrebe pesticida za zdravlje ljudi i okoliš. Zaštita bioraznolikosti pomoći će i u smanjenju emisija CO₂. Navedeno je u skladu s ciljem postizanja ugljične neutralnosti na razini EU-a do 2050. i prijelaznim ciljem smanjenja emisija za 55 % do 2030., utvrđenima u članku 2. stavku 1. i članku 4. stavku 1. Europskog zakona o klimi³³. U okviru te najpoželjnije opcije korisnike pesticida bolje će se informirani o učinkovitim alternativama kemijskim pesticidima, čime će im se omogućiti da smanje upotrebu pesticida i povezane troškove uz istodobnu proizvodnju prehrambenih proizvoda koji su konkurentni na tržištu. Zahvaljujući detaljnijim podacima o upotrebi pesticida i integriranoj zaštiti bilja u okviru ove najpoželjnije opcije, nadležna tijela država članica mogu osigurati da nacionalne mjere u najvećoj mogućoj mjeri koriste poljoprivrednicima, javnosti, drugim dionicima i okolišu. Najpoželjnijom opcijom osigurava se i veća transparentnost i jasnoća djelovanja država članica.

U skladu s ciljevima zelenog plana, strategije „od polja do stola“ i strategije za bioraznolikost, cilj smanjenja upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja nije samo osiguravanje javnog zdravlja, već i očuvanje bioraznolikosti i zaštita okoliša, posebno kad je riječ o pitanjima koja su važna na globalnoj razini, npr. zaštiti populacija opašivača.

U okviru ove najpoželjnije opcije troškovi proizvodnje po jedinici povećat će se zbog:

- i. strožih i detaljnijih zahtjeva za izvješćivanje;
- ii. očekivanog smanjenja prinosa zbog smanjene upotrebe pesticida; te
- iii. uključivanja dodatnih troškova za profesionalne korisnike koji trenutačno ne koriste savjetnike.

U skladu s tim prijedlogom države članice moći će pružati potporu u okviru ZPP-a kako bi se poljoprivrednicima pokrili troškovi usklađivanja sa svim pravnim zahtjevima propisanim ovim prijedlogom u razdoblju od pet godina. Time bi se trebala sprječiti eventualna povećanja cijena hrane koja bi mogla proizaći iz novih obveza utvrđenih u ovom prijedlogu. Mnoge odredbe sadržane u ovom prijedlogu već su postojale u okviru Direktive o održivoj upotrebi pesticida i stoga ne bi trebale utjecati na cijene hrane ili prinose usjeva. Promjene uvedene ovim prijedlogom bit će postupne, čime će se utjecaj na sigurnost opskrbe hranom dodatno svesti na najmanju moguću mjeru.

Potencijalne mjere za kompenzaciju i ublažavanje rizika bile bi potrebne i za suzbijanje neželjenih negativnih posljedica za zemlje koje nisu članice EU-a, a posebno za zemlje u razvoju. Takvim mjerama EU-a mogao bi se poduprijeti rad Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO) na:

³³

Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi“) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

- i. smanjivanju rizika od pesticida s pomoću pouzdanog pristupa upravljanju životnim ciklusom;
- ii. pomaganju vladama i dionicima u zemljama u razvoju da usvoje prakse utemeljene na ekosustavu; te
- iii. poboljšavanju upravljanja pesticidima u poljoprivredi na svjetskoj razini.

MSP-ovi na koje se to odnosi uključivat će:

- i. poljoprivrednike i druge MSP-ove koji upotrebljavaju i prodaju pesticide i uređaje za primjenu pesticida;
- ii. osobe koje rukuju poljoprivrednim proizvodima i pesticidima;
- iii. prerađivače hrane i posrednike;
- iv. izvoditelje radova u poljoprivredi; te
- v. savjetnike za poljoprivrednu.

Različiti troškovi i koristi pripisati će MSP-ovima u okviru najpoželjnije opcije politike. Države članice mogu primjenjivati poticaje ili mјere ublažavanja, uključujući u okviru ZPP-a, kako bi riješile problem nekih učinaka te opcije. Nadalje, dosljednjom i ujednačenijom primjenom pravila o upotrebi pesticida smanjiti će se narušavanje tržišta među korisnicima pesticida u državama članicama koje trenutačno primjenjuju postojeća pravila u različitoj mjeri.

Države članice snositi će troškove kontrole i administracije u provedbi i primjeni ažuriranih pravila te u prikupljanju i analizi relevantnih podataka o praćenju. To se posebno odnosi na sve početne troškove uspostave sustava prikupljanja podataka.

- **Primjerenošć i pojednostavljenje propisa**

U skladu s predanošću Komisije boljoj regulativi prijedlog je pripreman na uključiv način, transparentno i u stalnoj suradnji s dionicima. Evaluacijom nisu utvrđena moguća zakonodavna pojednostavljenja ili smanjenja regulatornog opterećenja kojima bi se olakšalo postizanje ciljeva održive upotrebe pesticida. Mikropoduzeća nisu izuzeta iz ovog prijedloga s obzirom na važnost ujednačene provedbe mjera za smanjenje upotrebe pesticida i rizika koje predstavljaju za zdravlje ljudi i okoliš.

Ovaj je prijedlog u skladu s politikom koja ide u korak s digitalizacijom promicanjem elektroničkog vođenja evidencije i internetskog objavljivanja trendova s ciljem:

- i. smanjenja pesticida;
- ii. provedbe nacionalnih akcijskih planova;
- iii. donošenja godišnjih izvješća o napretku i provedbi;
- iv. usklađivanja s preporukama Komisije; te
- v. usklađivanja s odgovorima država članica.

Relevantne odredbe za troškovno učinkovite i interoperabilne digitalne usluge usmjerene na korisnika razmotrit će se pri donošenju provedbenih pravila za elektroničke registre koji će se izraditi na temelju prijedloga.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom se poštaju temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima³⁴. Njime se posebno pridonosi cilju visoke razine zaštite okoliša u skladu s načelom održivog razvoja iz članka 37. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Bolja provedba politika radi smanjenja rizika od upotrebe pesticida i zaštite zdravlja mogla bi pridonijeti i temeljnom pravu na „poštene i pravične radne uvjete” (članak 31. Povelje EU-a o temeljnim pravima). Konkretno, njime bi se moglo pridonijeti pravu na radne uvjete kojima se poštaju zdravlje, sigurnost i dostojanstvo radnika.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog ne utječe na proračun EU-a.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Postojeći pokazatelj za mjerjenje ostvarenja dvaju ciljeva povezanih s pesticidima u strategiji „od polja do stola” bit će osnova za središnje godišnje praćenje napretka u ostvarivanju tih ciljeva na razini EU-a i država članica. Treba napomenuti da će podaci o tome jesu li ostvareni ciljevi smanjenja upotrebe pesticida i rizika od pesticida za 2030. vjerojatno postati dostupni tek 2032.

Države članice morat će pratiti:

- uspostavljanje neovisnih savjetodavnih službi i korištenje njihovih usluga,
- provedbu pravila integrirane zaštite bilja na razini poljoprivrednog gospodarstva putem elektroničkog integriranog registra zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja,
- pregled uređaja za profesionalnu primjenu s pomoću posebnih registara,
- osposobljavanje profesionalnih korisnika, distributera i savjetnika,
- upotrebu proizvoda za zaštitu bilja s pomoću elektroničkog registra.

Države članice svake će godine Komisiji dostavljati informacije prikupljene u okviru tog praćenja. Komisija će procijeniti informacije i dopuniti ih vlastitim revizijama.

Kako bi dopunila to godišnje praćenje, Komisija predlaže da tu iniciativu službeno ocijeni najranije sedam godina nakon što planirani zakonodavni prijedlog postane primjenjiv.

Nadalje, podaci o praćenju opisani ovdje i u priloženoj procjeni učinka mogu se upotrebljavati i izravno za praćenje općih ciljeva politike utvrđenih u europskom zelenom planu i Osmom programu djelovanja za okoliš, uključujući: strategiju „od polja do stola”, strategiju za bioraznolikost; te okvir Praćenje i izgledi za postizanje nulte stope onečišćenja.

³⁴

SL C 202, 7.6.2016., str. 389.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U poglavlju I. utvrđuju se predmet i definicije.

U poglavlju II. utvrđuju se ciljevi smanjenja upotrebe pesticida i rizika od pesticida na razini EU-a za 50 % u skladu sa strategijom „od polja do stola” kojima države članice (zajedno) pridonose. Njime je predviđeno da bi države članice trebale donijeti ciljeve koji su obvezujući na temelju njihovog nacionalnog prava te koji mogu odstupati od razine od 50 % utvrđene u ciljevima EU-a u okviru parametara obvezujuće formule. Ta formula omogućuje državama članicama da pri određivanju nacionalnih ciljeva uzmu u obzir povjesni napredak i intenzitet upotrebe pesticida. Predviđeno je da Komisija izda preporuke za određivanje viših ciljeva u određenim slučajevima i da objavi trendove u postizanju ciljeva smanjenja na razini EU-a do 2030.

U poglavlju III. opisuje se što bi nacionalni akcijski planovi trebali sadržavati te se navode:

- i. zahtjevi za javno savjetovanje o tim nacionalnim akcijskim planovima; te
- ii. zahtjevi da ti nacionalni akcijski planovi budu usklađeni sa strateškim planovima u okviru ZPP-a.

U ovom se poglavlju utvrđuju i pojedinosti koje treba uključiti u okvirne ciljeve za upotrebu alternativa kemijskim pesticidima. Njime je predviđeno da:

- i. države članice u svoja godišnja izvješća o napretku i provedbi uključuju podatke o trendovima u pogledu napretka u postizanju tih dvaju ciljeva, kao i druge kvantitativne podatke; te
- ii. Komisija analizira ta izvješća i daje preporuke.

U poglavlju IV. utvrđuju se zahtjevi za profesionalne korisnike integrirane zaštite bilja u slučajevima kada su države članice donijele ili nisu donijele posebna pravila za pojedine kulture. Njime se zahtijeva da profesionalni korisnici vode evidenciju o integriranoj zaštiti bilja i korištenju usluga neovisnih savjetnika. Predviđa se donošenje i nadzor provedbe pravila za integriranu zaštitu bilja za pojedine kulture koja moraju slijediti profesionalni korisnici. Predviđa se i stvaranje elektroničkog registra integrirane zaštite bilja.

U Poglavlju V. utvrđuju se zahtjevi da profesionalni korisnici, distributeri i savjetnici u određenim okolnostima posjeduju potvrdu o osposobljavanju. Utvrđuju se i opći zahtjevi za upotrebu pesticida i uređaja za primjenu. Osim toga, sadržava odredbe o:

- i. upotrebi pesticida u osjetljivim područjima;
- ii. zaštiti vodnog okoliša i vode za piće;
- iii. primjeni iz zraka;
- iv. skladištenju, odlaganju i rukovanju; te
- v. savjetovanju o upotrebi pesticida.

U poglavlju VI. utvrđuju se zahtjevi za prodaju sredstava za zaštitu bilja. Utvrđuje se i vrsta informacija o pesticidima koje se moraju pružiti kupcima u trenutku prodaje.

U poglavlju VII. od država članica zahtijeva se da uspostave sustav za osposobljavanje i izdavanje potvrda za profesionalne korisnike, savjetnike i distributere. Njime se predviđa stvaranje neovisnog sustava za savjetovanje. Njime

se od država članica zahtjeva da jačaju svijest o problemima povezanim s pesticidima i objave ključne informacije na internetu. Njime se od država članica zahtjeva i da prikupljaju informacije o slučajevima akutnog i kroničnog trovanja uzrokovanimi pesticidima.

Poglavlje VIII. odnosi se na uređaje za primjenu pesticida. Njime se utvrđuju zahtjevi za pregled uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu. Predviđa se elektronički registar za bilježenje informacija o svim uređajima za primjenu za profesionalnu upotrebu. Utvrđuju se zahtjevi za obavješćivanje o prijenosu vlasništva ili uklanjanju povlačenju iz upotrebe. Zahtjevaju se pregledi svake tri godine, uz mogućnost odstupanja od tih zahtjeva za pregled u slučaju određenih uređaja za primjenu.

U poglavlju IX. utvrđuje se metodologija za izračun ujednačenih pokazatelja rizika i za izračun napretka u ostvarivanju ciljeva smanjenja do 2030.

U poglavlju X. utvrđuju se administrativne i finansijske odredbe o:

- i. obavješćivanju Komisije o relevantnim nadležnim tijelima;
- ii. sankcijama; te
- iii. naknadama i pristojbama.

U poglavlju XI. utvrđuju se uvjeti za donošenje delegiranih i provedbenih akata u okviru uredbe o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja.

Poglavljem XII. stavlja se izvan snage Direktiva o održivoj upotrebi pesticida te se predviđa stupanje na snagu i početak primjene uredbe o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja.

Prijedlog

UREDJE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i izmjeni Uredbe (EU) 2021/2115

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Ugovorom se zahtijeva da se pri utvrđivanju i provedbi svih politika i aktivnosti Unije osigura visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša te se predviđa da politika Unije u području okoliša ima za cilj visoku razinu zaštite.
- (2) Direktivom 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³ uspostavljen je okvir za postizanje održive upotrebe pesticida smanjenjem rizika i učinaka upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i okoliš. Evaluacijom⁴ te direktive utvrđeno je da nisu postignuti njezini opći ciljevi i da je države članice nisu provele na zadovoljavajući način. Taj je zaključak potvrđen u izvješćima Komisije Europskom parlamentu i Vijeću iz 2017.⁵ i 2020.⁶

¹ SL C , str. .

² SL C [...], [...], str. [...].

³ Direktiva 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida (SL L 309, 24.11.2009., str. 71.).

⁴ [(Unijeti upućivanje).]

⁵ Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o nacionalnim akcijskim planovima država članica i o napretku u provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida, COM(2017) 587 final.

⁶ Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o iskustvu koje su države članice stekle pri provedbi nacionalnih ciljeva utvrđenih u njihovim nacionalnim akcijskim planovima i o napretku u provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida, COM(2020) 204 final.

- (3) U Rezoluciji Europskog parlamenta od 12. veljače 2019. o provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida⁷ navodi se da Unija mora djelovati bez odgode kako bi prešla na održiviju upotrebu pesticida te se Komisija poziva da predloži ambiciozan obvezujući cilj smanjenja upotrebe pesticida na razini Unije. Europski parlament ponovno je potvrdio svoj poziv na određivanje obvezujućih ciljeva smanjenja u svojoj Rezoluciji od 20. listopada 2021. o strategiji „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav⁸.
- (4) U studiji⁹ Službe Europskog parlamenta za istraživanja (EPKS) iz 2018. utvrđen je napredak u mnogim državama članicama, no i ograničen opći napredak u postizanju ciljeva Direktive 2009/128/EZ. U tematskom izvješću¹⁰ Europskog revizorskog suda iz 2020. o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja utvrđeno je da je ostvaren ograničen napredak u mjerenu i smanjenju rizika od upotrebe sredstava za zaštitu bilja te su utvrđeni nedostaci u postojećem okviru Unije. Kao što je navedeno u informativnom izvješću o evaluaciji Direktive 2009/128/EZ¹¹, i Europski gospodarski i socijalni odbor smatra da je ključno preispitati zahtjeve, ciljeve, uvjete i vremenske planove utvrđene u nacionalnim akcijskim planovima.
- (5) Kako bi se osiguralo potpuno ostvarenje ciljeva pravnog okvira Unije o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja, potrebno ga je prilagoditi utvrđivanjem jasnijih i izravno primjenjivih pravila za primjenitelje. Osim toga, trebalo bi pojasniti niz pravila, uključujući pravila o primjeni integrirane zaštite bilja, ograničenjima upotrebe sredstava za zaštitu bilja i pregledima uređaja koji se upotrebljavaju za primjenu sredstava za zaštitu bilja. Stoga je primjereni staviti izvan snage Direktivu 2009/128/EZ i zamijeniti je uredbom.
- (6) Pravila o biocidnim proizvodima utvrđena su u Uredbi (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća¹² te se planira evaluacija te uredbe. Stoga nije primjereni u ovu Uredbu uvesti nova pravila o upotrebi biocidnih proizvoda.
- (7) U Komunikaciji Komisije naslovljenoj „Europski zeleni plan”¹³ utvrđen je plan donošenja ključnih mjera, uključujući zakonodavne, za znatno smanjenje upotrebe

⁷ P8_TA(2019)0082, 12. veljače 2019.

⁸ P9_TA(2021)0425, 20. listopada 2021.

⁹ Služba Europskog parlamenta za istraživanja, Direktiva 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida – procjena provedbe na europskoj razini (engl. *Directive 2009/128/EC on the sustainable use of pesticides – European Implementation Assessment*), listopad 2018.

¹⁰ Održiva uporaba sredstava za zaštitu bilja: ostvaren je ograničen napredak u mjerenu i smanjivanju rizika, tematsko izvješće Europskog revizorskog suda, ISBN: 978-92-847-4206-6, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2020.

¹¹ Europski gospodarski i socijalni odbor, Evaluacija Direktive o održivoj upotrebi pesticida (engl. *Evaluation on Directive on the Sustainable Use of Pesticides*) (informativno izvješće), doneseno 27. travnja 2021.

¹² Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1).

¹³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final.

kemijskih pesticida i rizika od njih. U strategiji „od polja do stola”¹⁴, Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030.¹⁵ i akcijskom planu za postizanje nulte stope onečišćenja¹⁶ Komisija se obvezala poduzeti mjere kako bi do 2030. za 50 % smanjila ukupnu upotrebu i rizik od kemijskih pesticida te kako bi do 2030. za 50 % smanjila upotrebu opasnijih pesticida (sredstava za zaštitu bilja koja sadržavaju jednu ili više aktivnih tvari koje su odobrene kao kandidati za zamjenu u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ i navedene u dijelu E Priloga Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 540/2011¹⁸ ili sadržavaju jednu ili više aktivnih tvari navedenih u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2015/408¹⁹). Održiva upotreba sredstava za zaštitu bilja u skladu je i s promicanjem ekološke poljoprivrede i postizanjem cilja strategije „od polja do stola” da do 2030. najmanje 25 % poljoprivrednog zemljišta u Uniji bude pod ekološkim uzgojem. Njome se podupiru ciljevi strateškog okvira EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu²⁰, čime se time pridonosi provedbi 10. načela europskog stupa socijalnih prava o zdravom, sigurnom i dobro prilagođenom radnom okruženju.

- (8) Dvije europske građanske inicijative odnose se na upotrebu pesticida i pozivaju na ambiciozne ciljeve smanjenja njihove upotrebe. Inicijativa „[Zabрана glifosata i zaštita ljudi i okoliša od toksičnih pesticida](#)”, podnesena Komisiji 6. listopada 2017., u okviru svojeg trećeg cilja poziva Komisiju da „utvrdi obvezne ciljeve smanjenja upotrebe pesticida na razini EU-a u svrhu ostvarenja budućnosti bez pesticida”. U [odgovoru donesenom 12. prosinca 2017.](#) Komisija je navela da će ponovno ocijeniti potrebu za obveznim ciljevima za pesticide na razini EU-a. Nešto novija inicijativa „[Spasimo pčele i poljoprivrednike! U smjeru poljoprivrede koja je pogodna za pčele i za zdrav okoliš](#)” poziva Komisiju da predloži pravne akte za postupno ukidanje sintetičkih pesticida u poljoprivredi EU-a za 80 % do 2030., počevši od onih najopasnijih, te za potpuno ukidanje sintetičkih pesticida u EU-u do 2035. Do 30. rujna 2021. u okviru
-

¹⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrabreni sustav”, COM(2020) 381 final.

¹⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote”, COM(2020) 380 final.

¹⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla”, COM(2021) 400 final.

¹⁷ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

¹⁸ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 540/2011 od 25. svibnja 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu popisa odobrenih aktivnih tvari (SL L 153, 11.6.2011., str. 1.).

¹⁹ Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/408 od 11. ožujka 2015. o provedbi članka 80. stavka 7. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i izradi popisa kandidata za zamjenu (SL L 67, 12.3.2015., str. 18.).

²⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija *Strateški okvir EU-a za zdravlje i sigurnost na radu za razdoblje 2021.–2027. Sigurnost i zdravlje na radu u svijetu rada koji se mijenja*, COM/2021/323 final.

inicijative prikupljeno je više od milijun izjava o potpori, koje trenutačno provjeravaju tijela država članica.

- (9) U završnom izvješću Konferencije o budućnosti Europe, objavljenom 9. svibnja 2022., kad je riječ o prijedlozima o poljoprivredi, proizvodnji hrane, bioraznolikosti i ekosustavima te onečišćenju, građani od Unije posebno traže da znatno smanji upotrebu kemijskih pesticida i gnojiva, u skladu s postojećim ciljevima, uz istodobno jamstvo sigurnosti opskrbe hranom te potporu istraživanjima u cilju razvoja održivih i prirodnijih alternativa. Građani traže više istraživanja i inovacija, među ostalim u području tehnoloških rješenja za održivu proizvodnju, otpornost bilja i preciznu poljoprivrodu, te više komunikacije, savjetodavnih sustava i osposobljavanja namijenjenog poljoprivrednicima i koje provode poljoprivrednici; osim toga traže od Unije da zaštiti kukce, posebno autohtone kukce i kukce oprasivače.²¹
- (10) U svojim zaključcima od 19. listopada 2020.²², uzimajući u obzir Komisijine ciljeve smanjenja upotrebe pesticida utvrđene u strategiji „od polja do stola”, Vijeće Europske unije istaknulo je da će za postizanje tih ciljeva biti potrebno djelovanje država članica i svih dionika te intenzivna suradnja i savjetovanje. Vijeće je usto zatražilo od Komisije da osigura da ti ciljevi budu ciljevi Unije kojima sve države članice moraju pridonijeti djelovanjem na nacionalnoj razini. U zaključcima Vijeća zahtijeva se da se ti ciljevi utvrde uzimajući u obzir dosadašnja postignuća, kao i različite polazišne točke, okolnosti i uvjete država članica.
- (11) Sredstva za biološku kontrolu održiva su alternativa upotrebi kemijskih proizvoda za kontrolu štetnih organizama. Kako je navedeno u Odluci Vijeća (EU) 2021/1102²³, sredstva za biološku kontrolu sve su važnija u održivoj poljoprivredi i šumarstvu te su ključna za uspjeh integrirane zaštite bilja i ekološke poljoprivrede. Osiguravanje pristupa biološkim kontrolama pomaže smanjiti upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja. Primjereno je poticati poljoprivrednike da prijeđu na poljoprivredne metode sa smanjenom upotrebom pesticida, uključujući ekološki uzgoj. Stoga je primjereno definirati koncept biološke kontrole kao osnovu na temelju koje države članice određuju okvirne ciljeve za povećanje postotka kultura na kojima se upotrebljavaju sredstva za biološku kontrolu.
- (12) Cilj je strategije „od polja do stola” ostvariti znatan napredak u smanjenju upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja na gospodarski održiv način. Kako bi se postigao taj cilj, potrebno je utvrditi kvantificirane ciljne vrijednosti na razini Unije i država članica za smanjenje upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja i rizika od njih te upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja, što bi omogućilo praćenje napretka. Nacionalne ciljne vrijednosti trebalo bi utvrditi nacionalnim pravom kako bi se osigurao odgovarajući napredak i odgovornost u odnosu na njih. Države članice

²¹ Konferencija o budućnosti Europe – Izvješće o konačnom ishodu, svibanj 2022., prijedlog 1. i 2., str. 43.–44.

²² Bruxelles, 19. listopada 2020., 12099/20.

²³ Odluka Vijeća (EU) 2021/1102 od 28. lipnja 2021. o zahtjevu Komisiji da podnese studiju o stanju i opcijama Unije u vezi s uvođenjem, evaluacijom, proizvodnjom, stavljanjem na tržište i upotrebom sredstava za biološku kontrolu beskralježnjaka na području Unije i prijedlog ako to bude potrebno s obzirom na rezultate studije (SL L 238, 6.7.2021., str. 81.).

trebale bi isto tako ostvariti te obvezujuće nacionalne ciljne vrijednosti do 2030. Očekuje se da će se smanjenjem upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja znatno smanjiti rizici za sigurnost i zdravlje na radu za profesionalne korisnike.

- (13) S obzirom na različite razine povijesnog napretka i razlike u intenzitetu upotrebe pesticida, državama članicama potrebno je omogućiti fleksibilnost u određivanju vlastitih obvezujućih nacionalnih ciljeva („nacionalni ciljevi smanjenja do 2030.”). Intenzitet upotrebe najbolje se mjeri tako da se ukupna količina aktivnih tvari stavljenih na tržište (i stoga korištenih) u obliku sredstava za zaštitu bilja u određenoj državi članici podijeli s površinom na kojoj su aktivne tvari primijenjene. Intenzitet upotrebe kemijskih pesticida, a posebno opasnijih pesticida, povezan je s većom ovisnošću o kemijskim pesticidima, većim rizicima za zdravlje ljudi i okoliš te manje održivim poljoprivrednim praksama. Stoga je primjereni dopustiti državama članicama da pri utvrđivanju svojih nacionalnih ciljeva smanjenja emisija do 2030. uzmu u obzir svoj intenzitet upotrebe kemijskih pesticida koji je manji od prosjeka Unije. Također je primjereni od njih zahtijevati da pri utvrđivanju svojih nacionalnih ciljeva smanjenja emisija do 2030. uzmu u obzir svoj intenzitet upotrebe kemijskih pesticida koji je veći od prosjeka Unije. Osim toga, kako bi se uvažili prijašnji napori država članica, pri utvrđivanju nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. trebalo bi im dopustiti da uzmu u obzir povijesni napredak postignut prije donošenja strategije „od polja do stola”. S druge strane, ako su države članice povećale upotrebu i rizik od sredstava za zaštitu bilja ili su ih tek neznatno smanjile, sad bi trebale dati veći doprinos postizanju ciljeva smanjenja do 2030. na razini Unije te pritom uzeti u obzir svoj intenzitet upotrebe pesticida. Kako bi se osigurali pravedni i zajednički napori za postizanje ciljeva na razini Unije i odgovarajuća razina ambicioznosti, trebalo bi utvrditi minimalna ograničenja za nacionalne ciljeve smanjenja do 2030. Najudaljenije regije EU-a, kako su navedene u članku 349. Ugovora, nalaze se u Atlantskom oceanu, Karibima i Indijskom oceanu. Zbog trajnih ograničenja kao što su udaljenost od europskog kontinenta, izoliranost i velika izloženost klimatskim promjenama, primjereni je dopustiti državama članicama da uzmu u obzir posebne potrebe tih regija u pogledu upotrebe sredstava za zaštitu bilja i mjera prilagođenih posebnim klimatskim uvjetima i usjevima. Kako bi se osigurali pravedni i zajednički napori za postizanje ciljeva na razini Unije, ako država članica razinu svojeg nacionalnog cilja smanjenja do 2030. dosegne prije 2030., od nje se ne bi trebalo zahtijevati poduzimanje dodatnih napora u pogledu smanjenja emisija, ali bi trebala pomno pratiti godišnje fluktuacije u upotrebi i riziku od kemijskih sredstava za zaštitu bilja te u upotrebi opasnijih sredstava za zaštitu bilja kako bi se osigurao napredak u postizanju odgovarajućeg nacionalnog cilja smanjenja do 2030. Radi transparentnosti, odgovori država članica na sve preporuke Komisije povezane s razinom ambicioznosti nacionalnih ciljeva i godišnjim napretkom prema postizanju istih trebali bi biti javno dostupni.
- (14) Države članice trebale bi izraditi i objaviti nacionalne akcijske planove. Kako bi nacionalni akcijski planovi država članica bili djelotvorni, trebali bi sadržavati kvantitativne ciljeve, upućivanja na obvezujuće nacionalne ciljeve smanjenja do 2030. utvrđene nacionalnim pravom, zajedno s povezanim okvirnim ciljevima utvrđenima u nacionalnim akcijskim planovima, mjerama, vremenskim rasporedima i pokazateljima za smanjenje rizika i učinaka upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i na okoliš. Time će se omogućiti strukturirani pristup utvrđivanju kvantitativnih ciljeva, uz jasnu poveznicu s nacionalnim ciljevima smanjenja do 2030. Kako bi se pratila usklađenost s odredbama ove Uredbe, od država članica trebalo bi zahtijevati i da svake godine izvješćuju o ciljevima i preciznim kvantitativnim podacima koji se odnose na

usklađenost s odredbama o upotrebi, osposobljavanju, uređajima za primjenu i integriranoj zaštiti bilja.

- (15) Kako bi se ostvarili ciljevi smanjenja na razini Unije („ciljevi smanjenja na razini Unije do 2030.”) i nacionalni ciljevi smanjenja do 2030., potrebno je povećati dostupnost i upotrebu biološke kontrole i drugih nekemijskih alternativa. Dostupnost tih alternativa potaknut će primjenu praksi zaštite bilja sa smanjenom upotrebotom pesticida, kao što je ekološka poljoprivreda.
- (16) Provedba politika i mjera u područjima održive upotrebe sredstava za zaštitu bilja utječe na okoliš, javno zdravlje i radne uvjete. Države članice stoga bi trebale osigurati da javnost i socijalni partneri dobiju dovoljno prilika za sudjelovanje u pripremi nacionalnih akcijskih planova država članica i za savjetovanje o njima u skladu, ako je to primjenjivo, s Direktivom 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁴.
- (17) Kako bi se osigurala dosljednost i komplementarnost s povezanim zakonodavstvom, u nacionalnim akcijskim planovima država članica trebalo bi uzeti u obzir Direktivu 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁵, Direktivu Vijeća 92/43/EEZ²⁶, Direktivu 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁷, Direktivu Vijeća 91/676/EEZ²⁸, Direktivu 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁹, Direktivu (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰ i Uredbu xxx/xxx o obnovi prirode [*unijeti upućivanje na doneseni akt*] te bi oni trebali biti usklađeni sa strateškim planovima u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) sastavljenima u skladu s Uredbom (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća³¹.
- (18) Gospodarski instrumenti, uključujući one u okviru ZPP-a kojima se pruža potpora poljoprivrednicima, mogu imati ključnu ulogu u postizanju ciljeva povezanih s održivom upotrebom sredstava za zaštitu bilja i, posebno, smanjenjem upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja. Države članice moraju u svojim nacionalnim strateškim planovima u okviru ZPP-a pokazati da se njihovom provedbom ZPP-a

²⁴ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.).

²⁵ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

²⁶ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

²⁷ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

²⁸ Direktiva Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 375, 31.12.1991., str. 1.).

²⁹ Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čišćem zraku za Europu (SL L 152, 11.6.2008., str. 1.).

³⁰ Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ (SL L 344, 17.12.2016., str. 1.).

³¹ Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1.).

doprinosi i podupire drugo relevantno zakonodavstvo Unije i njegove ciljeve, uključujući ciljeve u okviru ove uredbe.

- (19) Radi transparentnosti i poticanja većeg napretka potrebno je mjeriti napredak koji su države članice ostvarile u postizanju nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. i drugih okvirnih nacionalnih ciljeva smanjenja. To bi se trebalo provoditi jednom godišnje s pomoću godišnjih izvješća o napretku i provedbi. Kako bi se pratila razina usklađenosti s ovom Uredbom na pojednostavljen i lako usporediv način, države članice trebale bi uključiti i kvantitativne podatke u vezi s provedbom ove uredbe u pogledu upotrebe, osposobljavanja, uređaja za primjenu i integrirane zaštite bilja. Kako bi Komisija potaknula napredak u postizanju nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. i drugih okvirnih nacionalnih ciljeva smanjenja, uključujući sve mjere kojima se podupire to postizanje, Komisija bi taj napredak i mjere trebala analizirati svake dvije godine.
- (20) Za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša potreban je pristup suzbijanju štetnih organizama kojim se primjenjuje integrirana zaštita bilja i osigurava pažljivo razmatranje svih dostupnih sredstava kojima se sprečava razvoj populacija štetnih organizama, a upotreba kemijskih sredstava za zaštitu bilja održava na razinama koje su gospodarski i ekološki opravdane te se rizici za zdravje ljudi i okoliš svode na najmanju moguću mjeru. „Integrirana zaštita bilja“ naglašava rast zdravog usjeva s najmanjim mogućim ometanjem poljoprivrednih ekosustava, potiče prirodne mehanizme suzbijanja štetnih organizama i primjenjuje kemijsku kontrolu samo ako su iscrpljena sva druga sredstva kontrole. Kako bi se osigurala dosljedna provedba integrirane zaštite bilja na terenu, potrebno je utvrditi jasna pravila u ovoj Uredbi. Kako bi ispunio obvezu praćenja integrirane zaštite bilja, profesionalni korisnik trebao bi razmotriti i provesti sve metode i prakse kojima se izbjegava upotreba sredstava za zaštitu bilja. Kemijska sredstva za zaštitu bilja trebala bi se upotrebljavati samo ako su iscrpljena sva druga sredstva kontrole. Kako bi se osigurala i pratila usklađenost s tim zahtjevom, važno je da profesionalni korisnici vode evidenciju o razlozima primjene sredstava za zaštitu bilja ili razlozima za bilo koju drugu mjeru poduzetu u skladu s integriranom zaštitom bilja te o savjetima koje su dobili od neovisnih savjetnika kao potporu provedbi integrirane zaštite bilja. Ta je evidencija potrebna i za primjenu iz zraka.
- (21) Da se izbjegne nepotrebno udvostručavanje, Komisija bi za države članice trebala uvesti standardni predložak za integraciju evidencije o mjerama poduzetima u skladu s integriranom zaštitom bilja, koju vode profesionalni korisnici, s evidencijom koja se vodi u skladu s člankom 67. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.
- (22) Kako bi se olakšala usklađenost s integriranom zaštitom bilja, potrebno je za pojedine kulture utvrditi pravila koja profesionalni korisnik mora slijediti u vezi s pojedinom kulturom i regijom u kojoj profesionalni korisnik djeluje. Takvim bi se pravilima zahtjevi za integriranu zaštitu bilja trebali pretvoriti u provjerljive kriterije koji se primjenjuju na pojedinu kulturu. Kako bi se osiguralo da su pravila za pojedine kulture u skladu sa zahtjevima integrirane zaštite bilja, trebalo bi utvrditi detaljna pravila o njihovu sadržaju, a Komisija bi trebala provjeriti njihov razvoj, primjenu i provedbu na terenu.
- (23) Kako bi se provjerilo poštju li profesionalni korisnici pravila integrirane zaštite bilja, trebalo bi održavati elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja u cilju provjere usklađenosti s pravilima o integriranoj zaštiti bilja utvrđenima u ovoj Uredbi i podupiranja razvoja politike Unije. Pristup registru trebalo bi odobruti i nacionalnim tijelima za statistiku za razvoj, proizvodnju i diseminaciju

službenih statistika u skladu s poglavljem V. Uredbe (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća³². U registru bi trebalo evidentirati sve preventivne mjere ili intervencije i razloge za njih. Tako će nadležna tijela dobiti informacije koje im trebaju da provjere je li profesionalni korisnik prije određivanja posebne preventivne mjere ili intervencije proveo postupak donošenja odluka u skladu s načelima integrirane zaštite bilja. Registar bi također trebao sadržavati pojedinosti o savjetima koji se zahtijevaju na godišnjoj razini za potporu integriranoj zaštiti bilja kako bi se provjerilo provodi li se takvo strateško dugoročnije planiranje u vezi s integriranom zaštitom bilja.

- (24) Kako bi se osiguralo da se sredstva za zaštitu bilja i s njima povezani uređaji za primjenu upotrebljavaju na način kojim se štiti zdravlje ljudi i okoliš, potrebno je predvidjeti opće zahtjeve za profesionalne korisnike u vezi s ospozobljavanjem potrebnim za upotrebu određenih sredstava za zaštitu bilja ili uređaja za primjenu, upotrebom opasnijih sredstava za zaštitu bilja i pregledom uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu.
- (25) Upotreba sredstava za zaštitu bilja može imati posebno negativne učinke na određenim područjima kojima se često koristi šira javnost ili ranjive skupine, zajednice u kojima ljudi žive i rade te ekološki osjetljiva područja, kao što su područja mreže Natura 2000 zaštićena u skladu s Direktivom 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³³ i Direktivom Vijeća 92/43/EEZ³⁴. Ako se sredstva za zaštitu bilja upotrebljavaju na površinama kojima se koristi šira javnost, velika je mogućnost izlaganja ljudi takvim sredstvima za zaštitu bilja. Stoga bi radi zaštite zdravlja ljudi i okoliša trebalo zabraniti upotrebu sredstava za zaštitu bilja u osjetljivim područjima i unutar tri metra od takvih područja. Odstupanja od zabrane trebala bi se dopustiti samo pod određenim uvjetima i pojedinačno za svaki slučaj.
- (26) Vodeni okoliš i zalihe vode za piće posebno su osjetljivi na sredstva za zaštitu bilja. Stoga bi radi zaštite vodenog okoliša trebalo zabraniti upotrebu sredstava za zaštitu bilja u površinskim vodama i na područjima oko njih. Države članice trebale bi uspostaviti odgovarajuće mjere kako bi izbjegle pogoršanje stanja površinskih i podzemnih voda te obalnih i morskih voda i omogućile postizanje dobrog stanja površinskih i podzemnih voda, radi zaštite vodenog okoliša i zaliha vode za piće od utjecaja sredstava za zaštitu bilja. Osim toga, važno je da profesionalni korisnici budu ospozobljeni da primjenu određenih sredstava za zaštitu bilja koja su razvrstana kao „štetna za vodenim okolišima s dugotrajnim učincima”, „vrlo otrovna za vodenim okolišima s dugotrajnim učincima” ili „otrovna za vodenim okolišima s dugotrajnim učincima”. Važno je i da profesionalni korisnici budu ospozobljeni u pogledu važnosti davanja prednosti

³² Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

³³ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.);

³⁴ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

niskorizičnim sredstvima za zaštitu bilja ili nekemijskim alternativama, upotrebe tehnologije za smanjenje zanošenja i mjera za ublažavanje rizika.

- (27) Precizna poljoprivreda odnosi se na sustave upravljanja poljoprivredom koji pažljivo prilagođavaju poljoprivrednu proizvodnju u skladu s lokalnim uvjetima, kao što su oni koji vladaju na zemljišnim parcelama. Primjena postojeće tehnologije, uključujući upotrebu podataka i usluga povezanih sa svemirom koje nudi Unija (Galileo i Copernicus), mogla bi znatno smanjiti upotrebu pesticida. Stoga je potrebno predvidjeti zakonodavni okvir kojim se potiče razvoj precizne poljoprivrede. Primjena sredstava za zaštitu bilja iz letjelice, uključujući primjenu iz zrakoplova, helikoptera i bespilotnih letjelica, obično je manje precizna od drugih načina primjene i stoga može potencijalno negativno utjecati na zdravlje ljudi i okoliš. Stoga bi trebalo zabraniti primjenu iz zraka, uz ograničena odstupanja od slučaja do slučaja ako ima slabiji negativan učinak na zdravlje ljudi i okoliš od bilo koje alternativne metode primjene ili ne postoji prikladna alternativna metoda primjene. Osim toga, potrebno je voditi evidenciju o broju primjena iz zraka koje su provedene na temelju dozvola odobrenih za primjenu iz zraka kako bi se dobili jasni podaci o tome koliko je primjena iz zraka za koje su izdane dozvole stvarno izvršeno.
- (28) Međutim, moguće je da će određene bespilotne letjelice (uključujući dronove) omogućiti ciljanu primjenu sredstava za zaštitu bilja iz zraka. U usporedbi s upotrebom uređaja za primjenu sa zemlje takve bespilotne letjelice ciljanom primjenom mogu pridonijeti smanjenju upotrebe sredstava za zaštitu bilja i smanjenju rizika za zdravlje ljudi i okoliš. Stoga je primjereno u ovoj Uredbi utvrditi kriterije za izuzeće određenih bespilotnih letjelica od zabrane primjene iz zraka. Primjereno je i odgoditi primjenu tog izuzeća za tri godine s obzirom na trenutačno stanje znanstvene nesigurnosti.
- (29) Rukovanje sredstvima za zaštitu bilja, uključujući skladištenje, razrjeđivanje i miješanje takvih sredstava, čišćenje uređaja za primjenu nakon upotrebe, prikupljanje i odlaganje smjese iz spremnika uređaja za primjenu te odlaganje prazne ambalaže i ostataka sredstava za zaštitu bilja predstavljaju poseban rizik od izloženosti za ljude i okoliš. Stoga je primjereno predvidjeti posebne mjere koje se odnose na te aktivnosti. U mjeri u kojoj upotreba, skladištenje i odlaganje sredstava za zaštitu bilja nalažu poštovanje minimalnih zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva na radnom mjestu, ti su zahtjevi utvrđeni, među ostalim, Direktivom Vijeća 89/391/EEZ³⁵, Direktivom Vijeća

³⁵

Direktiva Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, SL L 183, 29.6.1989., str. 1.).

89/656/EEZ³⁶, Direktivom Vijeća 98/24/EZ³⁷, Direktivom 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁸ i Direktivom 2009/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁹.

- (30) S obzirom da su savjeti važni za podupiranje upotrebe sredstava za zaštitu bilja na način kojim se štiti zdravlje ljudi i okoliš u skladu s integriranim zaštitom bilja, važno je da savjetnici budu odgovarajuće osposobljeni.
- (31) Prodaja sredstva za zaštitu bilja važan je element u distribucijskom lancu jer omogućava distributerima da pruže potrebne informacije za njegovu pravilnu upotrebu. Posebni savjeti o sigurnosnim uputama za zdravlje ljudi i okoliš trebali bi biti dostupni kupcu ili krajnjem korisniku u trenutku prodaje kako bi se omogućilo odgovaranje na pitanja koja će olakšati pravilnu upotrebu predmetnog sredstva za zaštitu bilja. Neprofesionalnim korisnicima trebale bi na prodajnom mjestu biti dostupne opće informacije o sigurnoj upotrebi, rukovanju i skladištenju sredstava za zaštitu bilja te o odlaganju pakiranja takvih proizvoda jer ti korisnici općenito nemaju jednako praktično znanje kao profesionalni korisnici.
- (32) Nužno je da države članice uspostave sustave osnovnog i naknadnog osposobljavanja za distributere, savjetnike i profesionalne korisnike sredstava za zaštitu bilja i sustave izdavanja potvrda za evidentiranje takva osposobljavanja, kako bi se osiguralo da su ti primjenitelji u potpunosti svjesni mogućih rizika za zdravlje ljudi i za okoliš te da su upoznati s primjerenim mjerama za što je moguće veće smanjenje rizika. Osposobljavanje savjetnika trebalo bi biti opsežnije od osposobljavanja distributera i profesionalnih korisnika jer oni moraju moći poduprijeti pravilnu provedbu integrirane zaštite bilja i pravila za pojedine kulture. Upotreba ili kupnja sredstva za zaštitu bilja odobrenog za profesionalnu upotrebu mora biti ograničena na osobe koje posjeduju potvrdu o osposobljavanju. Osim toga, kako bi se osigurala sigurna upotreba sredstava za zaštitu bilja za zdravlje ljudi i okoliš, od distributera bi trebalo zahtijevati da i profesionalnim i neprofesionalnim kupcima sredstava za zaštitu bilja na prodajnom mjestu pružaju informacije o proizvodu.
- (33) Kako bi se osigurao planirani pristup tehnikama suzbijanja štetnih organizama tijekom niza razdoblja rasta s ciljem što većeg smanjenja upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja te kako bi se osigurala pravilna provedba integrirane zaštite bilja, od profesionalnih korisnika trebalo bi zahtijevati da se redovito savjetuju s osposobljenim

³⁶ Direktiva Vijeća 89/656/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za uporabu osobne zaštitne opreme na radnom mjestu (treća pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 393, 30.12.1989., str. 18.).

³⁷ Direktiva Vijeća 98/24/EZ od 7. travnja 1998. o zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika na radu od rizika povezanih s kemijskim sredstvima (četrnaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 131, 5.5.1998., str. 11.).

³⁸ Direktiva 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu (šesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive Vijeća 89/391/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 50.).

³⁹ Direktiva 2009/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za sigurnost i zdravlje radnika pri uporabi radne opreme na radu (druga pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 260, 3.10.2009., str. 5.).

i neovisnim savjetnicima za zaštitu bilja kako bi se sredstva za zaštitu bilja upotrebljavala samo kao krajnja mjera.

- (34) S obzirom na moguće rizike za zdravlje ljudi i okoliš koji proizlaze iz upotrebe sredstava za zaštitu bilja, javnost bi trebala imati pristup boljim informacijama o ukupnim učincima upotrebe takvih proizvoda putem programa za jačanje svijesti, informacija koje se prenose putem distributera i drugih odgovarajućih mjera.
- (35) Kako bi se bolje razumjeli trendovi u pogledu akutnog i kroničnog trovanja koje je posljedica izloženosti ljudi sredstvima za zaštitu bilja, svaka država članica trebala bi prikupljati informacije o tim trendovima. Komisija bi trebala pratiti i ukupne trendove na razini Unije.
- (36) Da bi se štetni utjecaji sredstava za zaštitu bilja na zdravlje ljudi i okoliš sveli na najmanju moguću mjeru, nužni su sustavi za redoviti tehnički pregled profesionalnih uređaja za primjenu. S obzirom na potencijalno manji utjecaj opreme za primjenu u profesionalnoj upotrebi, koja predstavlja vrlo nizak opseg upotrebe, također je primjeren dopustiti državama članicama da utvrde manje stroge zahtjeve za pregledne i propisu različite intervale pregleda u odnosu na takvu opremu. Osim toga, zbog relativno niskih troškova kupnje novih uređaja za ručnu primjenu i leđnih prskalica u usporedbi s troškovima pregleda, primjeren je predvidjeti mogućnost nacionalnih odstupanja od obveznog pregleda takvih uređaja, pod uvjetom da se provede procjena rizika koja obuhvaća rizike za zdravlje ljudi i okoliš koje predstavljaju takvi uređaji. Ta bi procjena trebala uključivati procjenu opsega upotrebe uređaja. Kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima pregleda, potrebno je zahtijevati da svaka država članica uspostavi registar uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu i ažurira taj registar. S obzirom na to da neki uređaji za primjenu nemaju jedinstvene identifikacijske oznaake, potrebno je predvidjeti dodjeljivanje jedinstvene identifikacijske označke takvim uređajima za primjenu kako bi se osiguralo da su svi uređaji fizički identificirani.
- (37) Kako bi se pratio napredak postignut u smanjenju rizika i štetnih učinaka upotrebe sredstava za zaštitu bilja na zdravlje ljudi i okoliš, potrebno je nastaviti upotrebljavati sustav ujednačenih pokazatelja rizika uspostavljen u okviru Direktive (EU) 2009/128/EZ.
- (38) Statistički podaci o sredstvima za zaštitu bilja prikupljeni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁰ trebali bi se upotrebljavati za izračun tih ujednačenih pokazatelja rizika i napretka u postizanju obvezujućih ciljeva Unije i nacionalnih ciljeva u okviru strategije „od polja do stola“. S obzirom na to da se upotreba pesticida mijenja iz godine u godinu, ovisno posebice o vremenskim prilikama, primjeren je da se odredi referentno razdoblje od tri godine kako bi se te fluktuacije uzele u obzir. Referentno razdoblje za izračun ujednačenih pokazatelja rizika br. 1 i 2 je 2011.–2013. jer je to bilo prvo trogodišnje razdoblje za koje je Komisija primila podatke u skladu s Uredbom (EZ) br. 1185/2009 i podudara se sa stupanjem na snagu Direktive 2009/128/EZ. Za izračun napretka u ostvarivanju ciljeva

⁴⁰ Uredba (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o statističkim podacima o pesticidima (SL L 324, 10.12.2009., str. 1.).

smanjenja pesticida u Uniji do 2030. referentno je razdoblje 2015.–2017. jer ono obuhvaća posljednje tri godine za koje su bili dostupni podaci u vrijeme najave strategije „od polja do stola”. Referentno razdoblje za izračun novog ujednačenog pokazatelja rizika 2a je 2022.–2024. jer će to biti prvo trogodišnje razdoblje za koje će biti dostupni podaci o područjima koja su se tretirala na temelju svakog pojedinog odobrenja hitne situacije u zaštiti bilja.

- (39) Jedini pouzdani statistički podaci o stavljanju na tržište i upotrebi sredstava za zaštitu bilja trenutačno dostupni na razini Unije jesu statistički podaci o količinama aktivnih tvari u sredstvima za zaštitu bilja stavljenima na tržište i podaci o broju odobrenja hitnih situacija u zaštiti bilja izdanih na temelju Uredbe (EZ) br. 1107/2009. Ti se statistički podaci upotrebljavaju za izračun ujednačenih pokazatelja rizika br. 1 i 2 na temelju Direktive 2009/128/EZ i za izračun napretka prema obvezujućim ciljevima na razini Unije do 2030. i na nacionalnoj razini do 2030. na temelju strategije „od polja do stola”. Novi ujednačeni pokazatelj rizika 2a izračunavat će se na temelju statističkih podataka o broju odobrenja hitnih situacija u zaštiti bilja, svojstvima aktivnih tvari u sredstvima za zaštitu bilja koja podliježu tim odobrenjima i područjima koja se tretiraju na temelju tih odobrenja kako bi se bolje kvantificirali rizici koji proizlaze iz odobrenja hitnih situacija u zaštiti bilja.
- (40) Radi transparentnosti i kako bi se osigurala ujednačena provedba u svim državama članicama, u prilogu ovoj Uredbi trebalo bi utvrditi metodologiju za izračun napretka u postizanju dvaju ciljeva smanjenja do 2030. na razini Unije i dvaju na nacionalnoj razini te metodologiju za izračun ujednačenih pokazatelja rizika na razini Unije i na nacionalnoj razini.
- (41) U Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. prepoznaće se potreba za hitnim djelovanjem kako bi se zaštitila bioraznolikost. Postoje dokazi o raširenom smanjenju broja vrsta, posebno kukaca i opašivača u Uniji. Gubitak bioraznolikosti uzrokovani je, među ostalim, upotrebom sredstava za zaštitu bilja, a mjere država članica u okviru postojećih instrumenata politike Unije još nisu uspjele zaustaviti taj trend gubitka bioraznolikosti. Stoga je ključno osigurati da se sredstva za zaštitu bilja upotrebljavaju tako da se ublaži rizik od štetnih učinaka takvih proizvoda na divlju floru i faunu, i to nizom mjera, kao što su ospozobljavanje, pregled uređaja za profesionalnu primjenu i zaštita vodenog okoliša i osjetljivih područja.
- (42) Kako bi se olakšala komunikacija između Komisije i nadležnih tijela odgovornih za provedbu ove Uredbe na nacionalnoj razini, države članice trebale bi obavijestiti Komisiju o nadležnim tijelima imenovanim u skladu s ovom Uredbom.
- (43) Kako bi se provele obveze utvrđene u ovoj Uredbi, države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama za kršenje ove Uredbe i osigurati da se ta pravila provode. Sankcije moraju biti učinkovite, primjerene i odvraćajuće. Isto je tako važno osigurati da države članice pokriju troškove povezane s provedbom obveza u skladu s ovom Uredbom naplaćivanjem naknada ili pristojbi kako bi se osiguralo da su nadležnim tijelima dostupna odgovarajuća financijska sredstva.
- (44) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest zaštitu zdravlja ljudi i okoliša od rizika i učinaka povezanih s upotrebom sredstava za zaštitu bilja te postizanje ciljeva utvrđenih u strategiji „od polja do stola” i Strategiji EU-a za bioraznolikost, ne mogu dostačno ostvariti države članice, nego se zbog opsega njihove upotrebe te složenosti i učinaka s njima povezanih profila rizika on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u

članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- (45) Aktivnosti koje provode nadležna tijela ili druga tijela ili fizičke osobe kojima su delegirane zadaće službenih kontrola kako bi se provjerila usklađenost primjenitelja s ovom Uredbom, uz iznimku zadaća kontrole povezanih s uređajima za primjenu sredstava za zaštitu bilja, uređene su Uredbom (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća.⁴¹ Stoga se ovom Uredbom trebaju predvidjeti samo kontrole i revizije u pogledu pregleda uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu.
- (46) Kako bi se u obzir uzeli tehnički napredak i znanstveni razvoj, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora kako bi se izmijenile odredbe o obvezama profesionalnih korisnika i savjetnika u vezi s integriranom zaštitom bilja, pregledom opreme za primjenu u profesionalnoj upotrebi, izračunom usklađenih pokazatelja rizika, podacima koje treba dostaviti u godišnjim izvješćima o napretku i provedbi te obrascem za prijavu u vezi s opremom za primjenu, kao i prilozima II., III., IV., V. i VI. Isto tako, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora kako bi se ova Uredba dopunila utvrđivanjem preciznih kriterija u vezi s određenim čimbenicima koji se odnose na bespilotne letjelice, kad tehnički napredak i znanstveni razvoj dopuste takve precizne kriterije. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁴² Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije na kojima se pripremaju delegirani akti.
- (47) Kako bi se procijenilo ostvaruju li se ciljevi ove Uredbe djelotvorno i učinkovito, je li usklađena i je li i dalje relevantna te pruža li dodanu vrijednost na razini Unije, Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Uredbe.
- (48) Radi osiguranja usklađenih uvjeta za provedbu odredaba ove uredbe o unosima profesionalnih korisnika u elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja, kako bi nadležna tijela mogla pripremiti sažetak i analizu informacija u tom registru, te za pružanje informacija o slučajevima akutnog trovanja i kroničnom trovanju, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti

⁴¹ Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

⁴² SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁴³.

- (49) Provedba ove Uredbe u državama članicama rezultirat će novim i pojačanim obvezama za poljoprivrednike i druge korisnike pesticida. Neki su od njih propisani zahtjevi upravljanja i standardi za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete zemljišta navedeni u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴, koje, u skladu s tom uredbom, poljoprivrednici moraju ispuniti kako bi primili plaćanja u okviru ZPP-a, dok se drugi zahtjevi, koji nadilaze osnovne obvezne zahtjeve, mogu nagraditi dodatnim plaćanjima u okviru dobrovoljnih sustava kao što su ekosheme u skladu s člankom 31. Uredbe (EU) 2021/2115. Člankom 31. stavkom 5. točkama (a) i (b) i člankom 70. stavkom 3. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) 2021/2115 propisuje se da su sredstva ZPP-a dostupna samo za prakse koje se provode u okviru ekoshema ili za preuzete obveze povezane s poljoprivredom, okolišem i klimom koje nadilaze relevantne propisane zahtjeve upravljanja i standarde za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete zemljišta utvrđene u toj uredbi te relevantne minimalne zahtjeve za upotrebu gnojiva i proizvoda za zaštitu bilja, dobrobit životinja te druge relevantne obvezne zahtjeve utvrđene nacionalnim pravom i pravom Unije. Budući da je poljoprivrednicima i drugim korisnicima potrebna finansijska potpora pri prelasku na održiviju upotrebu pesticida, Uredbu (EU) 2021/2115 potrebno je izmijeniti kako bi se tijekom prijelaznog razdoblja omogućilo financiranje zahtjeva uvedenih u skladu s ovom Uredbom. Ta izvanredna mogućnost da države članice osiguraju dodatna sredstva za mjere poduzete pri provedbi ove Uredbe trebala bi se primjenjivati na sve obveze poljoprivrednika i drugih korisnika koje proizlaze iz primjene ove Uredbe, uključujući obveznu poljoprivrednu praksu uvedenu na temelju pravila za integriranu zaštitu bilja koja se odnose na pojedine kulture. Nadalje, u skladu s člankom 73. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/2115 ulaganja poljoprivrednika radi usklađivanja s novim zahtjevima uvedenima pravom Unije mogu se podupirati najviše 24 mjeseca od datuma kad ti zahtjevi postanu obvezni za predmetno poljoprivredno gospodarstvo. Slično tome, trebalo bi odrediti dulje prijelazno razdoblje za ulaganja koja su u skladu sa zahtjevima koji se ovom Uredbom uvode poljoprivrednicima. Uredbu (EU) 2021/2115 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (50) Primjenu ove Uredbe trebalo bi odgoditi kako bi se nadležnim tijelima i primjeniteljima omogućilo da se pripreme za zahtjeve koji su njome uvedeni,

⁴³ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁴⁴ Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013, SL L 435, 6.12.2021., str. 1.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila za održivu upotrebu sredstava za zaštitu bilja utvrđivanjem i postizanjem ciljeva smanjenja upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja i rizika od njih do 2030., utvrđivanjem zahtjeva za upotrebu, skladištenje, prodaju i odlaganje sredstava za zaštitu bilja i uređaja za primjenu, osiguravanjem osposobljavanja i informiranja te osiguravanjem provedbe integrirane zaštite bilja.

Članak 2.

Područje primjene

Ova se Uredba primjenjuje na sredstva, u obliku u kojem se isporučuju korisniku, koja se sastoje ili koja sadržavaju aktivne tvari, safenere ili sinergiste, i koja su namijenjena za neku od sljedećih upotreba:

- (a) zaštitu bilja ili biljnih proizvoda od svih štetnih organizama ili sprečavanje djelovanja takvih organizama, osim ako se glavnom svrhom ovih proizvoda smatraju higijenski ciljevi, a ne zaštita bilja ili biljnih proizvoda;
- (b) djelovanje na životne procese bilja, poput tvari koje djeluju na rast, na drugaćiji način od hranjiva i biljnih biostimulansa;
- (c) konzerviranje biljnih proizvoda, ako takve tvari ili proizvodi ne podliježu posebnim odredbama Unije o konzervansima;
- (d) uništavanje neželjenog bilja ili dijelova bilja, uz izuzetak algi, ako se proizvodi ne primjenjuju na tlu ili vodi radi zaštite bilja;
- (e) sprečavanje ili suzbijanje neželjenog rasta bilja, uz izuzetak algi, ako se proizvodi ne primjenjuju na tlu ili vodi radi zaštite bilja.

Ti se proizvodi nazivaju „sredstva za zaštitu bilja”.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „kemijsko sredstvo za zaštitu bilja” znači sredstvo za zaštitu bilja koje sadržava kemijsku aktivnu tvar, osim biljnih proizvoda koji koriste prirodna sredstva biološkog podrijetla ili tvari koje su istovjetne tim sredstvima, kao što su mikroorganizmi, semiokemikalije, ekstrakti iz biljnih proizvoda kako su definirani u članku 3. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1107/2009, ili makrobeskralježnjaci;
- (2) „sredstvo za zaštitu bilja niskog rizika” znači sredstvo za zaštitu bilja odobreno u skladu s člankom 47. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009;

- (3) „kemijska aktivna tvar” znači aktivna tvar koja nije mikroorganizam, semiokemikalija ni ekstrakt iz biljnog proizvoda kako je definirano u članku 3. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1107/2009;
- (4) „bioraznolikost” znači bioraznolikost kako je definirana u članku 3. stavku 29. Uredbe (EZ) br. 1107/2009;
- (5) „opasnije sredstvo za zaštitu bilja” znači sredstvo za zaštitu bilja koje sadržava jednu ili više aktivnih tvari koje su odobrene kao kandidati za zamjenu u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i navedene u dijelu E Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 ili koje sadržava jednu ili više aktivnih tvari navedenih u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2015/408;
- (6) „korištena poljoprivredna površina” znači korištena poljoprivredna površina kako je definirana u članku 2. točki (e) Uredbe (EU) 2018/1091 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁵;
- (7) „profesionalni korisnik” znači svaka osoba koja upotrebljava sredstvo za zaštitu bilja u okviru svojih profesionalnih aktivnosti;
- (8) „distributer” znači svaka osoba koja stavlja sredstvo za zaštitu bilja na tržiste, uključujući trgovca na veliko, dobavljača i trgovca na malo;
- (9) „savjetnik” znači svaka osoba koja savjetuje o integriranoj zaštiti bilja i sigurnoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja u okviru obavljanja svoje profesionalne djelatnosti ili pružanja trgovačkih usluga, uključujući privatne i javne savjetodavne službe;
- (10) „uredaj za primjenu” znači svaki uređaj čija se upotreba za primjenu sredstva za zaštitu bilja može razumno predvidjeti u trenutku proizvodnje i pribor koji je neophodan za učinkovito funkcioniranje takvih uređaja, osim uređaja namijenjenih sjetvi ili sadnji reproduksijskog materijala tretiranog sredstvima za zaštitu bilja;
- (11) „uređaj za primjenu za profesionalnu upotrebu” znači jedno od sljedećeg:
 - (a) uređaj za primjenu kojim se koristi profesionalni korisnik za primjenu sredstava za zaštitu bilja;
 - (b) uređaj za primjenu s vodoravnim ili okomitim granama prskalice ili prskalicama za voćnjake s mlaznicama, bez obzira na to koriste li se za primjenu sredstava za zaštitu bilja;
- (12) „primjena iz zraka” znači primjena sredstva za zaštitu bilja iz letjelice;
- (13) „bespilotna letjelica” znači svaka letjelica koja samostalno izvodi operacije ili je projektirana da samostalno izvodi operacije ili da se njome upravlja na daljinu bez pilota u letjelici;

⁴⁵ Uredba (EU) 2018/1091 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o integriranoj statistici na razini poljoprivrednih gospodarstava i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1166/2008 i (EU) br. 1337/2011 (SL L 200, 7.8.2018., str. 1.).

- (14) „sredstvo za zaštitu bilja odobreno za profesionalnu upotrebu” znači sredstvo za zaštitu bilja koje je odobreno samo za profesionalne korisnike u skladu s člankom 31. Uredbe (EZ) br. 1107/2009;
- (15) „integrirana zaštita bilja” znači pažljivo razmatranje svih raspoloživih sredstava kojima se sprečava razvoj populacija štetnih organizama, pri čemu se upotreba kemijskih sredstava za zaštitu bilja održava na razinama koje su gospodarski i ekološki opravdane te se rizici za zdravlje ljudi i okoliš svode na najmanju moguću mjeru;
- (16) „osjetljivo područje” znači jedno od sljedećeg:
- (a) područje koje koristi šira javnost, kao što je javni park ili vrt, rekreativni ili sportski tereni ili javna staza;
 - (b) područje koje pretežno upotrebljava ranjiva skupina kako je definirana u članku 3. stavku 14. Uredbe (EZ) br. 1107/2009;
 - (c) naseljena područja (zajednica u kojoj ljudi žive i rade), definirana kao najažurnija klasa pokrova zemljišta prve razine (umjetne površine) u sustavu CORINE (program koordinacije informacija o okolišu) koji održava Europska agencija za okoliš, (isključujući kôd 1.2 razine 2: industrijske, poslovne i prometne površine i kôd 1.3 razine 2: rudokopi, odlagališta i gradilišta)⁴⁶;
 - (d) gradsko područje koje je pokriveno vodotokom ili sadržava značajku krajolika povezanu s vodom;
 - (e) neproizvodna područja kako su definirana u standardima EU-a za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete zemljišta (GAEC), standard GAEC 8 naveden u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/2115.
 - (f) ekološki osjetljivo područje, što znači bilo što od sljedećeg:
 - i. sva zaštićena područja u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, uključujući moguće zaštitne zone, kao i izmjene tih područja na temelju rezultata procjene rizika za vodozahvate vode za piće u skladu s Direktivom (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁷;
 - ii. područja od značaja za Zajednicu navedena na popisu iz članka 4. stavka 2. Direktive 92/43/EEZ i posebna područja očuvanja određena u skladu s člankom 4. stavkom 4. te direktive te posebna zaštićena područja razvrstana u skladu s člankom 4. Direktive 2009/147/EZ i sva druga nacionalna, regionalna ili lokalna zaštićena područja koja su države članice prijavile u nacionalni popis zaštićenih područja (CDDA);

⁴⁶ Vidjeti konverziju nomenklature pokrova zemljišta sustava CORINE u sustav klasifikacije pokrova zemljišta (<https://land.copernicus.eu/user-corner/technical-library/corine-land-cover-nomenclature-guidelines/html>) i bazu podataka CORINE Land Cover (CLC) ([CORINE Land Cover — Copernicus Land Monitoring Service](#)).

⁴⁷ Direktiva (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (SL L 435, 23.12.2020., str. 1.).

- iii. svako područje za koje se praćenjem vrsta oprašivača koje se provodi u skladu s člankom 17. stavkom 1. točkom (f) Uredbe xxx/xxx [*unijeti upućivanje na doneseni akt*] utvrđi da na njemu obitava jedna ili više vrsta oprašivača koje su prema europskim crvenim popisima razvrstane kao vrste kojima prijeti izumiranje.
- (17) „karantenski štetni organizam” znači štetni organizam kako je definiran u članku 3. Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁸;
- (18) „invazivna strana vrsta” znači invazivna strana vrsta kako je definirana u članku 3. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁹;
- (19) „površinske vode” znači tijelo površinske vode kako je definirano u članku 2. točki 1. Direktive 2000/60/EZ;
- (20) „podzemne vode” znači tijelo podzemne vode kako je definirano u članku 2. točki 2. Direktive 2000/60/EZ;
- (21) „pokazatelj rizika” znači mjerjenje koje pokazuje relativnu promjenu rizika za zdravlje ljudi ili okoliš povezanu s upotrebom sredstava za zaštitu bilja, a izračunava se u skladu s metodologijom utvrđenom u prilogu VI.;
- (22) „nekemijske metode” znači alternative kemijskim sredstvima za zaštitu bilja;
- (23) „biološka kontrola” znači kontrola organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode upotrebom prirodnih sredstava biološkog podrijetla ili tvari istovjetnih njima, kao što su mikroorganizmi, semiokemikalije, ekstrakti iz biljnih proizvoda kako su definirani u članku 3. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1107/2009, ili makroorganizmi beskralježnjaka.

POGLAVLJE II.

CILJEVI SMANJENJA KEMIJSKIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA

Članak 4.

Ciljevi smanjenja kemijskih sredstava za zaštitu bilja do 2030. na razini Unije

1. Donošenjem i postizanjem nacionalnih ciljeva u skladu s člankom 5. svaka država članica doprinosi postizanju smanjenja upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja i rizika od njih za 50 % do 2030. („cilj smanjenja na razini Unije do 2030. br. 1”) i upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja („cilj smanjenja na razini Unije do 2030.
-

⁴⁸ Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016., str. 4.).

⁴⁹ Uredba (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta (SL L 317, 4.11.2014., str. 35.).

br. 2") u usporedbi s prosjekom za 2015., 2016. i 2017. (zajednički naziv: „ciljevi smanjenja na razini Unije do 2030.”).

2. Komisija svake godine izračunava napredak u postizanju ciljeva smanjenja na razini Unije do 2030. u skladu s metodologijom utvrđenom u prilogu I.

Članak 5.

Ciljevi smanjenja kemijskih sredstava za zaštitu bilja do 2030. država članica

1. Do... [Ured za publikacije: unijeti datum – 6 mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe] svaka država članica u svojem nacionalnom zakonodavstvu donosi nacionalne ciljeve kako bi do 2030. postigla smanjenje utvrđeno u skladu s ovim člankom u odnosu na prosjek za 2015., 2016. i 2017. za sljedeće:
 - (a) upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i rizik od njih kako je definirano u Prilogu I. („nacionalni cilj smanjenja do 2030. br. 1”);
 - (b) upotrebu opasnijih sredstava za zaštitu bilja kako su definirana u Prilogu I. („nacionalni cilj smanjenja do 2030. br. 2”).

Za potrebe ove Uredbe dva nacionalna cilja smanjenja navedena u prvom podstavku točkama (a) i (b) zajednički se nazivaju „nacionalni ciljevi smanjenja do 2030.”.

2. Napredak svake države članice u postizanju nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. izračunava Komisija svake godine u skladu s metodologijom utvrđenom u Prilogu I.
3. Svaka država članica postiže ciljeve iz stavka 1. do 2030. Od države članice koja razinu jednog od svojih nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. dosegne prije 2030. ne traži se poduzimanje dodatnih npora za smanjenje emisija. Država članica dužna je pratiti godišnje fluktuacije kako bi se održao napredak postignut u odnosu na taj nacionalni cilj smanjenja do 2030.
4. Podložno stavcima 5.–8., nacionalni ciljevi smanjenja do 2030. utvrđuju se na razini koja omogućuje da se u relevantnoj državi članici do 2030. postigne smanjenje od najmanje 50 % u odnosu na prosjek za 2015., 2016. i 2017.
5. Država članica može smanjiti svoj nacionalni cilj za upotrebu i rizik od kemijskih sredstava za zaštitu bilja iz stavka 4. na postotak koji je srednja vrijednost između iznosa koji se odnosi na intenzitet kako je utvrđen u drugom podstavku ovog stavka i iznosa koji se odnosi na upotrebu i rizik kako je utvrđen u trećem podstavku ovog stavka. Ako je taj postotak veći od 50 %, država članica povećava svoj nacionalni cilj na taj postotak.

Iznos povezan s intenzitetom je sljedeći:

- (a) 35 % ako je ponderirani intenzitet upotrebe i rizika od kemijskih sredstava za zaštitu bilja u državi članici tijekom prosjeka za godine 2015., 2016. i 2017. manji od 70 % prosjeka Unije;
- (b) 50 % ako ponderirani intenzitet upotrebe i rizika od kemijskih sredstava za zaštitu bilja u državi članici tijekom prosjeka za godine 2015., 2016. i 2017. iznosi između 70 % i 140 % prosjeka Unije;
- (c) 65 % ako je ponderirani intenzitet upotrebe i rizika od kemijskih sredstava za zaštitu bilja u državi članici tijekom prosjeka za godine 2015., 2016. i 2017. veći od 140 % prosjeka Unije.

Iznos povezan s upotrebom i rizikom je sljedeći:

- (a) ako je država članica postigla veće smanjenje upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja i rizika od njih od prosjeka Unije između prosjeka za 2011., 2012. i 2013. te prosjeka za 2015., 2016. i 2017., iznos koji se utvrđuje oduzimanjem od 50 % razlike između postignutog smanjenja i prosječnog smanjenja u Uniji;
- (b) ako je država članica povećala upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i rizik od njih ili je postigla smanjenje manje od prosjeka Unije između prosjeka za 2011., 2012. i 2013. te prosjeka za 2015., 2016. i 2017., iznos koji se utvrđuje dodavanjem na 50 % razlike između postignutog smanjenja ili postignutog povećanja i prosječnog smanjenja u Uniji, ali koji ne premašuje 70 %.

Za potrebe ovog stavka „ponderirani intenzitet upotrebe i rizik od kemijskih sredstava za zaštitu bilja” znači vrijednost koja odgovara kilogramima kemijskih aktivnih tvari u sredstvima za zaštitu bilja koja se godišnje prodaju u državi članici, ponderirana u skladu s njihovim faktorima ponderiranja opasnosti kako su navedeni u retku iii. tablice u Prilogu I., podijeljena s brojem hektara korištene poljoprivredne površine u toj državi članici.

6. Država članica može smanjiti svoj nacionalni cilj za upotrebu opasnijih sredstava za zaštitu bilja iz stavka 4. na postotak koji je srednja vrijednost između iznosa koji se odnosi na intenzitet kako je utvrđen u drugom podstavku ovog stavka i iznosa koji se odnosi na upotrebu kako je utvrđen u trećem podstavku ovog stavka. Ako je taj postotak veći od 50 %, država članica povećava svoj nacionalni cilj na taj postotak.

Iznos povezan s intenzitetom je sljedeći:

- (a) 35 % ako je intenzitet upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja države članice tijekom prosjeka za godine 2015., 2016. i 2017. manji od 70 % prosjeka Unije;
- (b) 50 % ako intenzitet upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja države članice tijekom prosjeka za godine 2015., 2016. i 2017. iznosi između 70 % i 140 % prosjeka Unije;
- (c) 65 % ako je intenzitet upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja države članice tijekom prosjeka za godine 2015., 2016. i 2017. veći od 140 % prosjeka Unije.

Iznos povezan s upotrebom je sljedeći:

- (a) ako je država članica postigla veće smanjenje upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja od prosjeka Unije između prosjeka za 2011., 2012. i 2013. te prosjeka za 2015., 2016. i 2017., iznos koji se utvrđuje oduzimanjem od 50 % razlike između postignutog smanjenja i prosječnog smanjenja u Uniji;
- (b) ako je država članica povećala upotrebu opasnijih sredstava za zaštitu bilja ili je postigla smanjenje manje od prosjeka Unije između prosjeka za 2011., 2012. i 2013. te prosjeka za 2015., 2016. i 2017., iznos koji se utvrđuje dodavanjem na 50 % razlike između postignutog smanjenja ili postignutog povećanja i prosječnog smanjenja u Uniji, ali koji ne premašuje 70 %.

Za potrebe ovog stavka „intenzitet upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja” znači vrijednost koja odgovara kilogramima kemijskih aktivnih tvari u opasnijim sredstvima za zaštitu bilja koja se godišnje prodaju u predmetnoj državi članici podijeljena s brojem hektara korištene poljoprivredne površine u toj državi članici.

7. Države članice s najudaljenijim regijama, kako su navedene u članku 349. Ugovora, mogu uzeti u obzir posebne potrebe tih regija u pogledu upotrebe sredstava za zaštitu bilja pri donošenju nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. zbog posebnih klimatskih uvjeta i usjeva u tim regijama.
8. Primjena stavaka 5., 6. i 7. ni u kojem slučaju ne smije dovesti do toga da jedan od nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. bude niži od 35 %.
9. Do ... [*Ured za publikacije: unijeti datum – sedam mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe*] svaka država članica obavješćuje Komisiju o svojim nacionalnim ciljevima smanjenja do 2030.
10. Ako država članica ne doneše nacionalni cilj smanjenja do 2030. do ... [*SL: unijeti datum – šest mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe*] smatra se da taj cilj iznosi 50 %; ili, ako bi na temelju članka 5. ili 6. postotak bio veći od 50 %, taj veći postotak.

Članak 6.

Početna procjena nacionalnih ciljeva koju provodi Komisija

1. Komisija preispituje nacionalne ciljeve smanjenja do 2030. o kojima je obaviještena u skladu s člankom 5. stavkom 9. i informacije kojima se objašnjava eventualno snižavanje ciljeva u skladu s člankom 5. stavkom 5. ili člankom 5. stavkom 6.
2. Ako Komisija na temelju informacija koje su joj stavljene na raspolaganje zaključi da nacionalni ciljevi smanjenja do 2030. koje je priopćila država članica moraju biti ambiciozniji, ona do... [*Ured za publikacije: unijeti datum – jednu godinu nakon datuma početka primjene ove Uredbe*] preporučuje državi članici da poveća razinu svojih nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. Komisija objavljuje tu preporuku.
3. Ako država članica prilagodi svoje nacionalne ciljeve smanjenja do 2030. u skladu s preporukom Komisije, dužna je izmijeniti nacionalne ciljeve iz nacionalnog zakonodavstva u skladu s člankom 5. te u svoj nacionalni akcijski plan uključiti prilagođene ciljeve zajedno s preporukom Komisije.
4. Ako država članica odluči da neće prilagoditi svoje nacionalne ciljeve smanjenja do 2030. u skladu s preporukom Komisije, obrazloženja takve odluke uključuje u svoj nacionalni akcijski plan zajedno s tekstrom preporuke.
5. Države članice koje su primile preporuku Komisije iz stavka 2. obavješćuju Komisiju o prilagođenim ciljevima ili obrazloženju zašto ih nisu prilagodili, kako je primjenjivo, do... [*Ured za publikacije: unijeti datum – 18 mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe*].
6. Kad procijeni razinu nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. svih država članica postavljenih u skladu s člankom 5., Komisija provjerava je li njihov prosjek najmanje 50 % kako bi se postigao odgovarajući cilj smanjenja na razini Unije do 2030.
7. Ako je prosjek nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. svih država članica niži od 50 %, Komisija je dužna preporučiti da jedna ili više država članica povećaju razinu svojih nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. kako bi ostvarile Unijine ciljeve smanjenja do 2030. Komisija objavljuje sve takve preporuke.
8. U roku od mjesec dana od primitka preporuke iz stavka 7. država članica poduzima jednu od sljedećih mjera:

- (a) prilagođava svoje nacionalne ciljeve smanjenja do 2030. u skladu s preporukom Komisije, mijenja nacionalne ciljeve iz nacionalnog zakonodavstva u skladu s člankom 5. te u svoj nacionalni akcijski plan unosi prilagođene ciljeve zajedno s preporukom Komisije;
- (b) obrazlaže zašto nije prilagodila svoje nacionalne ciljeve smanjenja do 2030. u skladu s preporukom Komisije te uključuje obrazloženja takve odluke u svoj nacionalni akcijski plan zajedno s Komisijinom preporukom.

Članak 7.

Komisija objavljuje trendove u pogledu ciljeva Unije i nacionalnih ciljeva smanjenja emisija do 2030.

1. Do 31. kolovoza svake kalendarske godine Komisija na internetskim stranicama objavljuje prosječne trendove napretka u postizanju ciljeva smanjenja Unije do 2030. Ta se kretanja izračunavaju kao razlika između prosjeka za godine 2015. – 2017. i godine koja završava 20 mjeseci prije te objave. Ta se kretanja izračunavaju u skladu s metodom iz Priloga I.
2. Komisija ažurira internetske stranice iz stavka 1. najmanje jednom godišnje.
3. Do 31. kolovoza svake kalendarske godine Komisija za svaku državu članicu objavljuje informacije o kretanjima u napretku prema postizanju nacionalnih ciljeva smanjenja emisija do 2030. Ta se kretanja izračunavaju kao razlika između prosjeka za godine 2015. – 2017. i godine koja završava 20 mjeseci prije te objave. Kretanja se izračunavaju u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu I., na internetskim stranicama iz stavka 1.

POGLAVLJE III.

NACIONALNI AKCIJSKI PLANNOVI

Članak 8.

Nacionalni akcijski planovi

1. Do ... [Ured za publikacije: unijeti datum – 18 mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe] svaka država članica izrađuje i objavljuje na internetskim stranicama nacionalni akcijski plan koji sadržava sljedeće informacije:
 - (a) nacionalne ciljeve smanjenja do 2030. donesene u skladu s poglavljem II.;
 - (b) informacije povezane s nacionalnim ciljevima smanjenja do 2030. kako je utvrđeno u članku 9.;
 - (c) pojedinosti o planiranom napretku u odnosu na elemente mjerodavne za provedbu ove Uredbe navedene u dijelu 2. Priloga II.;

- (d) poveznicu na odgovarajuće dijelove strateških planova u okviru ZZP-a, sastavljenih u skladu s Uredbom (EU) 2021/2115, u kojima se navode detaljni planovi za povećanje korištenih poljoprivrednih površina na kojima se provodi ekološki uzgoj i informacije o tome kako će ti planovi pridonijeti postizanju cilja utvrđenog u Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija *Strategija „od polja do stola“ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav*⁵⁰ u skladu s kojom će do 2030. 25 % korištenih poljoprivrednih površina biti namijenjeno ekološkom uzgoju;
- (e) popis uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu na koju država članica primjenjuje različite zahtjeve pregleda u skladu s člankom 32. stavkom 1.;
- (f) informacije o procijenjenim godišnjim količinama sredstava za zaštitu bilja koja su nezakonito korištena ili zaplijenjena u okviru operacija protiv prijevara tijekom prethodne tri godine i svim planiranim mjerama koje su s time povezane;
- (g) nacionalne mjere za poticanje profesionalnih korisnika na upotrebu nekemijskih metoda putem finansijskih potpora, u skladu sa zakonodavstvom Unije o državnim potporama;
- (h) planirane i donesene mjere kojima se podupiru ili putem obvezujućih zahtjeva utvrđenih nacionalnim pravom osiguravaju inovacije te razvoj i primjena metoda nekemijskog suzbijanja štetnih organizama;
- (i) druge planirane i donesene mjere kojima se podupire ili putem obvezujućih zahtjeva utvrđenih nacionalnim pravom osigurava održiva upotreba sredstava za zaštitu bilja u skladu s načelima integrirane zaštite bilja, uključujući ona sadržana u pravilima za pojedine kulture kako je utvrđeno u članku 15. stavku 1.

Svaka država članica bez odgode obavješćuje Komisiju o prvoj objavi svojeg nacionalnog akcijskog plana.

Svaka država članica preispituje svoj nacionalni akcijski plan najmanje svake tri godine od prve objave. Kao rezultat preispitivanja država članica može izmijeniti svoj nacionalni akcijski plan. Države članice objavljaju izmijenjene verzije nacionalnih akcijskih planova i bez odgode dostavljaju izmijenjene nacionalne akcijske planove Komisiji.

Ažurirane verzije nacionalnih akcijskih planova objavljene do kraja 2030. sadržavaju informacije navedene u prvom podstavku točkama (a) do (i).

Ažurirane verzije nacionalnih akcijskih planova objavljene nakon 2030. sadržavaju informacije navedene u prvom podstavku točkama (c) do (i).

⁵⁰

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija „od polja do stola“ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav“ (COM(2020) 381 final).

2. U skladu sa zahtjevima Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵¹, prije donošenja ili izmjene nacionalnog akcijskog plana svaka država članica provodi javno savjetovanje.
3. Nacionalni akcijski planovi sadržavaju sažetak javnog savjetovanja provedenog prije njihova donošenja i popis tijela odgovornih za njihovu provedbu.
4. Nacionalni akcijski planovi usklađeni su s planovima država članica izrađenima u skladu s direktivama 91/676/EEZ, 92/43/EEZ, 2000/60/EZ, 2008/50/EZ, 2009/147/EZ i (EU) 2016/2284 te Uredbom xxx/xxx o obnovi prirode [*unijeti upućivanje na doneseni akt*], kao i strateškim planovima u okviru ZPP-a izrađenima u skladu s Uredbom (EU) 2021/2115 te sadržavaju objašnjenja u pogledu usklađenosti nacionalnog akcijskog plana s tim planovima.
5. Države članice s najudaljenijim regijama mogu sa svojim nacionalnim akcijskim planovima poduzeti mjere prilagođene tim regijama uzimajući u obzir posebne potrebe povezane s posebnim klimatskim uvjetima i kulturama u tim regijama.

Članak 9.

Informacije o nacionalnim ciljevima smanjenja emisija do 2030. u nacionalnim akcijskim planovima

1. Nacionalni akcijski planovi objavljeni do kraja 2030. uključuju sve sljedeće informacije povezane s nacionalnim ciljevima smanjenja emisija do 2030.:
 - (a) popis najmanje pet aktivnih tvari koje najviše utječu na trend smanjenja upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja i rizika od njih te upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja u tri godine koje prethode donošenju nacionalnog akcijskog plana, kako je utvrđeno primjenom metodologije navedene u Prilogu I.;
 - (b) popis usjeva na kojima se najviše primjenjuje svaka od aktivnih tvari iz točke (a) i broj hektara svakog tretiranog usjeva;
 - (c) popis štetnih organizama protiv kojih se aktivne tvari iz točke (a) upotrebljavaju na usjevima iz točke (b);
 - (d) za svaki štetni organizam iz točke (c) popis nekemijskih metoda koje su upotrijebljene ili će vjerojatno biti dostupne do 2030.
2. Za svaku nekemijsku metodu s popisa u skladu sa stavkom 1. točkom (d) u nacionalnim akcijskim planovima navode se svi sljedeći podaci:
 - (a) procjena opsega njezine upotrebe na temelju podataka o prodaji sredstava za zaštitu bilja, anketa i mišljenja stručnjaka tijekom tri kalendarske godine prije donošenja nacionalnog akcijskog plana, zajedno s nacionalnim indikativnim ciljem za povećanje njezine upotrebe do 2030. i popisom mogućih prepreka postizanju tog povećanja;

⁵¹ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.).

- (b) popis mjera i drugih djelovanja koje država članica i drugi akteri moraju poduzeti radi otklanjanja potencijalnih prepreka iz točke (a), s detaljnim vremenskim rasporedom prijelaznih koraka i popisom tijela odgovornih za svaki od koraka koje država članica treba poduzeti.
3. U pogledu najmanje pet kultura koje su najviše utjecale na trend upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja i rizika od njih te na trend upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja u tri godine koje prethode donošenju nacionalnog akcijskog plana, kako je utvrđeno primjenom metodologije navedene u Prilogu I, u nacionalnom akcijskom planu navode se svi sljedeći podaci:
- (a) postotak svih sredstava za zaštitu bilja korištenih na usjevima s ciljem biološke kontrole tijekom tri kalendarske godine prije donošenja nacionalnog akcijskog plana, zajedno s nacionalnim indikativnim ciljevima za povećanje tog postotka do 2030. te popis mogućih prepreka postizanju tog povećanog postotka;
- (b) popis mjera i drugih djelovanja koje država članica i drugi akteri moraju poduzeti radi otklanjanja potencijalnih prepreka iz točke (a), s detaljnim vremenskim rasporedom prijelaznih koraka i popisom tijela odgovornih za svaki od koraka koje država članica treba poduzeti.
4. Nacionalni akcijski planovi obuhvaćaju i nacionalne indikativne ciljeve za povećanje postotka ukupne prodaje sredstava za zaštitu bilja koja nisu kemijska sredstva za zaštitu bilja u odnosu na referentno razdoblje od tri kalendarske godine prije donošenja nacionalnog akcijskog plana.

Članak 10.

Godišnja izvješća o napretku i provedbi

1. Do 31. kolovoza svake godine, ali ne prije [*Ured za publikacije: unijeti datum – 30 mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe*], svaka država članica Komisiji dostavlja godišnje izvješće o napretku i provedbi koje sadržava informacije navedene u Prilogu II.
2. Godišnje izvješće o napretku i provedbi sadržava:
 - (a) sve trendove u napretku prema ostvarenju nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030. iz dijela 1. Priloga II., izračunane u skladu s metodologijom utvrđenom u Prilogu I. kao razlika između prosjeka za godine 2015.–2017. i godine koja završava 20 mjeseci prije objave;
 - (b) sve trendove u napretku prema ostvarenju nacionalnih indikativnih ciljeva iz članka 9. stavka 2. točke (a), članka 9. stavka 3. točke (a) i članka 9. stavka 4. koji se izračunavaju na godišnjoj osnovi kao razlika između opsega upotrebe tijekom tri kalendarske godine koje prethode donošenju nacionalnog akcijskog plana u skladu s člankom 9. stavkom 1. i kalendarske godine koja završava 20 mjeseci prije objave relevantnog godišnjeg izvješća o napretku i provedbi;
 - (c) sve ostale kvantitativne podatke u vezi s provedbom ove Uredbe kako je utvrđeno u dijelu 2. Priloga II.;
 - (d) ishod evaluacije rezultata svakog ujednačenog pokazatelja rizika provedene u skladu s člankom 36. stavkom 1.;
 - (e) sve trendove u napretku prema povećanju korištenih poljoprivrednih površina pod ekološkim uzgojem iz članka 8. stavka 1. točke (d).

3. Svaka država članica objavljuje godišnje izvješće o napretku i provedbi na internetskim stranicama i o tome obavješćuje Komisiju.
4. Komisija može zatražiti od države članice da u godišnje izvješće o napretku i provedbi uključi dodatne pojedinosti.

Dotična država članica u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva Komisije odgovara na zahtjev i objavljuje svoj odgovor na internetskim stranicama iz stavka 3.
5. Komisija objavljuje godišnja izvješća o napretku i provedbi država članica na internetskim stranicama.
6. Komisija je u skladu s člankom 40. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se mijenja Prilog II. kako bi se u obzir uzeli podaci relevantni za održivu upotrebu sredstava za zaštitu bilja.

Članak 11.

Komisijina analiza godišnjih izvješća o napretku i provedbi

1. Do ... [Ured za publikacije: unijeti datum – dvije godine nakon datuma početka primjene ove Uredbe] i svake dvije godine nakon toga do 2030. Komisija na internetskim stranicama objavljuje analizu:
 - (a) trendova napretka prema ciljevima smanjenja na razini Unije do 2030.;
 - (b) napretka država članica prema postizanju nacionalnih ciljeva smanjenja emisija do 2030.
2. Od ... [Ured za publikacije: unijeti datum – četiri godine nakon datuma početka primjene ove Uredbe] Komisija u analizu iz stavka 1. uključuje analizu informacija koje države članice trebaju dostaviti u skladu s člankom 10. stavkom 2. točkama (a), (b) i (c).
3. Nakon analize iz stavka 2. Komisija može dati preporuku državama članicama da:
 - (a) poduzmu dodatne mjere;
 - (b) povećaju stupanj ambicioznosti u pogledu bilo kojeg nacionalnog indikativnog cilja utvrđenog u članku 9. stavku 2. točki (a), članku 9. stavku 3. točki (a) i članku 9. stavku 4.
4. Država članica koja je primila preporuku Komisije za poduzimanje dodatnih mjera u skladu sa stavkom 3. u svojem sljedećem godišnjem izvješću o napretku i provedbi dostavlja jednu od sljedećih informacija:
 - (a) opis mjera poduzetih kao odgovor na preporuku;
 - (b) razloge zašto nije postupila u skladu s preporukama Komisije.
5. Država članica koja je u skladu sa stavkom 3. točkom (b) primila preporuku Komisije za povećanje nacionalnog indikativnog cilja utvrđenog u članku 9. stavku 2. točki (a), članku 9. stavku 3. točki (a) ili članku 9. stavku 4. poduzima jednu od sljedećih mjera:
 - (a) mijenja razinu odgovarajućeg cilja kako je utvrđeno u preporuci izmjenom nacionalnog akcijskog plana u roku od šest mjeseci nakon primitka preporuke;
 - (b) u svojem sljedećem godišnjem izvješću o napretku i provedbi navodi razloge zašto nije postupila u skladu s preporukom Komisije.

6. Ako na temelju analize godišnjih izvješća o napretku i provedbi zaključi da ostvareni napredak nije dovoljan za zajedničko postizanje ciljeva smanjenja na razini Unije do 2030., Komisija predlaže mjere i izvršava svoje druge ovlasti na razini Unije kako bi osigurala zajedničko postizanje tih ciljeva. Takvim se mjerama uzima u obzir stupanj ambicioznosti doprinosa država članica ciljevima smanjenja do 2030. na razini Unije koji su države članice utvrđile donešenim nacionalnim ciljevima smanjenja do 2030.
7. Do ... [*Ured za publikacije: unijeti datum – pet godina od datuma početka primjene ove Uredbe*] Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o godišnjim izvješćima o napretku i provedbi.

POGLAVLJE IV.

INTEGRIRANA ZAŠTITA BILJA

Članak 12.

Integrirana zaštita bilja

1. Profesionalni korisnici primjenjuju integriranu zaštitu bilja kako slijedi:
 - (a) primjenom članka 13. ako država članica u kojoj djeluju nije, u skladu s člankom 15., donijela posebna pravila za pojedine kulture koja se odnose na relevantne kulture i površine;
 - (b) primjenom pravila za pojedine kulture koje je donijela država članica u kojoj djeluju za odgovarajuću kulturu i površinu u skladu s člankom 15. i provedbom mera iz članka 13. stavka 8.
2. Savjetnici pružaju savjete koji su u skladu s primjenjivim pravilima za pojedine kulture i s integriranom zaštitom bilja.

Članak 13.

Obveze profesionalnih korisnika i savjetnika povezane s integriranom zaštitom bilja

1. Prije nego što pribjegnu primjeni kemijskih sredstava za zaštitu bilja, profesionalni korisnici prvo primjenjuju mjeru koje ne zahtijevaju upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja kojima se sprečavaju ili suzbijaju štetni organizmi.
2. Evidencije profesionalnih korisnika iz članka 14. stavka 1. dokazuju da su razmotrili sve sljedeće mogućnosti:
 - plodored,
 - korištenje suvremenih tehnika uzgoja, uključujući stare postupke suzbijanja korova prije ponovne sjetve ili sadnje bez dodatne obrade tla, rokove i gustoću sijanja, podusjeve, sadnju mješovitih kultura, konzervacijsku obradu tla, obrezivanje i izravno sijanje,
 - korištenje rezistentnih ili tolerantnih sorti i visokokvalitetnog ili certificiranog sjemena i sadnog materijala,
 - primjena postupaka uravnotežene gnojidbe, gnojidbe vapnenim gnojivom i navodnjavanja ili drenaže,

- sprečavanje širenja štetnih organizama provođenjem higijenskih mjera, uključujući redovito čišćenje strojeva i opreme,
- zaštita i poticanje važnih korisnih organizama, uključujući korisne mjere zaštite bilja ili korištenje ekološke infrastrukture unutar i izvan uzgojnih i proizvodnih površina,
- dezinsekcija korištenjem zaštićenih konstrukcija, mreža i drugih fizičkih prepreka.

Ako profesionalni korisnik nije primijenio mjeru navedenu u prvom podstavku ovog stavka, razloge za to mora unijeti u evidenciju iz članka 14. stavka 1.

3. Profesionalni korisnici prate štetne organizme odgovarajućim metodama i alatima. Takve metode i alati uključuju barem jedno od sljedećeg:
 - (a) promatranje na terenu;
 - (b) znanstveno utemeljene sustave upozorenja, predviđanja i ranog dijagnosticiranja, kada je moguće;
 - (c) korištenje savjeta stručno kvalificiranih savjetnika.
4. Profesionalni korisnici primjenjuju postupke biološke kontrole, fizičke i druge nekemijske metode. Profesionalni korisnici mogu koristiti kemijske metode samo ako su one potrebne za postizanje prihvatljivih razina suzbijanja štetnih organizama nakon što su iscrpljene sve druge nekemijske metode iz stavaka 1., 2. i 3. i ako je ispunjen i jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) rezultati praćenja štetnih organizama na temelju zabilježenih opažanja pokazuju da je zbog prisutnosti dovoljno velikog broja štetnih organizama potrebno pravodobno primijeniti mjere kemijske zaštite bilja;
 - (b) profesionalni korisnik putem zabilježene odluke na temelju procjene sustava podrške u odlučivanju ili savjetnika koji ispunjava uvjete iz članka 23. odlučuje koristiti metode kemijske zaštite bilja iz preventivnih razloga.
5. Profesionalni korisnici primjenjuju sredstva za zaštitu bilja koja su što je moguće specifičnija za suzbijanje štetnih organizama i imaju najmanje nuspojava za zdravlje ljudi, organizme koji ne pripadaju ciljnoj skupini i okoliš.
6. Profesionalni korisnici zadržavaju upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i drugih oblika intervencije na razinama nižima od razina koje su prijeko potrebne za kontrolu štetnih organizama i koje ne povećavaju rizik za razvoj otpornosti populacija štetnih organizama. Kada je to moguće, profesionalni korisnici primjenjuju sljedeće mjere:
 - (a) smanjeni stupanj korištenja;
 - (b) smanjeni broj korištenja;
 - (c) djelomično korištenje;
 - (d) nanošenje u točkama.
7. Kada je poznat rizik od otpornosti na neku mjeru zaštite bilja i kada razina zaraze štetnim organizmima zahtijeva višekratnu primjenu te mjere na usjeve, profesionalni korisnici primjenjuju dostupne mjere protiv stvaranja otpornosti kako bi se zadržala njezina učinkovitost.

Ako mjera za zaštitu bilja uključuje višekratnu upotrebu sredstava za zaštitu bilja, profesionalni korisnici upotrebljavaju sredstva za zaštitu bilja s različitim načinima djelovanja.

8. Profesionalni korisnici poduzimaju sve sljedeće mjere:
 - (a) provjeravaju i dokumentiraju razinu uspješnosti primjenjenih mjer zaštite bilja na temelju evidencije o upotrebi sredstava za zaštitu bilja i drugim intervencijama te praćenja štetnih organizama;
 - (b) pri odlučivanju o budućim intervencijama primjenjuju informacije dobivene provođenjem mjera iz točke (a).
9. Komisija je u skladu s člankom 40. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se mijenja ovaj članak kako bi se u obzir uzeo tehnički napredak i znanstveni razvoj.

Članak 14.

Evidencija profesionalnih korisnika o preventivnim mjerama i intervencijama u pogledu zaštite usjeva i savjetima o korištenju sredstava za zaštitu bilja

1. Kad profesionalni korisnik poduzme preventivnu mjeru ili izvrši intervenciju, dužan je unijeti sljedeće informacije u elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja iz članka 16. koji se primjenjuje na područje na kojem taj profesionalni korisnik djeluje:
 - (a) sve preventivne mjere ili intervencije i razloge za njih, uključujući identifikaciju i procjenu razine štetnih organizama, ako država članica u kojoj profesionalni korisnik djeluje nije donijela posebna pravila za pojedine kulture koja se odnose na relevantne kulture i površine;
 - (b) sve preventivne mjere ili intervencije i razloge za njih, uključujući identifikaciju i procjenu razine štetnih organizama, provedenu u skladu s mjerljivim kriterijima utvrđenima u posebnim pravilima za pojedine kulture ako je država članica u kojoj profesionalni korisnik djeluje donijela posebna pravila za pojedine kulture koja se odnose na relevantne kulture i površine.
2. Profesionalni korisnik dužan je u elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja iz članka 16. unijeti elektroničku evidenciju o imenu svojeg savjetnika te datumima i sadržaju primljenih savjeta u skladu s člankom 26. stavkom 3. Profesionalni korisnik tu evidenciju na zahtjev stavlja na raspolaganje nadležnom tijelu iz članka 15. stavka 2.
3. Profesionalni korisnik dužan je u elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja iz članka 16. unijeti elektronički zapis o svakoj primjeni sredstva za zaštitu bilja u skladu s člankom 67. Uredbe (EZ) br. 1107/2009. Profesionalni korisnik dužan je i voditi elektroničku evidenciju u kojoj navodi jesu li korišteni uređaji za primjenu iz zraka ili na tlu. U slučaju primjene iz zraka, profesionalni korisnik navodi vrstu korištenih uređaja.
4. Kako bi se osigurala ujednačena struktura unosa koje profesionalni korisnici izvršavaju u elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja u skladu sa stavcima od 1., 2. i 3., Komisija može provedbenim aktima donijeti standardni obrazac za takve unose. Svaki takav obrazac sadržava polja za unos evidencija koje se moraju voditi u skladu s člankom 67. Uredbe (EZ)

br. 1107/2009 i zahtijeva upotrebu prepoznatljive identifikacijske oznake. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 41. stavka 2.

Članak 15.

Provedba integrirane zaštite bilja primjenom pravila za pojedine kulture

1. Države članice dužne su donijeti agronomске zahtjeve na temelju kontrola integrirane zaštite bilja, koji se moraju poštovati pri uzgoju ili skladištenju određene kulture i koji su osmišljeni kako bi se osiguralo da se kemijska zaštita kultura koristi samo nakon što se iscrpe sve druge nekemijske metode i dosegne prag za intervenciju („pravila za pojedine kulture“). Pravilima za pojedine kulture za dotičnu se kulturu provode načela integrirane zaštite bilja utvrđena u članku 13. te se ona utvrđuju u obvezujućem pravnom aktu.
2. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo odgovorno za osiguravanje znanstvene utemeljenosti pravila za pojedine kulture i njihove usklađenosti s ovim člankom.
3. Do ... [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan u mjesecu koji slijedi 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] svaka država članica uspostavlja učinkovita i provediva pravila za pojedine kulture za sve kulture koje pokrivaju površinu od najmanje 90 % njezine korištene poljoprivredne površine (osim povrtnjaka). Države članice određuju zemljopisno područje primjene tih pravila uzimajući u obzir relevantne poljoprivredne uvjete uključujući vrstu tla i kultura te prevladavajuće klimatske uvjete.
4. Najmanje devet mjeseci prije početka primjene određenog pravila za pojedinu kulturu u skladu s nacionalnim pravom država članica provodi sve sljedeće mjere:
 - (a) objavljuje nacrt za javno savjetovanje;
 - (b) na transparentan način uzima u obzir primjedbe dionika i predstavnika javnosti o nacrtu;
 - (c) podnosi Komisiji nacrt u kojem se uzimaju u obzir primjedbe iz točke (b).
5. Kada primi obavijest o nacrtu u skladu sa stavkom 4. točkom (c), Komisija može u roku od šest mjeseci od primitka nacrtu uložiti prigovor na njegovo donošenje od strane države članice ako smatra da nacrt nije u skladu s kriterijima utvrđenima u stavku 6. Ako Komisija uloži prigovor, država članica suzdržava se od donošenja nacrta dok ne izmijeni tekst kako bi ispravila nedostatke utvrđene u prigovorima Komisije. Izostanak reakcije Komisije u skladu s ovim stavkom na nacrt pravila za pojedinu kulturu ne dovodi u pitanje mjere ili odluke koje bi Komisija mogla donijeti na temelju drugih akata Unije.
6. Zahtjevi za integriranu zaštitu bilja utvrđeni u članku 13. pravilima za pojedine kulture pretvaraju se u provjerljive kriterije, među ostalim, utvrđivanjem:
 - (a) gospodarski najznačajnijih štetnih organizama koji utječu na kulturu;
 - (b) nekemijskih intervencija koje uključuju agrotehničke i fizičke mjere te metode biološke kontrole koje su učinkovite protiv štetnih organizama iz točke (a) i kvalitativnih kriterija ili uvjeta pod kojima se te intervencije trebaju izvršiti;

- (c) sredstava za zaštitu bilja niskog rizika ili alternativa kemijskim sredstvima za zaštitu bilja koji su učinkoviti protiv štetnih organizama iz točke (a) i kvalitativnih kriterija ili uvjeta pod kojima se te intervencije trebaju izvršiti;
 - (d) kemijskih sredstava za zaštitu bilja koja nisu sredstva za zaštitu bilja niskog rizika i koja su učinkovita protiv štetnih organizama iz točke (a) te kvalitativnih kriterija ili uvjeta pod kojima se te intervencije trebaju izvršiti;
 - (e) kvantitativnih kriterija ili uvjeta pod kojima se kemijska sredstva za zaštitu bilja mogu koristiti nakon što su iscrpljena sva druga sredstva kontrole koja ne zahtijevaju korištenje kemijskih sredstava za zaštitu bilja;
 - (f) mjerljivih kriterija ili uvjeta pod kojima se mogu koristiti opasnija sredstva za zaštitu bilja nakon što su iscrpljena sva druga sredstva kontrole koja ne zahtijevaju korištenje kemijskih sredstava za zaštitu bilja;
 - (g) obveze evidentiranja opažanja kojima se dokazuje da je dosegnuta relevantna granična vrijednost.
7. Svaka država članica svake godine preispituje svoja pravila za pojedine kulture i prema potrebi ih ažurira, među ostalim i kada je to potrebno kako bi se uzele u obzir promjene u dostupnosti alata za suzbijanje štetnih organizama.
8. Država članica koja planira ažurirati neko pravilo za pojedinu kulturu najmanje šest mjeseci prije nego što se ažurirano pravilo počne primjenjivati u skladu s nacionalnim pravom:
- (a) objavljuje nacrt ažuriranih pravila za javno savjetovanje;
 - (b) na transparentan način uzima u obzir primjedbe dionika i predstavnika javnosti o nacrtu;
 - (c) podnosi Komisiji nacrt u kojem se uzimaju u obzir primjedbe iz točke (b).
9. Kada primi obavijest o nacrtu na temelju stavka 8. Komisija može u roku od tri mjeseca od primitka nacrta uložiti prigovor na ažuriranje pravila za pojedinu kulturu koje je provela država članica ako smatra da nacrt nije u skladu s kriterijima utvrđenima u stavku 6. Ako Komisija uloži prigovor, država članica suzdržava se od ažuriranja pravila za pojedinu kulturu dok izmjenom teksta ne ispravi nedostatke utvrđene u prigovorima Komisije. Izostanak reakcije Komisije u skladu s ovim stavkom na nacrt pravila za pojedinu kulturu ne dovodi u pitanje mjere ili odluke koje bi Komisija mogla donijeti na temelju drugih akata Unije.
10. Država članica sa znatnim klimatskim ili agronomskim razlikama među regijama donosi pravila za pojedine kulture za svaku od tih regija.
11. Svaka država članica objavljuje sva svoja pravila za pojedine kulture na jedinstvenoj internetskoj stranici.
12. Komisija na internetskoj stranici objavljuje poveznice na internetske stranice iz stavka 11. za svaku državu članicu.
13. Do ... [*Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi 7 godina nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe*] Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o donošenju i provedbi pravila za pojedine kulture u državama članicama i usklađenosti tih pravila s člankom 15.

Članak 16.

Elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja

1. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo ili nadležna tijela za uspostavu i održavanje elektroničkog registra ili elektroničkih registara integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja.

Elektronički registri integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja sadržavaju sve sljedeće informacije za razdoblje od najmanje 3 godine od datuma unosa:

- (a) sve preventivne mjere ili intervencije i razloge za njih unesene u skladu s člankom 14. stavkom 1.;
 - (b) ime savjetnika te datume i sadržaj savjeta unesene u skladu s člankom 14. stavkom 2.;
 - (c) elektroničku evidenciju o svakoj primjeni sredstva za zaštitu bilja u skladu s člankom 67. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i izvješće o svakoj primjeni iz zraka provedenoj u skladu s člankom 20., kako je propisano člankom 14. stavkom 3.
2. Registri iz stavka 1. dostupni su profesionalnim korisnicima kako bi mogli unijeti zapise u elektroničku evidenciju u skladu s člankom 14.
 3. Nadležna tijela iz stavka 1. provjeravaju usklađenost profesionalnih korisnika s člankom 14.
 4. Nadležna tijela iz stavka 1. jednom godišnje dostavljaju Komisiji sažetak i analizu informacija prikupljenih u skladu s člankom 14. i svih dodatnih podataka o upotrebni sredstava za zaštitu bilja prikupljenih u skladu s člankom 67. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.
 5. Nadležna tijela iz stavka 1. razmjenjuju podatke prikupljene u skladu sa stavkom 1. točkama (a) i (c) tog članka s nacionalnim nadležnim tijelima zaduženima za provedbu direktiva 2000/60/EZ i (EU) 2020/2184 radi povezivanja tih podataka u anonimiziranom obliku s podacima o praćenju okoliša, podzemnih voda i kvalitete vode kako bi se poboljšalo utvrđivanje, mjerjenje i smanjenje rizika povezanih s upotrebotom sredstava za zaštitu bilja.
 6. Nadležna tijela iz stavka 1. nacionalnim statističkim tijelima osiguravaju pristup registrima iz stavka 1. radi razvoja, izrade i diseminacije službenih statistika.
 7. Kako bi se osigurala jedinstvena struktura sažetka i analize iz stavka 4., Komisija može provedbenim aktima donijeti standardni obrazac za takav sažetak i analizu. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 41. stavka 2.

POGLAVLJE V.

UPOTREBA, SKLADIŠTENJE I ODLAGANJE SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA

Članak 17.

Opći zahtjevi za korištenje sredstava za zaštitu bilja za profesionalnu upotrebu i uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu

1. Sredstvo za zaštitu bilja odobreno za profesionalnu upotrebu smije upotrebljavati samo profesionalni korisnik koji:
 - (a) ima potvrdu o pohađanju tečajeva za profesionalne korisnike u skladu s člankom 25. ili dokaz o upisu u središnji elektronički registar za pohađanje takvih tečajeva u skladu s člankom 25. stavkom 5., i
 - (b) koristi usluge neovisnog savjetnika u skladu s člankom 26. stavkom 3.
2. Opasnija sredstva za zaštitu bilja mogu upotrebljavati i kupovati samo profesionalni korisnici.
3. Uređaje za primjenu za profesionalnu upotrebu mogu upotrebljavati samo profesionalni korisnici koji posjeduju potvrdu o pohađanju tečajeva za profesionalne korisnike u skladu s člankom 25., ili posjeduju dokaz da je u središnji elektronički registar uneseno da su pohađali takve tečajeve u skladu s člankom 25. stavkom 5.
4. U roku od tri godine od datuma prve kupnje i svake tri godine nakon toga profesionalni korisnik podvrgava uređaje za primjenu za profesionalnu upotrebu pregledu u skladu s člankom 31. Ako su protekle tri godine od datuma prve kupnje uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu, profesionalni korisnik može ih upotrebljavati za primjenu sredstava za zaštitu bilja samo ako ti uređaji ispunjavaju bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - (a) uređaji su uspješno prošli pregled i rezultati su upisani u elektronički registar uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu u skladu s člankom 31. stavkom 6.;
 - (b) na te se uređaje primjenjuje odstupanje u skladu s člankom 32. stavkom 1. ili člankom 32. stavkom 3.
- U trenutku predaje uređaja na pregled, vlasnik uređaja ili njegov predstavnik nadležnom tijelu ili tijelu koje provodi pregled dostavlja informacije koje su nadležnom tijelu potrebne za ispunjavanje obvezne vođenja evidencije u skladu s člankom 30. stavkom 1. točkom (b).
5. Profesionalni korisnik pregledava i koristi uređaje za primjenu u skladu s proizvođačevim priručnikom s uputama.

Članak 18.

Korištenje sredstava za zaštitu bilja na osjetljivim područjima

1. Korištenje svih sredstava za zaštitu bilja zabranjeno je na svim osjetljivim područjima i unutar tri metra od takvih područja. To se sigurnosno područje od tri metra ne može smanjiti korištenjem alternativnih tehnika smanjenja rizika.
2. Države članice mogu uspostaviti veća obvezna sigurnosna područja uz osjetljiva područja.
3. Odstupajući od stavka 1., nadležno tijelo koje je imenovala država članica može dopustiti profesionalnom korisniku upotrebu sredstva za zaštitu bilja na osjetljivom području tijekom ograničenog razdoblja s točno određenim datumom početka i završetka koje je najkraće moguće, ali ne premašuje 60 dana, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) dokazan je ozbiljan i iznimski rizik od širenja karantenskih štetnih organizama ili invazivnih stranih vrsta;
 - (b) ne postoji tehnički izvediva alternativna tehnika kontrole manjeg rizika za ograničavanje širenja karantenskih štetnih organizama ili invazivnih stranih vrsta.
4. Zahtjev profesionalnog korisnika za izdavanje dozvole za korištenje sredstva za zaštitu bilja u osjetljivom području uključuje informacije potrebne za dokazivanje da su ispunjeni uvjeti iz stavka 3.
5. Nadležno tijelo iz stavka 3. odlučuje o zahtjevu za izdavanje dozvole za korištenje sredstva za zaštitu bilja u roku od dva tjedna od njegova podnošenja.
6. U dozvoli za korištenje sredstva za zaštitu bilja na osjetljivom području mora biti navedeno sljedeće:
 - (a) uvjeti za ograničeno i kontrolirano korištenje od strane podnositelja zahtjeva;
 - (b) obveza obavještavanja o upotrebi sredstava za zaštitu bilja na području koje treba obraditi i oblik takve obavijesti;
 - (c) mjere za smanjenje rizika;
 - (d) trajanje valjanosti dozvole.
7. Profesionalni korisnik kojem je izdana dozvola za korištenje sredstva za zaštitu bilja u osjetljivom području na području koje treba obraditi mora istaknuti obavijesti o tome u obliku navedenom u dozvoli.
8. Ako se izda dozvola za korištenje sredstva za zaštitu bilja na osjetljivom području, nadležno tijelo iz stavka 3. prije prvog dana njezine valjanosti osigurava javnu dostupnost sljedećih informacija:
 - (a) mjesta korištenja;
 - (b) dokaza o iznimnim okolnostima koje opravdavaju korištenje sredstva za zaštitu bilja;
 - (c) datuma početka i završetka razdoblja odobrenja za dozvolu, koje ne smije biti dulje od 60 uzastopnih dana;
 - (d) odgovarajuće vremenske uvjete koji omogućuju sigurnu primjenu;
 - (e) naziv sredstva ili sredstava za zaštitu bilja;
 - (f) uređaje za primjenu koji će se upotrebljavati i mjere za smanjenje rizika koje treba poduzeti.

Članak 19.

Mjere zaštite vodnog okoliša i vode za piće

1. Korištenje svih sredstava za zaštitu bilja zabranjeno je u svim površinskim vodama i unutar tri metra od takvih voda. To se sigurnosno područje od tri metra ne može smanjiti korištenjem alternativnih tehnika smanjenja rizika.
2. Države članice mogu uspostaviti veća obvezna sigurnosna područja uz površinske vode.
3. Do ... [*Ured za publikacije: unijeti datum početka primjene ove Uredbe*], države članice moraju uspostaviti odgovarajuće mjere kako bi se izbjeglo pogoršanje stanja površinskih i podzemnih voda te obalnih i morskih voda i omogućilo postizanje dobrog stanja površinskih i podzemnih voda, kako bi se vodenim okolišem i opskrba vodom za piće zaštitili od utjecaja sredstava za zaštitu bilja i postigli barem ciljevi utvrđeni u direktivama 2000/60/EZ, 2006/118/EZ, 2008/105/EZ, 2008/56/EZ i (EU) 2020/2184.

Članak 20.

Primjena sredstava za zaštitu bilja iz zraka

1. Primjena iz zraka je zabranjena.
2. Odstupajući od stavka 1., nadležno tijelo koje odredi država članica profesionalnom korisniku može dopustiti primjenu iz zraka u bilo kojoj od sljedećih situacija:
 - (a) ne postoji tehnički izvediva alternativna metoda primjene umjesto primjene iz zraka zbog nepristupačnog terena;
 - (b) primjena iz zraka ima manje negativan učinak na ljudsko zdravlje i okoliš od bilo koje alternativne metode primjene, bilo zato što se oprema za primjenu iz zraka može brže primijeniti na relevantnom terenu od uređaja za primjenu na tlu te se time izbjegava situacija u kojoj se broj organizama štetnih za bilje povećava zbog duljeg razdoblja potrebnog za primjenu na tlu bilo zato što se primjenom iz zraka smanjuje erozija tla kad zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta zemljište postane neprikladno za kopnena vozila, a ispunjeni su svi sljedeći uvjeti:
 - i. uređaj za primjenu ugrađen u zrakoplov registriran je u elektroničkom registru uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu iz članka 33. stavka 1.;
 - ii. zrakoplov je opremljen opremom koja predstavlja najbolju dostupnu tehnologiju za točnu primjenu sredstava za zaštitu bilja i smanjenje zanošenja;
 - iii. sredstvo za zaštitu bilja odobreno je za primjenu iz zraka u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009.
3. Zahtjev profesionalnog korisnika za izdavanje dozvole za primjenu iz zraka sadržava informacije koje dokazuju da su ispunjeni uvjeti iz stavka 2.
4. Ako je izdana dozvola za primjenu iz zraka, prije prvog mogućeg datuma primjene iz zraka nadležno tijelo iz stavka 2. dužno je objaviti sljedeće informacije:

- (a) položaj i površinu primjene iz zraka označene na karti;
 - (b) razdoblje valjanosti dozvole za primjenu iz zraka, koje je ograničeno točno definiranim datumom početka i završetka i koje je najkraće moguće te ne premašuje 60 dana;
 - (c) odgovarajuće vremenske uvjete koji omogućuju sigurnu primjenu;
 - (d) naziv sredstva ili sredstava za zaštitu bilja;
 - (e) uređaje za primjenu koji će se upotrebljavati i mjere za smanjenje rizika koje treba poduzeti.
5. Profesionalni korisnik kojem je izdana dozvola za primjenu iz zraka najmanje dva dana prije datuma svake konkretnе primjene iz zraka mora o tome postaviti obavijesti na granice područja koje će se tretirati.

Članak 21.

Upotreba sredstava za zaštitu bilja u primjeni iz zraka određenim kategorijama bespilotnih letjelica

- 1. Ako određene kategorije bespilotnih letjelica ispunjavaju kriterije iz stavka 2., država članica može primjenu sredstava za zaštitu bilja iz zraka takvim bespilotnim letjelicama unaprijed izuzeti od zabrane iz članka 20. stavka 1.
- 2. Država članica može primjenu iz zraka bespilotnom letjelicom izuzeti od zabrane iz članka 20. stavka 1. ako čimbenici povezani s upotrebom bespilotnih letjelica pokazuju da su rizici od njihove upotrebe niži od rizika koji proizlaze iz drugih uređaja za primjenu iz zraka i sa zemlje. Ti čimbenici uključuju kriterije koji se odnose na:
 - (a) tehničke specifikacije bespilotne letjelice, među ostalim u vezi sa zanošenjem, brojem i veličinom rotora, korisnom nosivošću, širinom grana i ukupnom težinom, radnom visinom i brzinom;
 - (b) vremenske uvjete, uključujući brzinu vjetra;
 - (c) područje koje treba prskati, uključujući njegovu topografiju;
 - (d) dostupnost sredstava za zaštitu bilja odobrenih za upotrebu u formulacijama vrlo malog obujma u predmetnoj državi članici;
 - (e) potencijalnu upotrebu bespilotne letjelice u kombinaciji s kinematičkom preciznom poljoprivredom u stvarnom vremenu u određenim slučajevima;
 - (f) razinu osposobljavanja koja se zahtijeva za pilote koji upravljaju bespilotnom letjelicom;
 - (g) moguću istodobnu upotrebu više bespilotnih letjelica na istom području.
- 3. Komisija je u skladu s člankom 40. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjaje kako bi se odredili precizni kriteriji u vezi s čimbenicima utvrđenima u stavku 2. nakon što tehnički napredak i znanstveni razvoj omoguće razradu takvih preciznih kriterija.

Članak 22.

Skladištenje, zbrinjavanje i rukovanje

1. Do... [Ured za publikacije: unijeti datum početka primjene ove Uredbe] države članice moraju uvesti učinkovite mjere i uspostaviti potrebne strukture kako bi olakšale, na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi ili okoliš, sigurno zbrinjavanje svih neiskorištenih sredstava za zaštitu bilja, razrijeđenih otopina koje sadržavaju sredstva za zaštitu bilja i sve ambalaže.
2. Kad je riječ o profesionalnim korisnicima, mjere iz stavka 1. obuhvaćaju detaljne zahtjeve o:
 - (a) sigurnom skladištenju sredstava za zaštitu bilja i rukovanju njima, kao i njihovom razrijeđivanju i miješanju prije primjene;
 - (b) rukovanju ambalažom i ostacima sredstava za zaštitu bilja;
 - (c) čišćenju korištenih uređaja nakon primjene;
 - (d) zbrinjavanju zastarjelih sredstava za zaštitu bilja i ostataka te njihove ambalaže.
3. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere u vezi sa sredstvima za zaštitu bilja koja su odobrena za neprofesionalne korisnike kako bi spriječile i, ako sprečavanje nije moguće, ograničile opasne radnje kod rukovanja. Te mjere mogu uključivati mjere koje se odnose na ograničenja veličine ambalaže ili spremnika. Tim se mjerama može predvidjeti da neprofesionalni korisnici smiju upotrebljavati samo sredstva za zaštitu bilja niskog rizika i druga sredstva za zaštitu bilja koja su u obliku formulacija spremnih za upotrebu, kao i upotreba sigurnosnog zatvarača ili uređaja za zaključavanje ambalaže ili spremnika.
4. Proizvođači, distributeri i profesionalni korisnici osiguravaju da se sredstva za zaštitu bilja skladište u posebnim skladišnim prostorima za sredstva za zaštitu bilja koji su izgrađeni tako da se spriječi neželjeno ispuštanje.
Proizvođači, distributeri i profesionalni korisnici osiguravaju da su lokacija, veličina, ventilacija i građevinski materijali skladišne jedinice prikladni za sprečavanje neželjenih ispuštanja i zaštitu zdravlja ljudi i okoliša.

Članak 23.

Savjeti o upotrebi sredstava za zaštitu bilja

Savjete o upotrebi sredstva za zaštitu bilja profesionalnom korisniku smije davati samo savjetnik kojemu je izdana potvrda o osposobljavanju na temelju pohađanja tečajeva za savjetnike u skladu s člankom 25. ili koji ima dokaz o upisu u središnji elektronički registar za pohađanje takvih tečajeva u skladu s člankom 25. stavkom 5.

POGLAVLJE VI.

PRODAJA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA

Članak 24.

Zahtjevi za prodaju sredstava za zaštitu bilja

1. Sredstvo za zaštitu bilja odobreno za profesionalnu upotrebu distributer smije prodati kupcu ili njegovu zastupniku samo ako se uvjerio da je kupac ili predstavnik u trenutku kupnje profesionalni korisnik koji ima potvrdu o osposobljavanju na temelju pohađanja tečajeva za profesionalne korisnike izdanu u skladu s člankom 25. ili dokaz o upisu u središnji elektronički registar za pohađanje takvih tečajeva u skladu s člankom 25. stavkom 5.
2. Ako je kupac pravna osoba, distributer može sredstvo za zaštitu bilja odobreno za profesionalnu upotrebu prodati zastupniku kupca sredstva za zaštitu bilja ako se uvjerio da zastupnik u trenutku kupnje ima potvrdu o osposobljavanju na temelju pohađanja tečajeva za profesionalne korisnike izdanu u skladu s člankom 25. ili dokaz o upisu u središnji elektronički registar za pohađanje takvih tečajeva u skladu s člankom 25. stavkom 5.
3. Distributer upućuje kupca sredstva za zaštitu bilja da prije upotrebe pročita njegovu etiketu i da ga upotrebljava u skladu s uputama na etiketi te obavješće kupca o internetskim stranicama iz članka 27.
4. Distributer neprofesionalnim korisnicima pruža opće informacije o rizicima upotrebe sredstava za zaštitu bilja za zdravlje ljudi i okoliš, uključujući informacije o opasnostima, izlaganju, pravilnom skladištenju, rukovanju, primjeni i sigurnom zbrinjavanju u skladu s Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵² te preporučuje alternativna sredstva za zaštitu bilja niskog rizika i mjere za smanjenje rizika prilikom korištenja sredstava za zaštitu bilja.
5. Svaki distributer osigurava da u trenutku prodaje ima dovoljno osoblja koje ima potvrdu o osposobljavanju na temelju pohađanja tečajeva za distributere izdanu u skladu s člankom 25. ili dokaz o upisu u središnji elektronički registar za pohađanje takvih tečajeva u skladu s člankom 25. stavkom 5. i koje je u trenutku prodaje dostupno za pružanje odgovarajućih odgovora kupcima sredstava za zaštitu bilja o upotrebi, povezanim rizicima za zdravlje i okoliš te odgovarajućim sigurnosnim uputama za upravljanje tim rizicima.
6. Distributer iz stavka 5. obavješće kupca sredstva za zaštitu bilja o manje opasnim tehnikama suzbijanja prije nego što kupac kupi sredstvo za zaštitu bilja s većim rizikom za zdravlje ljudi i okoliš.

⁵² Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i o stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

POGLAVLJE VII.

OSPOSOBLJAVANJE, INFORMIRANJE I JAČANJE SVIJESTI

Članak 25.

Osposobljavanje i certifikacija

1. Nadležno tijelo određeno u skladu sa stavkom 2. imenuje jedno ili više tijela za provedbu sljedećeg osposobljavanja:
 - (a) početno i naknadno osposobljavanje profesionalnih korisnika i distributera o predmetima navedenima u Prilogu III.;
 - (b) praktično osposobljavanje profesionalnih korisnika o upotrebi uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu;
 - (c) opsežno osposobljavanje savjetnika o predmetima navedenima u Prilogu III. s posebnim naglaskom na primjeni integrirane zaštite bilja.
2. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo ili tijela odgovorna za provedbu sustava osposobljavanja i certifikacije za sve osposobljavanje iz stavka 1. te za izdavanje i obnavljanje potvrda o osposobljavanju, ažuriranje središnjeg elektroničkog registra, izdavanje dokaza o upisu u središnji elektronički registar i nadzor nad time da tijelo koje je provelo osposobljavanje obavlja zadaće iz stavka 1.
3. Osposobljavanje iz stavka 1. moglo bi biti dio aktivnosti osposobljavanja koje su uspostavile države članice u skladu s člankom 78. Uredbe (EU) 2021/2115.
4. Potvrda o osposobljavanju ili upis u središnji elektronički registar sadržava sljedeće informacije:
 - (a) naziv ili ime i prezime profesionalnog korisnika, distributera ili savjetnika kojem je pruženo osposobljavanje;
 - (b) poslodavca profesionalnog korisnika, distributera ili savjetnika kojem je pruženo osposobljavanje, ako je taj poslodavac pravna osoba ili fizička osoba u svojem profesionalnom svojstvu;
 - (c) vrstu osposobljavanja koje se provodi, ako država članica različitim kategorijama profesionalnih korisnika, distributera ili savjetnika pruža različite vrste osposobljavanja;
 - (d) datum dokazivanja dostatnog poznавanja relevantnih predmeta navedenih u Prilogu III.;
 - (e) naziv tijela koje je provelo osposobljavanje;
 - (f) broj sati osposobljavanja;
 - (g) razdoblje valjanosti potvrde o osposobljavanju ili upisa u središnji elektronički registar.
5. Nadležno tijelo imenovano u skladu sa stavkom 2. izdaje elektronički dokaz o upisu u središnji elektronički registar profesionalnom korisniku, distributeru ili savjetniku

u trenutku unosa. Takav elektronički dokaz sadržava informaciju o razdoblju valjanosti unosa u središnji elektronički registar.

6. Potvrda o osposobljavanju ili upis u središnji elektronički registar vrijedi deset godina za distributera ili profesionalnog korisnika i pet godina za savjetnika.
7. Podložno stavku 6., potvrda o osposobljavanju ili upis u središnji elektronički registar izdaje se ili obnavlja samo ako nositelj potvrde ili osoba čiji je naziv ili ime upisano u središnji elektronički registar dokaže zadovoljavajuće završeno početno ili naknadno osposobljavanje ili pak opsežno osposobljavanje iz stavka 1. točke (a) ili (c).
8. Neovisno o stavku 6., potvrda o osposobljavanju može se izdati osobi koja može dokazati prethodno osposobljavanje na temelju formalnih kvalifikacija kojima se dokazuje opsežnije znanje o predmetima navedenima u Prilogu III. od onog koje bi se steklo osposobljavanjem iz stavka 1.
9. Nadležno tijelo imenovano u skladu sa stavkom 2. ili imenovano tijelo iz stavka 1. povlači potvrdu o osposobljavanju ako je nepravilno izdana ili obnovljena ili ispravlja upis u središnji elektronički registar ako je nepravilno unesen.
10. Komisija je u skladu s člankom 40. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se mijenja Prilog III. kako bi se u obzir uzeo tehnički napredak i znanstveni razvoj.

Članak 26.

Neovisni sustav za savjetovanje

1. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo za uspostavu, nadzor i praćenje rada sustava neovisnih savjetnika za profesionalne korisnike. Taj sustav može koristiti nepristrane savjetnike za poljoprivredna gospodarstva iz članka 15. Uredbe (EU) 2021/2115, koji se moraju redovito osposobljavati i koji se mogu financirati u skladu s člankom 78. te uredbe.
2. Nadležno tijelo iz stavka 1. osigurava da savjetnik registriran u sustavu iz tog stavka („neovisni savjetnik“) nije u sukobu interesa te da se posebice ne nalazi u situaciji koja bi izravno ili neizravno mogla utjecati na njegovu sposobnost nepristranog obavljanja profesionalnih dužnosti.
3. Svaki profesionalni korisnik savjetuje se s neovisnim savjetnikom najmanje jedanput godišnje radi dobivanja strateških savjeta iz stavka 4.
4. Savjetnik iz stavka 3. daje strateške savjete o sljedećim temama:
 - (a) primjeni odgovarajućih tehnika suzbijanja štetnih organizama;
 - (b) provedbi integrirane zaštite bilja;
 - (c) tehnikama precizne poljoprivrede, uključujući primjenu podataka i usluga povezanih sa svemirom;
 - (d) primjeni nekemijskih metoda;
 - (e) ako su potrebna kemijska sredstva za zaštitu bilja, mjerama za učinkovito smanjenje rizika takve upotrebe za zdravlje ljudi i okoliš, posebno za bioraznolikost, što obuhvaća i oprasivače, uključujući mjere i tehnike za smanjenje rizika.

Članak 27.

Informiranje i jačanje svijesti

1. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo za pružanje informacija javnosti, posebno programima za jačanje svijesti, u vezi s rizicima povezanimi s upotrebom sredstava za zaštitu bilja.
2. Nadležno tijelo iz stavka 1. uspostavlja internetske stranice namijenjene pružanju informacija o rizicima povezanimi s upotrebom sredstava za zaštitu bilja. Te se informacije mogu pružiti izravno ili navođenjem poveznica na odgovarajuće internetske stranice drugih nacionalnih ili međunarodnih tijela.
3. Internetske stranice uspostavljene u skladu sa stavkom 2. sadržavaju informacije o sljedećim temama:
 - (a) potencijalnim rizicima za zdravlje ljudi i okoliš u obliku akutnih ili kroničnih učinaka povezanih s upotrebom sredstava za zaštitu bilja;
 - (b) načinu na koji se potencijalni rizici iz točke (a) mogu ublažiti;
 - (c) alternativama kemijskim sredstvima za zaštitu bilja;
 - (d) postupku za odobravanje aktivnih tvari i sredstava za zaštitu bilja;
 - (e) dozvolama dodijeljenima na temelju članka 18. ili članka 20.;
 - (f) poveznici na internetske stranice iz članka 7.;
 - (g) pravima trećih strana da zatraže pristup informacijama o upotrebi sredstava za zaštitu bilja obraćanjem relevantnom nadležnom tijelu u skladu s člankom 67. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.

Članak 28.

Informacije o akutnom i kroničnom trovanju

1. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo za održavanje ili uspostavu sustava za prikupljanje i čuvanje sljedećih informacija o slučajevima akutnog i kroničnog trovanja do kojih je došlo zbog izloženosti osoba sredstvima za zaštitu bilja:
 - (a) naziv i broj odobrenja sredstva za zaštitu bilja i aktivna tvar (ili više njih) uključeni u slučaj akutnog ili kronično trovanja;
 - (b) broj otrovanih osoba;
 - (c) simptomi trovanja;
 - (d) trajanje i ozbiljnost simptoma;
 - (e) je li potvrđen akutni ili kronični incident trovanja uzrokovani:
 - i. pravilne upotrebe sredstva za zaštitu bilja;
 - ii. zloupotrebe sredstva za zaštitu bilja;
 - iii. upotrebe sredstva za zaštitu bilja koje nije odobreno; ili
 - iv. namjernog gutanja ili izlaganja.

2. Do 31. kolovoza svake godine svaka država članica Komisiji podnosi izvješće koje sadržava sljedeće informacije:
 - (a) broj slučajeva akutnog i kroničnog trovanja uzrokovanih izloženošću osoba sredstvima za zaštitu bilja tijekom prethodne kalendarske godine;
 - (b) informacije iz stavka 1. o svakom slučaju trovanja.
3. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila format za podnošenje informacija i podataka iz stavka 2. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 41. stavka 2.

POGLAVLJE VIII.

UREĐAJI ZA PRIMJENU

Članak 29.

Elektronički registar uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu

1. Do ... [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan u mjesecu koji slijedi devet mjeseci nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] vlasnik uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu unosi činjenicu da je vlasnik uređaja za primjenu u elektronički registar uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu iz članka 33. koristeći obrazac iz Priloga V., osim ako je država članica u kojoj vlasnik upotrebljava uređaj izuzela taj uređaj od pregleda u skladu s člankom 32. stavkom 3.
2. Ako se uređaj za primjenu za profesionalnu upotrebu proda, prodavatelj i kupac unose činjenicu prodaje u roku od 30 dana od prodaje u elektronički registar uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu iz članka 33. koristeći obrazac iz Priloga V., osim ako je uređaj za primjenu za profesionalnu upotrebu izuzet od pregleda u dotičnoj državi članici ili državama članicama u skladu s člankom 32. stavkom 3. Slična obveza upisa prijenosa vlasništva u elektronički registar primjenjuje se u slučaju bilo kakvih drugih promjena vlasništva uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu koji nisu izuzeti od pregleda u dotičnoj državi članici ili državama članicama u skladu s člankom 32. stavkom 3.
3. Ako se uređaj za primjenu za profesionalnu upotrebu ukloni iz upotrebe i više se ne planira upotrebljavati, njegov vlasnik u roku od 30 dana nakon uklanjanja iz upotrebe u elektronički registar uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu iz članka 33. unosi činjenicu da je taj uređaj uklonjen iz upotrebe koristeći obrazac iz Priloga V.
4. Ako se uređaj za primjenu za profesionalnu upotrebu vrati u upotrebu, njegov vlasnik u roku od 30 dana nakon povratka u upotrebu tu činjenicu upisuje u elektronički registar uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu iz članka 33. koristeći obrazac iz Priloga V.
5. Komisija je u skladu s člankom 40. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se mijenja Prilog V. kako bi se u obzir uzeo tehnički napredak i znanstveni razvoj.

Članak 30.

Prikupljanje informacija i kontrole

1. Svaka država članica imenuje jedno nadležno tijelo ili više njih za:
 - (a) uspostavu i održavanje središnjeg elektroničkog registra za evidentiranje informacija o svim uređajima za primjenu za profesionalnu upotrebu u državi članici;
 - (b) upotrebu središnjeg elektroničkog registra za primanje i obradu unosa trećih strana u pogledu vlasništva, prijenosa vlasništva, prodaje, uklanjanja iz upotrebe i povrata u upotrebu uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu;
 - (c) pregled ili nadgledanje pregleda uređaja za primjenu u skladu s člankom 31. stavcima 1., 2., 3. i 6.;
 - (d) izdavanje ili nadgledanje izdavanja potvrda o pregledu u skladu s člankom 31. stavkom 7.
- Ako ne provodi pregled uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu, imenovano nadležno tijelo imenuje jedno ili više tijela za provođenje takvih pregleda.
2. Svaka država članica provodi službene kontrole kako bi provjerila poštju li primjenitelji odredbe ove Uredbe koje se odnose na uređaje za primjenu. Države članice poduzimaju odgovarajuće daljnje mјere kako bi se otklonili svi posebni ili sustavni nedostatci utvrđeni kontrolama koje su proveli stručnjaci Komisije u skladu sa stavcima 3. i 4. Pružaju potrebnu pomoć kako bi se stručnjacima Komisije osigurao pristup svim prostorima ili dijelovima prostora, robi te informacijama, uključujući računalne sustave, važima za obavljanje njihovih dužnosti.
3. Stručnjaci Komisije provode kontrole, uključujući revizije, u svakoj državi članici kako bi provjerili primjenu pravila predviđenih ovom Uredbom koja se odnose na uređaje za primjenu. Stručnjaci mogu istraživati i prikupljati informacije o službenim kontrolama i praksama provedbe u području uređaja za primjenu.
4. Komisija:
 - (a) priprema nacrt izvješća o nalazima i preporukama u pogledu rješavanja nedostataka koje su njezini stručnjaci uočili tijekom tih kontrola;
 - (b) državi članici u kojoj su te kontrole provedene šalje primjerak nacrtta izvješća iz točke (a) kako bi mogla iznijeti komentare;
 - (c) uzima u obzir komentare države članice iz točke (b) prilikom izrade konačnog izvješća o nalazima kontrola koje su njezini stručnjaci proveli u državama članicama, kako je predviđeno u ovom članku;
 - (d) javno objavljuje konačno izvješće iz točke (c) i komentare država članica iz točke (b).

Članak 31.

Pregled uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu

1. Nadležno tijelo iz članka 30. ili tijelo koje je ono imenovalo pregledava uređaje za primjenu za profesionalnu upotrebu svake tri godine, počevši od datuma prve kupnje. Nadležno tijelo osigurava dovoljno osoblja, opreme i drugih resursa potrebnih za pregled svih uređaja za primjenu koji se moraju pregledati u trogodišnjem ciklusu.
2. Pregledom iz stavka 1. provjerava se ispunjava li uređaj za primjenu za profesionalnu upotrebu zahtjeve navedene u Prilogu IV.

3. Pregled se provodi na mjestu gdje se može izbjegći rizik od zagađenja i onečišćenja vode. Nadležno tijelo ili tijelo koje provodi pregled mora utjecaj vanjskih uvjeta na ponovljivost rezultata pregleda, kao što su utjecaj vjetra i kiše, svesti na najmanju moguću mjeru.
4. Sva oprema potrebna za pregled koju inspektor upotrebljava za ispitivanje uređaja za primjenu mora biti ispravna, u dobrom stanju i provjerena te se, ako je to potrebno, mora umjeravati u redovitim vremenskim razmacima.
5. Vlasnik uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu osigurava da je uređaj za primjenu čist i siguran prije početka pregleda.
6. Rezultate svakog pregleda tijekom kojeg je uređaj za primjenu za profesionalnu upotrebu prošao ispitivanje nadležno tijelo iz članka 30. evidentira u središnjem elektroničkom registru uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu iz članka 33.
7. Potvrdu o pregledu:
 - (a) nadležno tijelo iz članka 30. dužno je izdati vlasniku uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu ako taj uređaj ispunjava zahtjeve navedene u Prilogu IV. te
 - (b) to nadležno tijelo dužno je zabilježiti u središnjem elektroničkom registru aplikacijske opreme za profesionalnu uporabu iz članka 33.
8. Evidencija iz stavka 6. vrijedi tri godine ako država članica ne predvidi drukčiju učestalost pregleda u skladu s člankom 32.
9. Svaka država članica priznaje potvrdu iz stavka 7. ili evidenciju iz stavka 6. za uređaj za primjenu za profesionalnu upotrebu registriran u drugoj državi članici.
10. Komisija je u skladu s člankom 40. ovlaštena donositi delegirane akte kojima se mijenja ovaj članak i Prilog IV. kako bi se u obzir uzeo tehnički napredak i znanstveni razvoj.
11. Za uređaje za primjenu za profesionalnu upotrebu koji su pregledani u skladu s usklađenim normama pregleda utvrđenima u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁵³ prepostavlja se da ispunjavaju zahtjeve iz Priloga IV.

Članak 32.

Odstupanja država članica u pogledu pregleda uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu

1. Nakon provedene procjene rizika iz stavka 2. država članica može utvrditi manje stroge zahtjeve za pregledne i predviđati različitu učestalost pregleda od onih utvrđenih u članku 31. za uređaje za primjenu za profesionalnu upotrebu za koje je

⁵³ Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

procjenom rizika iz stavka 2. procijenjeno da se vrlo rijetko koriste i navedeni su u nacionalnom akcijskom planu iz članka 8.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na sljedeće uređaje za primjenu za profesionalnu upotrebu:

- (a) uređaje za raspršivanje postavljene na vlakove ili letjelice;
 - (b) uređaje s vodoravnim granama prskalice dužim od 3 m, uključujući prskalice koje su postavljene na sijačice širine veće od 3 m;
 - (c) vertikalni raspršivač ili raspršivač za voćnjake.
2. Prije utvrđivanja manje strogih zahtjeva pregleda i različite učestalosti pregleda kako je navedeno u stavku 1., država članica provodi procjenu rizika u pogledu njihovih mogućih utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš. Nadležno tijelo iz članka 30. čuva primjerak procjene rizika za kontrolu koju provodi Komisija.
 3. Država članica može izuzeti od pregleda iz članka 31. uređaje za ručnu primjenu ili leđne prskalice za profesionalnu upotrebu na temelju procjene rizika njihova mogućeg utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, koja uključuje procjenu opsega upotrebe. Nadležno tijelo iz članka 30. čuva primjerak procjene rizika za kontrolu koju provodi Komisija.
 4. Uređaj za primjenu za profesionalnu upotrebu koji je izuzet od pregleda u skladu sa stavkom 3. ne podliježe zahtjevima za upis u elektronički registar iz članka 29. ni zahtjevima za evidentiranje iz članka 33.

Članak 33.

Elektronički registar uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu

1. Svako nadležno tijelo koje odredi država članica u skladu s člankom 30. uspostavlja i održava središnji elektronički registar za evidentiranje:
 - (a) informacija koje su unijele treće strane u skladu s člankom 20. stavkom 2. točkom (b) podtočkom i. i člankom 29.;
 - (b) evidencije pregleda i potvrda iz članka 31. stavka 6. i stavka 7. točke (b);
 - (c) ostalih informacija iz stavka 2. o uređajima za primjenu za profesionalnu upotrebu u njegovoj državi članici koji nisu izuzeti od pregleda iz članka 32. stavka 3.
2. Nadležna tijela iz članka 30. tijekom pregleda evidentiraju sljedeće informacije:
 - (a) naziv tijela koje provodi pregled;
 - (b) jedinstvenu identifikacijsku oznaku uređaja za primjenu, ako je dostupna;
 - (c) datum proizvodnje, ako je dostupan;
 - (d) naziv ili ime i prezime te adresu trenutnog vlasnika;
 - (e) ako je došlo do prijenosa vlasništva, datum svakog prijenosa te naziv ili ime i adresu prethodnih vlasnika u posljednjih pet godina;
 - (f) veličinu spremnika;
 - (g) širinu grana horizontalne prskalice s mlaznicama, ako je primjenjivo;

- (h) vrstu ili vrste mlaznica prisutnih na uređaju za primjenu u vrijeme pregleda;
 - i. u slučaju uređaja s granama prskalice, postoji li na uređaju za kontrolu područja i/ili mlaznica s pomoću geoprostorne tehnologije;
 - (j) za uređaje starije od tri godine, datum svakog pregleda provedenog u skladu s člankom 31.;
 - (k) je li uređaj za primjenu prošao svaki pregled proveden u skladu s člankom 31.;
 - (l) razloge za sve pregledne koje nije prošao.
3. Ako na uređaju za primjenu nema jedinstvene identifikacijske oznake iz stavka 2. točke (b), nadležna tijela iz članka 30. pružaju jedinstvenu identifikacijsku oznaku.

POGLAVLJE IX.

METODOLOGIJA ZA IZRAČUN CILJEVA SMANJENJA I USKLAĐENIH POKAZATELJA RIZIKA

Članak 34.

Metodologija za izračun napretka u ostvarivanju dvaju ciljeva smanjenja na nacionalnoj razini i dvaju ciljeva smanjenja na razini Unije do 2030.

1. Metodologija za izračun napretka u ostvarivanju dvaju ciljeva smanjenja na razini Unije do 2030. i dvaju ciljeva smanjenja na nacionalnoj razini do kraja 2030. utvrđena je u Prilogu I. Ta se metodologija temelji na statističkim podacima prikupljenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 1185/2009.
2. Primjenom metodologije utvrđene u Prilogu I. Komisija svake godine do kraja 2030. izračunava rezultate napretka u ostvarivanju dvaju ciljeva smanjenja na razini Unije do 2030. i dvaju ciljeva smanjenja na nacionalnoj razini do 2030. i objavljuje te rezultate na internetskim stranicama iz članka 7.

Članak 35.

Metodologija za izračun usklađenih pokazatelja rizika br. 1., 2. i 2.a

1. Metodologija za izračun napretka u odnosu na usklađene pokazatelje rizika br. 1., 2. i 2.a i na razini Unije i na razini država članica utvrđena je u Prilogu VI. Ta se metodologija temelji na statističkim podacima prikupljenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 1185/2009.
2. Primjenom metodologije utvrđene u Prilogu VI. Komisija svake godine izračunava rezultate usklađenih pokazatelja rizika br. 1., 2. i 2.a na razini Unije i rezultate svojeg izračuna objavljuje na internetskim stranicama iz članka 7.
3. Primjenom metodologije utvrđene u Prilogu VI. svaka država članica svake godine na nacionalnoj razini izračunava rezultate usklađenih pokazatelja rizika br. 1., 2. i 2.a.
4. Komisija je u skladu s člankom 40. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se mijenja ovaj članak i Prilog VI. kako bi se u obzir uzeo tehnički napredak,

uključujući napredak u dostupnosti statističkih podataka, te razvoj znanosti i agronomije. Takvim delegiranim aktima mogu se izmijeniti postojeći usklađeni pokazatelji rizika ili navesti novi usklađeni pokazatelji rizika u kojima se može uzeti u obzir napredak država članica u postizanju cilja da do 2030. 25 % njihovih korištenih poljoprivrednih površina bude namijenjeno ekološkom uzgoju, kako je navedeno u članku 8. stavku 1. točki (d).

5. Komisija do... [*Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca koji slijedi nakon isteka 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe*] mora dovršiti evaluaciju usklađenih pokazatelja rizika 1, 2 i 2a. Ta se evaluacija temelji na znanstvenim istraživanjima Zajedničkog istraživačkog centra i opsežnom savjetovanju s dionicima, uključujući države članice, znanstvene stručnjake i organizacije civilnog društva. Evaluacija obuhvaća metodologije za formuliranje novih i izmjenu postojećih usklađenih pokazatelja rizika u skladu sa stavkom 4.
6. Uzimajući u obzir rezultate evaluacije iz stavka 5. i najkasnije 18 mjeseci nakon objave statističkih podataka o upotrebi sredstava za zaštitu bilja u poljoprivredi za prvo referentno razdoblje iz članka 9. Uredbe xxx/xxx [*unijeti upućivanje na doneseni akt*], Komisija, ako to smatra primjerenim, utvrđuje nove usklađene pokazatelje rizika ili mijenja postojeće na temelju statističkih podataka povezanih s upotrebom sredstava za zaštitu bilja u skladu sa stavkom 4. ovog članka.

Članak 36.

Evaluacija izračunâ napretka i usklađenih pokazatelja rizika koju provode države članice

1. Svaka država članica pri svakom izračunu ocjenjuje rezultate svakog izračuna a. napretka u postizanju svakog od dvaju ciljeva smanjenja na nacionalnoj razini do 2030., kako je utvrđeno u članku 34. i b. usklađenih pokazatelja rizika na razini države članice, kako je utvrđeno u članku 35.
2. U evaluacijama usklađenih pokazatelja rizika na razini država članica iz članka 35.:
 - (a) utvrđuje se pet aktivnih tvari koje najviše utječu na rezultat;
 - (b) navode se usjevi ili situacije i ciljani štetni organizmi na kojima se primjenjuju aktivne tvari iz točke (a);
 - (c) navode se dostupne nekemijske metode za borbu protiv tih štetnih organizama;
 - (d) sažimaju se radnje poduzete za smanjenje upotrebe i rizika aktivnih tvari iz točke (a) i sve prepreke uvođenju alternativnih metoda suzbijanja štetnih organizama.
3. Države članice priopćuju rezultate izračuna usklađenih pokazatelja rizika na razini država članica, kako je navedeno u Prilogu VI., i povezanih evaluacija provedenih u skladu s ovim člankom Komisiji i drugim državama članicama i te informacije i druge nacionalne pokazatelje ili mjerljive ciljeve iz stavka 4. objavljuju na internetskim stranicama iz članka 27. stavka 2.
4. Nastavno na usklađene pokazatelje rizika iz Priloga VI. i podatke iz Priloga II., države članice mogu dodatno nastaviti upotrebljavati postojeće ili razvijati dodatne nacionalne pokazatelje ili mjerljive ciljeve te druge podatke prikupljene na

nacionalnoj ili regionalnoj razini, uključujući buduće podatke o upotrebi sredstava za zaštitu bilja, koji se odnose na pokazatelje i ciljeve iz stavaka 1. i 2.

POGLAVLJE X.

ADMINISTRATIVNE I FINANCIJSKE ODREDBE

Članak 37.

Informacije o imenovanim nadležnim tijelima

Do ... [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan u mjesecu koji slijedi šest mjeseci nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] svaka država članica obavješćuje Komisiju o nadležnim tijelima imenovanim u skladu s ovom Uredbom.

Članak 38.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim mjerama, kao i svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 39.

Naknade i davanja

Države članice mogu naplaćivanjem naknada ili davanja nadoknaditi troškove povezane s ispunjavanjem svojih obveza na temelju ove Uredbe.

POGLAVLJE XI.

DELEGIRANJE OVLASTI I POSTUPAK ODBORA

Članak 40.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 10. stavka 6., članka 13. stavka 9., članka 21. stavka 3., članka 25. stavka 10., članka 29. stavka 5., članka 31. stavka 10. i članka 35. stavka 4. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 10. stavka 6., članka 13. stavka 9., članka 21. stavka 3., članka 25. stavka 10., članka 29. stavka 5., članka 31. stavka 10. i članka 35. stavka 4. Odlukom o

opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 10. stavka 6. članka 13. stavka 9., članka 21. stavka 3., članka 25. stavka 10., članka 29. stavka 5., članka 31. stavka 10. i članka 35. stavka 4. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 41.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje osnovan člankom 58. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁴. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE XII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Evaluacija koju provodi Komisija

1. Do ... [Ured za publikacije: unijeti datum = četiri godine nakon datuma početka primjene ove Uredbe] Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe na temelju:

⁵⁴ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

- (a) kretanja u napretku i drugih kvantitativnih podataka navedenih u godišnjim izvješćima o napretku i provedbi u skladu s člankom 10. stavkom 2.;
- (b) analize godišnjih kretanja i podataka koje Komisija objavljuje svake dvije godine u skladu s člankom 11.;
- (c) izvješća o godišnjim izvješćima o napretku i provedbi koje je Komisija prethodno podnijela Europskom parlamentu i Vijeću u skladu s člankom 11. stavkom 7.;
- (d) svih drugih informacija potrebnih za pripremu evaluacije.

Države članice Komisiji dostavljaju sve potrebne informacije za izradu te evaluacije.

2. Komisija dostavlja izvješće o glavnim nalazima Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija.

Članak 43.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/2115

Uredba (EU) 2021/2115 mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 31. stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka točaka (a) i (b) ovog stavka, ako se u skladu s Uredbom (EU).../... Europskog parlamenta i Vijeća⁺ poljoprivrednicima uvedu zahtjevi, može se dodijeliti potpora kako bi se ispunili ti zahtjevi, najdulje na razdoblje koje završava na kasniji od dva datuma –... [Ured za publikacije: unijeti datum = pet godina od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] ili pet godina od datuma kad ti zahtjevi postanu obvezni za predmetno poljoprivredno gospodarstvo.

* Uredba (EU).../... Europskog parlamenta i Vijeća... o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i izmjeni Uredbe (EU) 2021/2115 (SL...).”;

- (2) U članku 70. stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka točaka (a) i (b) ovog stavka, ako se u skladu s Uredbom (EU).../...⁺⁺ korisnicima uvedu zahtjevi, može se dodijeliti potpora kako bi se ispunili ti zahtjevi, najdulje na razdoblje koje završava na kasniji od dva datuma –... [Ured za publikacije: unijeti datum = pet godina od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] ili pet godina od datuma kad ti zahtjevi postanu obvezni za predmetno poljoprivredno gospodarstvo.”;

⁺ SL: u tekstu umetnuti broj uredbe navedene u dokumentu ..., a u bilješku umetnuti broj, datum i upućivanje na SL za tu uredbu.

⁺⁺ SL: u tekstu umetnuti broj uredbe naveden u dokumentu

(3) U članku 73. stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, ako se u skladu s Uredbom (EU).../...
++ poljoprivrednicima uvedu zahtjevi, može se dodijeliti potpora kako bi se ispunili ti
zahtjevi, najdulje na razdoblje koje završava na kasniji od dva datuma –... [Ured za
publikacije: *unijeti datum = pet godina od datuma stupanja na snagu ove Uredbe*] ili
pet godina od datuma kad ti zahtjevi postanu obvezni za predmetno poljoprivredno
gospodarstvo. ”.

Članak 44.

Stavljanje izvan snage Direktive 2009/128/EZ

1. Direktiva 2009/128/EZ stavlja se izvan snage.
2. Upućivanja na Direktivu 2009/128/EZ smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i
tumače se u skladu s koreacijskom tablicom utvrđenom u Prilogu VII.

Članak 45.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od ... [Ured za publikacije: *unijeti datum = prvi dan u mjesecu koji slijedi ... mjeseci nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe*].

Međutim, članak 21. primjenjuje se od [Ured za publikacije: *unijeti datum = tri godine nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe*].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.6.2022.
COM(2022) 305 final

ANNEXES 1 to 7

PRILOZI

Prijedlogu

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i izmjeni Uredbe (EU) 2021/2115

{SEC(2022) 257 final} - {SWD(2022) 169 final} - {SWD(2022) 170 final} -
{SWD(2022) 171 final}

PRILOG I.
iz članka 4.

**METODOLOGIJA ZA IZRAČUN NAPRETKA U OSTVARIVANJU DVAJU
CILJEVA SMANJENJA NA RAZINI UNIJE I DVAJU NACIONALNIH CILJEVA
SMANJENJA DO 2030.**

Ova je Uredba instrument koji se upotrebljava za postizanje ciljeva smanjenja pesticida sadržanih u strategiji „od polja do stola” tako što se od svake države članice zahtijeva da do 2030. doprinese postizanju 50 %-tnog smanjenja upotrebe i rizika od kemijskih sredstava za zaštitu bilja na razini Unije („1. cilj Unije za smanjenje emisija do 2030.”) i upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja („2. cilj Unije za smanjenje emisija do 2030.”). Ovom se Uredbom uređuje doprinos svake države članice tim ciljevima na razini Unije. Doprinos svake države članice 1. cilju smanjenja na razini Unije do 2030., utvrđen u obliku nacionalnog cilja, naziva se „1. nacionalni cilj smanjenja do 2030.”, a doprinos država članica 2. cilju smanjenja na razini Unije do 2030. naziva se „2. nacionalni cilj smanjenja do 2030.” Metodologija za izračun napretka u ostvarivanju tih ciljeva utvrđena je u nastavku:

ODJELJAK 1.

1. nacionalni cilj smanjenja emisija do 2030.: metodologija za procjenu napretka u smanjenju upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja i rizika od kemijskih sredstava za zaštitu bilja

1. Metodologija se temelji na statističkim podacima o količinama kemijskih aktivnih tvari stavljenih na tržiste u sredstvima za zaštitu bilja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 koji su Komisiji (Eurostat) dostavljeni u skladu s Prilogom I. Uredbi (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
2. Za izračun napretka u ostvarivanju cilja smanjenja br. 1 primjenjuju se sljedeća opća pravila:
 - (a) napredak se izračunava na temelju kategorizacije kemijskih aktivnih tvari u četiri skupine navedene u tablici u ovom Prilogu;
 - (b) kemijske aktivne tvari iz skupine 1 su one navedene u dijelu D Priloga Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 540/2011²;
 - (c) kemijske aktivne tvari iz skupine 2 su one navedene u dijelovima A i B Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
 - (d) kemijske aktivne tvari iz skupine 3 jesu kemijske aktivne tvari odobrene kao kandidati za zamjenu u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i navedene u dijelu E Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 ili navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2015/408;

¹ Uredba (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o statističkim podacima o pesticidima (SL L 324, 10.12.2009., str. 1.).

² Provedbena uredba Komisije (EU) br. 540/2011 od 25. svibnja 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu popisa odobrenih aktivnih tvari (SL L 153, 11.6.2011., str. 1.).

- (e) kemijske aktivne tvari iz skupine 4 su one koje nisu odobrene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 te stoga nisu navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
- (f) primjenjuju se faktori ponderiranja iz retka iii. tablice u ovom Prilogu.
3. Napredak u ostvarivanju cilja smanjenja br. 1 izračunava se množenjem godišnjih količina aktivnih tvari stavljениh na tržiste u sredstvima za zaštitu bilja za svaku skupinu iz tablice u ovom Prilogu s odgovarajućim faktorom ponderiranja opasnosti iz retka iii., nakon čega slijedi objedinjavanje rezultata tih izračuna.

Tablica

Kategorizacija aktivnih tvari i faktora ponderiranja opasnosti za potrebe izračuna napretka u ostvarivanju 1. nacionalnog cilja smanjenja do 2030.

Redak	Skupine			
	1	2	3	4
i.	Kemijske aktivne tvari niskog rizika koje su odobrene ili se smatraju odobrenima u skladu s člankom 22. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i koje su navedene u dijelu D Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011	Kemijske aktivne tvari koje su odobrene ili se smatraju odobrenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 i koje nisu obuhvaćene drugim kategorijama, a navedene su u dijelovima A i B Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011	Kemijske aktivne tvari odobrene kao kandidati za zamjenu u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i navedene u dijelu E Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 ili navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2015/408.	Kemijske aktivne tvari koje nisu odobrene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 te stoga nisu navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011
ii.	Faktori ponderiranja opasnosti koji se primjenjuju na količine kemijskih aktivnih tvari stavljениh na tržiste u sredstvima koja su odobrena u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009			
iii.	1	8	16	64

4. Osnovna vrijednost za 1. cilj smanjenja utvrđuje se na 100 i jednaka je prosječnom rezultatu prethodno navedenog izračuna za razdoblje 2015.-2017.
5. Napredak u ostvarivanju 1. cilja smanjenja izražava se upućivanjem na osnovnu vrijednost.
6. Komisija izračunava napredak u ostvarivanju 1. cilja na razini Unije i na nacionalnoj razini u skladu s člankom 34. stavkom 2. ove Uredbe za svaku kalendarsku godinu i najkasnije 20 mjeseci nakon isteka godine za koju se izračunava napredak u ostvarivanju 1. cilja smanjenja.

ODJELJAK 2.

2. nacionalni cilj smanjenja metodologija za procjenu napretka u smanjenju upotrebe opasnijih sredstava za zaštitu bilja

1. Metodologija se temelji na statističkim podacima o količinama aktivnih tvari stavljenih na tržište u sredstvima za zaštitu bilja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 koji su Komisiji dostavljeni u skladu s Prilogom I. Uredbi (EZ) br. 1185/2009.
2. Napredak u ostvarivanju 2. cilja razini Unije i na nacionalnoj razini izračunava se zbrajanjem godišnjih količina kemijskih aktivnih tvari sadržanih u opasnijim sredstvima za zaštitu bilja koja se stavlaju na tržište svake godine.
3. Osnovna vrijednost za 2. cilj smanjenja utvrđuje se na 100 i jednaka je prosječnom rezultatu prethodno navedenog izračuna za razdoblje 2015.-2017.
4. Napredak u ostvarivanju 2. cilja smanjenja na razini Unije i na nacionalnoj razini izražava se upućivanjem na osnovnu vrijednost.
5. Komisija izračunava napredak u ostvarivanju 2. cilja smanjenja na razini Unije i na nacionalnoj razini u skladu s člankom 34. stavkom 2. ove Uredbe za svaku kalendarsku godinu i najkasnije 20 mjeseci nakon isteka godine za koju se izračunava napredak u ostvarivanju 2. cilja smanjenja.

ODJELJAK 3.

Ciljevi smanjenja na razini Unije

1. Metodologija za izračun trenda prema ostvarivanju dvaju ciljeva smanjenja na razini Unije do 2030. jednaka je metodologiji za izračun trenda na nacionalnoj razini kako je utvrđeno u odjeljcima 1. i 2.
2. Trend na nacionalnoj razini izračunava se na temelju nacionalnih statističkih podataka o količinama kemijskih aktivnih tvari, kako su definirane u članku 3. točki 3. ove Uredbe, stavljenih na tržište u sredstvima za zaštitu bilja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 koji su Komisiji dostavljeni u skladu s Prilogom I. (Statistički podaci o stavljanju pesticida na tržište) Uredbi (EZ) br. 1185/2009.
3. Trend na razini Unije izračunava se na temelju statističkih podataka Unije o količinama kemijskih aktivnih tvari, kako su definirane u članku 3. točki 3. ove Uredbe, stavljenih na tržište u sredstvima za zaštitu bilja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 koji su Komisiji dostavljeni u skladu s Prilogom I. (Statistički podaci o stavljanju pesticida na tržište) Uredbi (EZ) br. 1185/2009.

PRILOG II.

PODACI KOJI SE DO 31. KOLOVOZA SVAKE KALENDARSKE GODINE DOSTAVLJAJU U GODIŠNJIM IZVJEŠĆIMA O NAPRETKU I PROVEDBI

Dio 1.: Godišnji trendovi napretka u ostvarivanju nacionalnih ciljeva smanjenja do 2030.

1. trendovi u napretku države članice u postizanju dvaju nacionalnih ciljeva smanjenja emisija do 2030. iz članka 10. stavka 2. točke (a);
2. svi ostali okvirni nacionalni ciljevi navedeni u članku 9. stavku 2. točki (a), članku 9. stavku 3. točki (a) i članku 9. stavku 4.

Dio 2.: Svi ostali kvantitativni podaci relevantni za provedbu ove Uredbe i razinu usklađenosti s njom

Upotreba sredstava za zaštitu bilja:

1. postotak profesionalnih korisnika pod nadzorom u provedbi integrirane zaštite bilja;
2. postotak profesionalnih korisnika koji ne poštuju obvezu vođenja elektroničke evidencije o provedbi integrirane zaštite bilja;
3. postotak profesionalnih korisnika koji nisu ispunili obvezu čuvanja podataka o upotrebi pesticida u elektroničkom obliku;
4. broj dozvola za primjenu iz zraka, razdoblje valjanosti dozvole, kao i veličina i lokacija predmetnih područja te obrazloženje odobrenja dozvole;
5. postotak iskorištenih poljoprivrednih površina i drugih područja obuhvaćenih dozvolama za primjenu iz zraka;
6. broj dozvola za upotrebu sredstava za zaštitu bilja u osjetljivim područjima;
7. postotak iskorištenih poljoprivrednih površina i drugih područja obuhvaćenih dozvolama za upotrebu sredstava za zaštitu bilja u osjetljivim područjima;
8. procijenjene količine upotrijebljenih nezakonitih sredstava za zaštitu bilja i otkrivene količine nezakonitih sredstava za zaštitu bilja;
9. jesu li države članice primjenile odstupanja kojima se omogućuju
 - (a) različiti zahtjevi za pregled uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu koji se vrlo rijetko koriste, ili
 - (b) izuzeća uređaja za ručnu primjenu ili leđnih prskalica za profesionalnu upotrebu od pregleda.

Usluge osposobljavanja i savjetovanja:

10. postotak profesionalnih korisnika, savjetnika i distributera koji su osposobljeni za teme navedene u Prilogu III. i posjeduju potvrdu o osposobljavanju u skladu s člankom 25. ili koji imaju dokaz o upisu u središnji elektronički registar u skladu s člankom 25. stavkom 5., raščlanjen po profesionalnim korisnicima, savjetnicima i distributerima;
11. postotak profesionalnih korisnika koji nisu poštovali obvezu korištenja neovisnih savjetodavnih usluga najmanje jednom godišnje.

Uređaji za primjenu za profesionalnu upotrebu:

12. procijenjeni postotak uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu registriranih u elektroničkom registru uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu;
13. postotak pregledanih registriranih uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu koji se moraju pregledati;
14. postotak, u trenutku pregleda, uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu koji su opremljeni uređajima za smanjenje rizika.

Daljnje mjere država članica za provedbu integrirane zaštite bilja:

15. postotak iskorištene poljoprivredne površine u svakoj državi članici koja je obuhvaćena pravilima za pojedine poljoprivredne kulture koja su postala pravno obvezujuća u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

PRILOG III.

TEME OSPOSOBLJAVANJA IZ ČLANKA 25.

1. Sve relevantno zakonodavstvo koje se odnosi na sredstva za zaštitu bilja, upotrebu sredstava za zaštitu bilja i rizik od sredstava za zaštitu bilja, a posebno ova Uredba. Iako nije isključivo, relevantno je sljedeće zakonodavstvo:

Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća³

Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća⁴

Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁵

Uredba (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁶

Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁷

Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća⁸

Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća⁹

Direktiva 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰

Direktiva 2009/127/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹¹

Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹²

³ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

⁴ Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16.3.2005., str. 1.).

⁵ Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

⁶ Uredba (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o statističkim podacima o pesticidima (SL L 324, 10.12.2009., str. 1.).

⁷ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

⁸ Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

⁹ Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1.).

¹⁰ Direktiva 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o strojevima o izmjeni Direktive 95/16/EZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 24.).

¹¹ Direktiva 2009/127/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o izmjeni Direktive 2006/42/EZ u pogledu strojeva za primjenu pesticida (SL L 310, 25.11.2009., str. 29.).

Direktiva Vijeća 89/391/EEZ¹³

Direktiva Vijeća 89/656/EEZ¹⁴

Direktiva Vijeća 98/24/EZ¹⁵

Direktiva 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶

Direktiva 2009/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷

Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸

Direktiva 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹

2. Postojanje nezakonitih i krivotvorenih sredstava za zaštitu bilja i rizici od njih, metode prepoznavanja takvih proizvoda te sankcije povezane s prodajom ili upotrebo nezakonitih sredstava za zaštitu bilja.
3. Opasnosti i rizici povezani sa sredstvima za zaštitu bilja te kako ih prepoznati i kontrolirati, uključujući sljedeće:
 - (a) rizici za zdravlje ljudi;
 - (b) simptomi trovanja sredstvima za zaštitu bilja i odgovarajuće mјere prve pomoći u slučaju takvog trovanja;
 - (c) rizici za bilje koje ne pripada ciljnoj skupini i kukce, divlju floru i faunu, bioraznolikost i općenito za okoliš.
4. Strategije i tehnike integrirane zaštite bilja, strategije i tehnike integriranog upravljanja usjevima, načela ekološke poljoprivrede, biološke metode suzbijanja štetnih organizama, metode suzbijanja štetnih organizama, obveza primjene integrirane zaštite bilja iz članaka 12. i 13. ove Uredbe te obveza unošenja zapisa u elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja, kako je utvrđeno u članku 14. ove Uredbe.
5. Kad su potrebna sredstva za zaštitu bilja, kako za određeni problem s određenim štetnim organizmom u pojedinoj situaciji odabrati sredstvo za zaštitu bilja s

¹² Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

¹³ Direktiva Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mјera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu (SL L 183, 29.6.1989., str. 1.).

¹⁴ Direktiva Vijeća 89/656/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za uporabu osobne zaštitne opreme na radnom mjestu (treća pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 393, 30.12.1989., str. 18.).

¹⁵ Direktiva Vijeća 98/24/EZ od 7. travnja 1998. o zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika na radu od rizika povezanih s kemijskim sredstvima (SL L 131, 5.5.1998., str. 11.).

¹⁶ Direktiva 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu (SL L 158, 30.4.2004., str. 50.).

¹⁷ Direktiva 2009/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za sigurnost i zdravlje radnika pri uporabi radne opreme na radu (druga pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 260, 3.10.2009., str. 5.).

¹⁸ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

¹⁹ Direktiva 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari (SL L 260, 30.9.2008., str. 13.).

najmanjim nuspojavama za zdravlje ljudi, za organizme koji ne pripadaju ciljnoj skupini i za okoliš od svih odobrenih sredstava.

6. Mjere za smanjenje rizika za ljude, organizme koji ne pripadaju ciljnoj skupini i okoliš, uključujući:
 - (a) sigurni radni postupci pri skladištenju i miješanju sredstava za zaštitu bilja te rukovanju sredstvima za zaštitu bilja;
 - (b) sigurni radni postupci pri zbrinjavanju prazne ambalaže, ostalih onečišćenih materijala i viška sredstava za zaštitu bilja (uključujući smjese iz spremnika uređaja za primjenu), bilo u koncentratu bilo u razrijeđenom obliku;
 - (c) preporučeni načini smanjenja izloženosti primjenitelja (uključujući osobnu zaštitnu opremu);
 - (d) informacije o ispravnom i sigurnom zbrinjavanju sredstava za zaštitu bilja koja više nisu odobrena i kojima je isteklo razdoblje odgode za uporabu u skladu s člankom 20. stavkom 2. ili člankom 46. Uredbe 1107/2009.
7. Postupci pripreme uređaja za primjenu za rad, uključujući kalibraciju, uz najmanji mogući rizik za korisnika, ostale osobe, vrste životinja i bilja koje ne pripadaju ciljnoj skupini, bioraznolikost i okoliš, uključujući vodne resurse.
8. Praktično osposobljavanje o korištenju uređaja za primjenu i njihovu održavanju, o mjerama za smanjenje rizika, uključujući posebne tehnike prskanja, o upotrebi novih tehnologija, uključujući tehnike precizne poljoprivrede, te o tehničkoj provjeri prskalica u upotrebi i načina poboljšanja kvalitete prskanja. U okviru tog predmeta posebna pozornost posvećuje se mlaznicama koje smanjuju zanošenje pri prskanju i preporukama proizvođača u pogledu optimalnih uvjeta njihove upotrebe. Posebni rizici povezani s korištenjem uređaja za ručnu primjenu ili leđnih prskalica te odgovarajuće mjere za upravljanje rizikom. Praktično osposobljavanje obuhvaća i posebne rizike povezane sa sjetvom sjemena tretiranog sredstvima za zaštitu bilja.
9. Hitne mjere za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša, uključujući vodne resurse u slučaju slučajnog izljevanja i onečišćenja i kod ekstremnih vremenskih prilika pri kojima bi moglo doći do izluživanja sredstava za zaštitu bilja.
10. Posebna pažnja u osjetljivim područjima kako su definirana člankom 2. točkom 15. ove Uredbe i zaštićenim područjima utvrđenima člancima 6. i 7. Direktive 2000/60/EZ te svijest o onečišćenju uzrokovanim određenim sredstvima za zaštitu bilja u njihovim regijama.
11. Ustanove za praćenje zdravlja i pristup zdravstvenoj skrbi kojima se mogu prijaviti informacije o akutnom i kroničnom trovanju.
12. Vođenje evidencije o prodaji, kupnji i upotrebi sredstava za zaštitu bilja u skladu s relevantnim zakonodavstvom.
13. Kako smanjiti na najmanju moguću mjeru ili izbjegći primjenu određenih sredstava za zaštitu bilja koja su razvrstana kao „štetna za vodenı okoliš s dugotrajnim učincima”, „vrlo otrovna za vodenı okoliš s dugotrajnim učincima” ili „otrovna za vodenı okoliš s dugotrajnim učincima” u skladu s Uredbom (EZ) 1272/2008 na cestama, željezničkim prugama, jako poroznim površinama ili drugoj infrastrukturi u blizini površinskih ili podzemnih voda ili duž njih ili na vodonepropusnim površinama na kojima postoji visoki rizik otjecanja u površinske vode ili u sustav odvodnje.

14. Zaštita vodnog okoliša i zaliha pitke vode od utjecaja sredstava za zaštitu bilja, uključujući u odnosu na sljedeća područja:
- (a) upotreba sredstava za zaštitu bilja u skladu s ograničenjima navedenima na etiketi u skladu s člankom 31. stavkom 4. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 1107/2009, dajući pritom prednost sredstvima za zaštitu bilja koja nisu klasificirana kao „(vrlo) postojana”, „(vrlo) bioakumulativna”, „vrlo otrovna za vodenim okolišem s dugotrajnim učincima”, „otrovna za vodenim okolišem s dugotrajnim učincima” ni „štetna za vodenim okolišem s dugotrajnim učincima” u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008²⁰ niti sadržavaju prioritetne tvari uvrštene na popis koji je Komisija donijela u skladu s člankom 16. Direktive 2000/60/EZ, provedene direktivama 2008/105/EZ i 2013/39/EU, ni pesticide koji su utvrđeni kao onečišćujuće tvari specifične za riječni sliv u skladu s Prilogom V. točkom 1.2.6. Direktive 2000/60/EZ, posebno oni koji utječu na vodu koja se upotrebljava za zahvaćanje pitke vode u skladu s člankom 7. Direktive 2000/60/EZ i Direktivom (EU) 2020/2184;
 - (b) potencijalne opasnosti i rizici za zdravlje ljudi i okoliš koji proizlaze iz upotrebe sredstava za zaštitu bilja, kao i metode za smanjenje na najmanju moguću mjeru emisija u okoliš i profesionalne izloženosti opasnijim sredstvima za zaštitu bilja;
 - (c) upotreba tehnologije za smanjenje zanošenja za sve oranične usjeve;
 - (d) primjena mjera ublažavanja kojima se smanjuje rizik onečišćenja izvan tretirane površine zbog zanošenja, drenažnog ili površinskog otjecanja, uključujući naročito obvezne zaštitne zone u blizini površinskih vodotoka, podzemnih voda i vodonosnika;
 - (e) kako udovoljiti ograničenjima iz Uredbe (EZ) 1107/2009 za smanjivanje upotrebe ili zamjenu određenih sredstava za zaštitu bilja koja su razvrstana kao „štetna za vodenim okolišem s dugotrajnim učincima”, „vrlo otrovna za vodenim okolišem s dugotrajnim učincima” ili „otrovna za vodenim okolišem s dugotrajnim učincima” u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 na cestama, željezničkim prugama, jako poroznim površinama ili drugoj infrastrukturi u blizini površinskih ili podzemnih voda ili duž njih ili na vodonepropusnim površinama na kojima postoji visoki rizik otjecanja u površinske vode ili u sustav odvodnje.

²⁰ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

PRILOG IV.

PREGLED UREĐAJA ZA PROFESIONALNU PRIMJENU

Pregled uređaja za profesionalnu primjenu obuhvaća sve aspekte važne za postizanje visoke razine sigurnosti i zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Optimalno učinkovita i sigurna primjena osigurava se pravilnim radom bilo kojeg dijela ili opreme uređaja čime se jamči postizanje sljedećih ciljeva.

Uređaji za profesionalnu primjenu moraju pouzdano funkcionirati i upotrebljavati se isključivo u skladu sa svojim priručnikom za upotrebu za predviđene svrhe kako bi se osiguralo da se sredstva za zaštitu bilja ispravno primjenjuju u skladu s dobrom poljoprivrednom praksom (GAP) kako je definirana člankom 3. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća²¹.

Uređaji moraju biti u takvom stanju da se mogu sigurno, lako i potpuno puniti i prazniti te da se sprijeći curenje otopine za prskanje ili koncentriranog sredstva. Čišćenje mora biti lako i temeljito. Uređaj mora sigurno raditi, a primjenitelj mora imati mogućnost odmah ga zaustaviti sa svojeg mjesta. Nužne prilagodbe moraju biti jednostavne. Te prilagodbe moraju biti točne i ponovljive.

Tijekom pregleda provjerava se jesu li ispunjeni sljedeći zahtjevi:

1. Sigurnost

Oprema mora biti čista i sigurna prije početka pregleda. Pregledava se sljedeće:

- zaštita priključnog pogonskog vratila i svi zaštitni uređaji priključnog pogonskog vratila i drugi rotirajući pogonski dijelovi,
- curenje iz hidrauličkog sustava i opće stanje hidrauličkih cilindara i cijevi,
- sigurnost i ispravan rad svih električnih dijelova, uključujući solenoidne prekidače,
- ispravan rad sigurnosnih ventila,
- stanje konstrukcijskih dijelova, okvira te držača grana s mlaznicama/mlaznicama,
- blokiranje sklopivih dijelova, te
- ako je riječ o opremi koja koristi pomoć u zraku, štitnike i stanje puhalo, uključujući fizičko stanje puhalo, ventilatora i rukava.

2. Curenje

Ni u stanju mirovanja ni tijekom rada ne smije doći do curenja ili kapanja iz bilo kojeg dijela uređaja. Nakon isključivanja uređaja ne smije biti kapanja ili nemjerne primjene. Kad je riječ o uređajima za primjenu tekućih sredstava, kod rada pri maksimalnom tlaku ne smije doći do curenja iz cijevi ili crijeva, a tekućina ne smije biti nanesena izravno na samu prskalicu.

3. Crpka (za uređaje za primjenu tekućih sredstava)

²¹ Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16.3.2005., str. 1.).

Kapacitet crpke mora se prilagoditi potrebama uređaja za primjenu i crpka mora pravilno funkcionirati kako bi se osigurala stabilna i pouzdana doza primjene.

4. Mućkanje ili miješanje (za uređaje za primjenu tekućih sredstava)

Uređaj za mućkanje i miješanje mora osiguravati pravilan povratan tok kako bi se postigla ravnomjerna koncentracija cjelokupne količine škropiva u spremniku.

5. Spremnik škropiva/lijevak za punjenje

Spremnici škropiva i lijevci za punjenje, uključujući i pokazatelje razine napunjenošti, uređaji za punjenje, filtri, sustavi pražnjenja i ispiranja te uređaji za miješanje moraju funkcionirati tako da u najvećoj mogućoj mjeri smanjuju slučajno izljevanje, neravnomjernu koncentraciju sredstva, izlaganje primjenitelja i zaostale količine škropiva u spremniku ili lijevkama za punjenje.

6. Sustavi za mjerjenje, kontrolu i regulaciju

Svi uređaji za mjerjenje, stavljanje u pogon i gašenje te regulaciju tlaka ili brzine protoka, moraju se pravilno kalibrirati i moraju ispravno raditi. Komandama koje se upotrebljavaju tijekom primjene mora se moći upravljati s mjesta primjenitelja, moraju postojati točni instrumenti potrebnii za upravljanje radom, a zasloni instrumenata moraju biti čitljivi s mjesta primjenitelja. Kad je riječ o uređajima za primjenu tekućih sredstava, uređaji za regulaciju tlaka moraju održavati stalni radni tlak pri stalnom broju okretaja crpke kako bi se osigurala ravnomjerna stopa primjene. Dodatna oprema za doziranje ili ubrizgavanje sredstava za zaštitu bilja mora točno i ispravno funkcionirati.

7. Cijevi i crijeva

Cijevi i crijeva moraju ispravno funkcionirati kako bi se izbjeglo ometanje protoka sredstva ili slučajno izljevanje u slučaju kvara. Cijevi i crijeva ne smiju biti uvijeni, prekomjerno istrošeni ili u položaju koji bi omogućio rastezanje.

8. Filtriranje (za uređaje za primjenu tekućih sredstava)

Kako bi se izbjegle turbulencije i neravnomjernost u načinu prskanja, moraju postojati filtri u besprijeckornom stanju, a veličina oka na filtru mora odgovarati veličini mlaznice montirane na prskalicu i biti primjerena veličini mlaznice. Ako je ugrađen, pokazatelj zagušenja filtra mora pravilno funkcionirati.

9. Grane prskalice s mlaznicama (kod uređaja za primjenu sredstava za zaštitu bilja s pomoću vodoravno ili okomito postavljenih grana, locirane blizu kulture ili materijala koji se tretira)

Grane s mlaznicama moraju biti u besprijeckornom stanju i stabilne u svim smjerovima. Sustavi za učvršćivanje i regulaciju kao i amortizeri nenamjernih pokreta i ispravljač nagiba moraju pravilno funkcionirati.

10. Mlaznice (za uređaje za distribuciju tekućih proizvoda)/otvori (za krute proizvode)

Mlaznice i otvori moraju pravilno funkcionirati. Brzina protoka kroz svaku pojedinu mlaznicu ili otvor ne smije znatnije odstupati od podataka u tablicama za brzinu protoka koje isporučuje proizvođač.

11. Distribucija

Uzdužna, poprečna i okomita (u slučaju primjene na okomite kulture) distribucija sredstva u ciljanom području mora biti ravnomjerna, gdje je bitno.

12. Ventilator (za uređaje kojima se sredstva za zaštitu bilja raspršuju uz pomoć zračnog strujanja)

Ventilator mora biti u besprijeckornom stanju i mora osiguravati stabilno i pouzdano zračno strujanje.

13. Čišćenje

Ako postoje, sustavi ispiranja/čišćenja praznih spremnika, npr. ugrađeni na ulazni dio na uređaju za primjenu, moraju pouzdano funkcionirati. Nadalje, ako postoje, uređaji za čišćenje spremnika, uređaji za vanjsko čišćenje, uređaji za čišćenje ulaznih lijevaka i uređaji za unutarnje čišćenje cijelog upognog uređaja za primjenu moraju ispravno funkcionirati.

PRILOG V.
OBRAZAC OBAVIJESTI

Razlog obavješćivanja (označite)

Novi uređaj ili prva registracija rabljenog uređaja

Uklanjanje iz upotrebe

Promjena vlasništva

Ponovna upotreba

Trenutačni vlasnik

Ime:		Jedinstvena identifikacijska oznaka fizičke osobe/društva: (porezni broj)	
Adresa 1:			
Adresa 2:		Zanimanje: (poljoprivrednik, stručnjak za uređenje okoliša, izvođač, ostalo – navedite)	
Adresa 3:			
Adresa 4:			
Država:			

Prethodni vlasnik, ako je primjenjivo

Ime:	
Adresa 1:	
Adresa 2:	
Adresa 3:	
Adresa 4:	

Država:					
Vrsta uređaja za primjenu pesticida (označite najprikladniju)					
Bučna prskalica	Oprema za primjenu sredstava za zaštitu bilja koja proizvodi kapljice i koja upotrebljava ventilator za raspodjelu tih kapljica okomito i/ili bočno	Zamagljivač (termalni i hladni)		Uređaj za tretiranje sjemena	
Rasipač za granulat			Uređaj za proizvodnju pare	Vertikalna prskalica	
Letjelica (s krilima)	Letjelica (s rotorom)		Bespilotna letjelica	Uređaj za ručnu primjenu	
Ostalo	Navedite:				
Radi li uređaj uz pomoć zračnog strujanja?					
Je li uređaj opremljen mlaznicama kojima se upravlja s pomoću GPS-a odnosno mogu li se njegovi određeni dijelovi isključiti s pomoću GPS-a?					
Uređaji za primjenu pesticida					
Marka:		Model:			
Broj šasije:		Kapacitet spremnika/ljevkica za punjenje:			
Godina proizvodnje:		Radna širina:			
Ostale informacije:					

PRILOG VI.
iz članka 35.

**METODOLOGIJA ZA IZRAČUN UJEDNAČENIH POKAZATELJA RIZIKA NA
RAZINI UNIJE I NACIONALNOJ RAZINI**

ODJELJAK 1.

Ujednačeni pokazatelji rizika

Metodologija za izračun ujednačenih pokazatelja rizika na razini Unije i na nacionalnoj razini navedena je u odjeljcima od 2. do 4. ovog Priloga. Iako je metodologija za pokazatelje na razini Unije i za nacionalne pokazatelje ista, prvi se temelje na statističkim podacima na razini Unije, a drugi na nacionalnim statističkim podacima. Ti se pokazatelji izračunavaju na godišnjoj osnovi.

ODJELJAK 2.

**Ujednačeni pokazatelj rizika br. 1: ujednačeni pokazatelj rizika temeljen na opasnosti,
koji se temelji na količinama aktivnih tvari koje su stavljenе na tržiste u sredstvima za
zaštitu bilja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009**

1. Ovaj se pokazatelj temelji na statističkim podacima o količinama aktivnih tvari stavljenih na tržiste u sredstvima za zaštitu bilja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 koji su Komisiji (Eurostat) dostavljeni u skladu s Prilogom I. Uredbi (EZ) br. 1185/2009. Ti su podaci razvrstani u četiri skupine.
2. Za izračun ujednačenog pokazatelja rizika br. 1 primjenjuju se sljedeća opća pravila:
 - (a) ujednačeni pokazatelj rizika br. 1 izračunava se na temelju kategorizacije svih aktivnih tvari u četiri skupine navedene u tablici 1.;
 - (b) aktivne tvari iz skupine 1 su one navedene u dijelu D Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
 - (c) aktivne tvari iz skupine 2 su one navedene u dijelovima A i B Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
 - (d) aktivne tvari iz skupine 3. jesu kemijske aktivne tvari odobrene kao kandidati za zamjenu u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i navedene u dijelu E Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 ili navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2015/408;
 - (e) aktivne tvari iz skupine 4 su one koje nisu odobrene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 te stoga nisu navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
 - (f) primjenjuju se faktori ponderiranja iz retka iii. tablice 1.
3. Ujednačeni pokazatelj rizika br. 1 izračunava se množenjem godišnjih količina aktivnih tvari stavljenih na tržiste u sredstvima za zaštitu bilja za svaku skupinu iz tablice 1. s odgovarajućim faktorom ponderiranja opasnosti iz retka iii., nakon čega slijedi objedinjavanje rezultata tih izračuna.

Tablica 1.

**Kategorizacija aktivnih tvari i faktora ponderiranja opasnosti za potrebe izračuna
ujednačenog pokazatelja rizika br. 1**

Redak	Skupine			
	1	2	3	4
i.	Aktivne tvari niskog rizika koje su odobrene ili se smatraju odobrenima u skladu s člankom 22. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i koje su navedene u dijelu D Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011	Aktivne tvari koje su odobrene ili se smatraju odobrenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 i koje nisu obuhvaćene drugim kategorijama, a navedene su u dijelovima A i B Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011	Aktivne tvari koje su odobrene kao kandidati za zamjenu u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i navedene u dijelu E Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 ili navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2015/408.	Aktivne tvari koje nisu odobrene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 te stoga nisu navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011
ii.	Faktori ponderiranja opasnosti koji se primjenjuju na količine aktivnih tvari stavljenih na tržište u sredstvima koja su odobrena u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009			
iii.	1	8	16	64

4. Osnovna vrijednost za ujednačeni pokazatelj rizika br. 1 utvrđuje se na 100 i jednaka je prosječnom rezultatu prethodno navedenog izračuna za razdoblje 2011.–2013.
5. Rezultat ujednačenog pokazatelja rizika br. 1 izražava se upućivanjem na osnovnu vrijednost.
6. Komisija izračunava i objavljuje rezultate ujednačenog pokazatelja rizika br. 1 na razini Unije u skladu s člankom 35. stavkom 2. ove Uredbe za svaku kalendarsku godinu i najkasnije 20 mjeseci nakon isteka godine za koju se izračunava ujednačeni pokazatelj rizika br. 1.
7. Države članice izračunavaju i objavljaju rezultate ujednačenog pokazatelja rizika br. 1 na nacionalnoj razini u skladu s člankom 35. stavkom 3. ove Uredbe za svaku kalendarsku godinu i najkasnije 20 mjeseci nakon isteka godine za koju se izračunava ujednačeni pokazatelj rizika br. 1.

ODJELJAK 3.

Ujednačeni pokazatelj rizika br. 2: ujednačeni pokazatelj rizika koji se temelji na broju odobrenja dodijeljenih u skladu s člankom 53. Uredbe (EZ) br. 1107/2009

1. Ovaj se pokazatelj temelji na broju odobrenja dodijeljenih za sredstva za zaštitu bilja u skladu s člankom 53. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 kako je priopćen Komisiji u skladu s člankom 53. stavkom 1. te uredbe. Ti su podaci razvrstani u četiri skupine.
2. Za izračun ujednačenog pokazatelja rizika br. 2 primjenjuju se sljedeća opća pravila:
 - (a) ujednačeni pokazatelj rizika br. 2 temelji se na broju odobrenja dodijeljenih u skladu s člankom 53. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i izračunava se na temelju

- kategorizacije aktivnih tvari u četiri skupine navedene u tablici 2. ovog odjeljka;
- (b) aktivne tvari iz skupine 1 su one navedene u dijelu D Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
 - (c) aktivne tvari iz skupine 2 su one navedene u dijelovima A i B Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
 - (d) aktivne tvari iz skupine 3. jesu kemijske aktivne tvari odobrene kao kandidati za zamjenu u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i navedene u dijelu E Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 ili navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2015/408;
 - (e) aktivne tvari iz skupine 4 su one koje nisu odobrene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 te stoga nisu navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
 - (f) primjenjuju se faktori ponderiranja iz retka iii. u tablici 2. ovog odjeljka.
3. Ujednačeni pokazatelj rizika br. 2 izračunava se množenjem broja odobrenja dodijeljenih za sredstva za zaštitu bilja u skladu s člankom 53. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 za svaku skupinu iz tablice 2. s odgovarajućim faktorom ponderiranja opasnosti iz retka iii., nakon čega slijedi objedinjavanje rezultata tih izračuna.

Tablica 2.

Kategorizacija aktivnih tvari i faktora ponderiranja opasnosti za potrebe izračuna ujednačenog pokazatelja rizika br. 2

Redak	Skupine			
	1	2	3	4
i.	Aktivne tvari niskog rizika koje su odobrene ili se smatraju odobrenima u skladu s člankom 22. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i koje su navedene u dijelu D Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011	Aktivne tvari koje su odobrene ili se smatraju odobrenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 i koje nisu obuhvaćene drugim kategorijama, a navedene su u dijelovima A i B Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011	Aktivne tvari koje su odobrene kao kandidati za zamjenu u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i navedene u dijelu E Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 ili navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2015/408.	Aktivne tvari koje nisu odobrene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 te stoga nisu navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011
ii.	Faktori ponderiranja opasnosti koji se primjenjuju na količine aktivnih tvari stavljenih na tržiste u sredstvima koja su odobrena u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009			
iii.	1	8	16	64

4. Osnovna vrijednost za ujednačeni pokazatelj rizika br. 2 utvrđuje se na 100 i jednaka je prosječnom rezultatu prethodno navedenog izračuna za razdoblje 2011.–2013.

5. Rezultat ujednačenog pokazatelja rizika br. 2 izražava se upućivanjem na osnovnu vrijednost.
6. Komisija izračunava i objavljuje rezultate ujednačenog pokazatelja rizika br. 2 na razini Unije u skladu s člankom 35. stavkom 2. ove Uredbe za svaku kalendarsku godinu i najkasnije 20 mjeseci nakon isteka godine za koju se izračunava ujednačeni pokazatelj rizika br. 2.
7. Države članice izračunavaju i objavljaju rezultate ujednačenog pokazatelja rizika br. 2 na nacionalnoj razini u skladu s člankom 35. stavkom 3. ove Uredbe za svaku kalendarsku godinu i najkasnije 20 mjeseci nakon isteka godine za koju se izračunava ujednačeni pokazatelj rizika br. 2.
8. S učinkom od 1. siječnja 2027. metodologija ujednačenog pokazatelja rizika br. 2. zamjenjuje se metodologijom ujednačenog pokazatelja rizika br. 2.a iz odjeljka 4. ovog Priloga.

ODJELJAK 4.

Ujednačeni pokazatelj rizika br. 2.a: ujednačeni pokazatelj rizika koji se temelji na broju odobrenja dodijeljenih u skladu s člankom 53. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i područjima tretiranim na temelju tih odobrenja

1. Ovaj se pokazatelj temelji na broju odobrenja dodijeljenih za sredstva za zaštitu bilja u skladu s člankom 53. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i veličini područja tretiranih na temelju tih odobrenja kako je priopćeno Komisiji u skladu s člankom 53. stavkom 1. te uredbe.
2. Za izračun ujednačenog pokazatelja rizika br. 2.a primjenjuju se sljedeća opća pravila:
 - (a) ujednačeni pokazatelj rizika br. 2.a temelji se na broju odobrenja dodijeljenih u skladu s člankom 53. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i veličini područja tretiranih na temelju tih odobrenja. Izračunava se na temelju kategorizacije aktivnih tvari u četiri skupine navedene u tablici 3. ovog odjeljka;
 - (b) veličina tretiranih područja izražava se u hektrima;
 - (c) aktivne tvari iz skupine 1 navedene su u dijelu D Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
 - (d) aktivne tvari iz skupine 2 navedene su u dijelovima A i B Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
 - (e) aktivne tvari iz skupine 3 jesu kemijske aktivne tvari odobrene kao kandidati za zamjenu u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i navedene u dijelu E Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 ili navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2015/408;
 - (f) aktivne tvari iz skupine 4 jesu one koje nisu odobrene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 te stoga nisu navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011;
 - (g) primjenjuju se faktori ponderiranja iz retka iii. u tablici 3. ovog odjeljka.
3. Ujednačeni pokazatelj rizika br. 2.a izračunava se množenjem broja odobrenja dodijeljenih za sredstva za zaštitu bilja u skladu s člankom 53. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 za svaku skupinu iz tablice 3. s odgovarajućim faktorom ponderiranja

opasnosti iz retka iii. i područjima tretiranima na temelju tih odobrenja, nakon čega slijedi objedinjavanje rezultata tih izračuna.

Tablica 3.

Kategorizacija aktivnih tvari i faktora ponderiranja opasnosti za potrebe izračuna ujednačenog pokazatelja rizika br. 2.a

Redak	Skupine			
	1	2	3	4
i.	Aktivne tvari niskog rizika koje su odobrene ili se smatraju odobrenima u skladu s člankom 22. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i koje su navedene u dijelu D Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011	Aktivne tvari koje su odobrene ili se smatraju odobrenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 i koje nisu obuhvaćene drugim kategorijama, a navedene su u dijelovima A i B Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011	Aktivne tvari koje su odobrene kao kandidati za zamjenu u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i navedene u dijelu E Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 ili navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) 2015/408.	Aktivne tvari koje nisu odobrene u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 te stoga nisu navedene u Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011
ii.	Faktori ponderiranja opasnosti koji se primjenjuju na količine aktivnih tvari stavljenih na tržište u sredstvima koja su odobrena u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009			
iii.	1	8	16	64

4. Osnovna vrijednost za ujednačeni pokazatelj rizika br. 2.a utvrđuje se na 100 i jednaka je prosječnom rezultatu prethodno navedenog izračuna za razdoblje 2022.-2024.
5. Rezultat ujednačenog pokazatelja rizika br. 2.a izražava se upućivanjem na osnovnu vrijednost.
6. Komisija izračunava i objavljuje rezultate ujednačenog pokazatelja rizika br. 2.a na razini Unije u skladu s člankom 35. stavkom 2. ove Uredbe. To se prvi put provodi 2027. na temelju podataka za kalendarske godine od 2022. do 2025., a zatim za svaku kalendarsku godinu najkasnije 20 mjeseci nakon isteka godine za koju se izračunava ujednačeni pokazatelj rizika br. 2.a.
7. Države članice izračunavaju i objavljuju rezultate ujednačenog pokazatelja rizika br. 2.a na nacionalnoj razini u skladu s člankom 35. stavkom 3. ove Uredbe. To se prvi put provodi 2027. na temelju podataka za kalendarske godine od 2022. do 2025., a zatim za svaku kalendarsku godinu najkasnije 20 mjeseci nakon isteka godine za koju se izračunava ujednačeni pokazatelj rizika br. 2.a.

PRILOG VII.
KORELACIJSKA TABLICA IZ ČLANKA 43. STAVKA 2.

Direktiva 2009/128/EZ	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 4.	Članci od 8. do 9.
Članak 5.	Članci 17. stavak 1., 23. i 25.
Članak 6.	Članak 24.
Članak 7.	Članak 27.
Članak 8.	Članak 17. stavci od 3. do 5. i članci od 29. do 33.
Članak 9.	Članci od 20. do 21.
Članak 10.	
Članak 11.	Članak 19.
Članak 12.	Članak 18.
Članak 13.	Članak 22.
Članak 14.	Članci od 12. do 16.

Članak 15.	Članci 35. i 36.
Članak 16.	Članak 11. stavak 7., članak 15. stavak 13. i članak 42. stavak 2.
Članak 17.	Članak 38.
Članak 18.	
Članak 19.	Članak 39.
Članak 20.	Članak 31. stavak 11.
Članak 21.	Članak 41.
Članak 22.	—
Članak 23.	—
Članak 24.	Članak 44.
Članak 25.	—
Prilog I.	Prilog III.
Prilog II.	Prilog IV.
Prilog III.	
Prilog IV.	Prilog VI.